דבר

הסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מיסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל

היום ב„דבר"

- ערב משבר פוליטי פנימי / דניאל בלוך
- שיטת בחירות חדשה / משה רוזטי
- שיחה עם היינץ פטר / שלמה שפיר
- יום הדין לניקסון / ג'וזף אולסופ
- אין מקום לעסקת חבילה / חיים ליפשיץ
- בון על פרשת דרכים / נחום אורלנד
- עכשיו / עמ' 9
- מדריך לבידור, תקליטים וביקורת ספר / עמ' 11

מזג האוויר

מעונן חלקית ולפרקים יורד גשם. יתכנו סופות רעמים יחידות. הטמפרטורות הצפויות: ירושלים 10—15, חיפה 13—18, נצרת 12—15, לוד 12—19, אילת 20—27, רמת הגולן 7—12, עזה 13—19, תל־אביב 13—19, צפת 12—18, נהריה 13—19, באר שבע 12—20, מפרץ שלמה 20—27, הר שומרון 10—16, יריחו 12—23. הלחות היחסית הגבוהה.

האריה שבתחבורה
פיג'ו
איכות ∙ בטיחות
שרות
PEUGEOT

יום ד', י"א בניסן תשל"ד, 3 באפריל 1974 • גליון 14953 • השנה הארבעים ותשע
היום 12 עמודים • המחיר 85 אגורות

הממשלה קיבלה התפטרות הרמטכ"ל בעקבות דו"ח אגרנט

האלוף חופי נתמנה ממלא מקום הרמטכ"ל.– האלוף זעירא ושלושה קציני אמ"ן לא יכהנו בתפקידיהם.– האלוף גונן הושעה משרות

הדו"ח משבח את ראש הממשלה, אינו מבקר את שר הבטחון, אך לא דן בשאלת האחריות המיניסטריאלית

הרמטכ"ל רב־אלוף דוד אלעזר הגיש אמש את התפטרותו לראש הממשלה, גולדה מאיר, בעקבות הדו"ח החלקי של ועדת אגרנט שנמסר אמש לפרסום. נאמר, כי הוא נושא באחריות אישית למה שקרה ערב המלחמה וממליצה על סיום כהונתו של אלעזר כראש המטה הכללי.

הממשלה קיבלה את התפטרות הרמטכ"ל בישיבה שנערכה אמש עד שעה מאוחרת בירושלים. שר הבטחון, משה דיין, הטיל על ראש אג"ם אלוף יצחק חופי למלא את מקומו של הרמטכ"ל. ועדת אגרנט גם ממליצה, על הפסקת כהונתו של ראש אגף המודיעין, אלוף אליהו זעירא משום מה שהוגדר על־ידיה כ„כשלונו החמור"; שהאלוף שמואל גונן, אלוף פיקוד הדרום ערב המלחמה, לא ימלא תפקיד פעיל עד שתשלים הועדה את חקירתה; כן הומלצה ועדת אגרנט כי תת־אלוף אריה שלו, עוזר ראש אמ"ן למחקר, סגן־אלוף יונה בנדמן ראש ענף מצרים באמ"ן, וסגן־אלוף דוד גדליה קצין מודיעין בפיקוד הדרום, לא יועסקו בתפקידים באגף המודיעין.

ועדת החקירה הממלכתית קובעת, כי מסקנותיה נוגעות רק לאחריותם הישירה של שרים וכי נמנעה מלהביע דעה על מה שעשוי להשתמע מאחריותם הפרלמנטרית.

ועדת אגרנט משבחת את ראש הממשלה, כי הכריעה בתבונה ועשתה שימוש נכון בסמכות שהיתה בידיה, „ובכך עשתה מעשה הטוב ביותר להגנת המדינה".

אשר לשר הבטחון, קובעת הועדה, כי מקולה לא נקבע ששר הבטחון חייב להנחות את הרמטכ"ל בתחום אחריותו של זה בשטח האופרטיבי וכי לפי אמת המידה של ההתנהגות הסבירה הנדרשת מהנושא בתפקיד שר הבטחון, לא היה השר חייב להורות על אמצעי זהירות נוספים או שונים מאלה שהוצעו לו על־ידי המטכ"ל.

ועדת אגרנט כוללת במסקנותיה שורה של המלצות לגבי הצורך בחלוקה מסבירה, הגדרת הסמכויות והאחריות בעניני בטחון בין הממשלה וראש הממשלה, שר הבטחון והרמטכ"ל, ובהצעה להקים ועדת שרים מצומצמת לעניני בטחון וכן צוות של לא יותר מחמישה שרים בראשות ראש הממשלה, שיפעל בסמכות הממשלה בעתות חירום מלחמה.

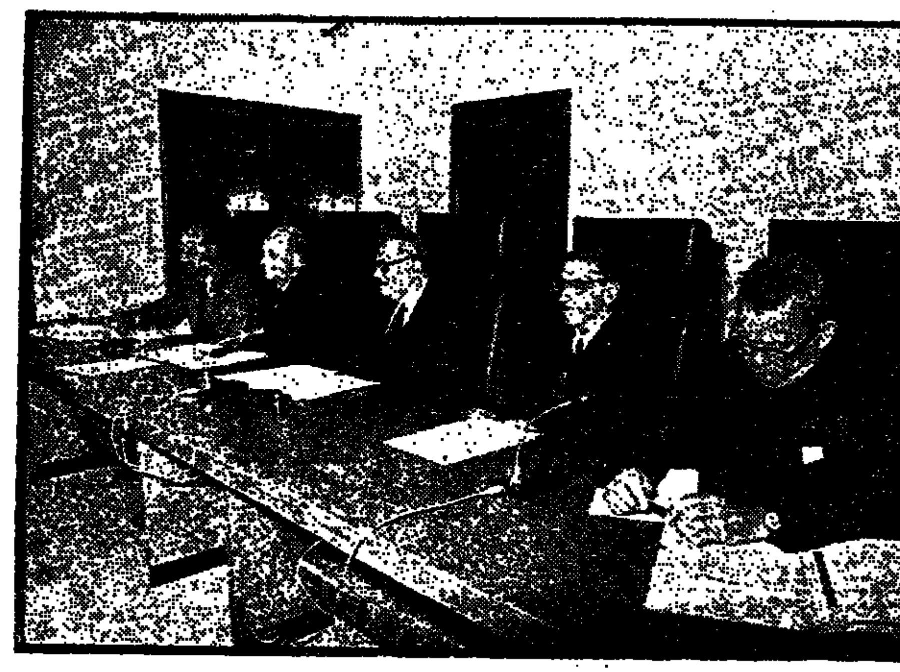

חברי ועדת אגרנט: השופטים שמעון אגרנט ומשה לנדוי; הרמטכ"לים־לשעבר רב־אלוף יגאל ידין ורב־אלוף חיים לסקוב ומבקר המדינה ד"ר א. נבנצאל.

הדיון בממשלה

מאת חגי אשד סופר „דבר"

הממשלה קיימה אתמול דיון ראשון בדו"ח הביניים של ועדת אגרנט בישיבה שלא מן המנין, והדיון יימשך בישיבה נוספת. בישיבה זאת קיבלה הממשלה בצער רב, את התפטרות הרמטכ"ל רב אלוף דוד אלעזר וכן את יתר ההמלצות האופרטיביות הכלולות בדו"ח.

כן החליטה הממשלה לכנס את הכנסת למושב מיוחד בזמן הפגרה בחול המועד פסח, כדי לקבל הודעה על הדו"ח. ראש אג"ם אלוף יצחק חופי, יתבקש למלא מקום הרמטכ"ל.

בתום הישיבה אמש, פרסם כבר בנו של הרמטכ"ל רב אלוף דוד אלעזר בו הוא כופר את מעשיו ובקורתו על דו"ח ועדת אגרנט. אחר שקרא על ידו בישיבת המטה הכללי אתמול הוא נמסר לידיעת הממשלה. כן פורסמו הדברים של ראש הממשלה גולדה מאיר, בה הביעה בשם כל חברי הממשלה, צער עמוק ואמיתי על התפטרות הרמטכ"ל והביעה גם דברי שבח והערכה נרגשים ביותר לתפקיד שמילא הרמטכ"ל במערכות ישראל הקודמות ובהובלת צה"ל לניצחון במלחמת יום כיפור.

ישיבת הממשלה נפתחה בניתוח המסמך על כל הפרטים שבו, אחר קיבל לידיו את הדו"ח אתמול בבוקר ובה הוצגו ועדת החקירה. הודעה מוקדמת על פרסום הדו"ח נמסרה לראש הממשלה ביום שני בשעות הערב וכפי שנמסר, היא הודיעה על כך לשר האוצר פנחס ספיר, אשר החליט מסיבה זו לדחות את מועד ביקורו בארצות הברית, כדי שיוכל להשתתף בדיונים ובהכרעות בקשר לדו"ח ועדת אגרנט.

הדו"ח נמסר אתמול בבוקר לחברי ועדת החוץ והבטחון ורק לאחר מכן לממשלה. עקב אי הבנה עמד הדו"ח להתפרסם כבר בשעה שש בערב, אך לאחר שהוברר שהממשלה מתכנסת רק בשעה שבע בערב, הוחלט לדחות את פרסומו עד לשעה 10 אמש.

בתום ישיבת הממשלה אמר שר ההסברה שמעון פרס, כי הדו"ח שפורסם הוא חלקי. אך לגבי החלק שבו הוא דן הוא סופי ואין עליו ערעור. פרס אמר גם, כי הממשלה קיבלה את החלק האופרטיבי של הדו"ח והיא תבצע אותו במלואו.

הרמטכ"ל רב־אלוף דוד אלעזר, נקרא אתמול לפני הצהריים לישיבת ראש הממשלה ושהה בה זמן רב. כן השתתף בישיבת הממשלה עד לאחר קריאת דברי הפרידה של ראש הממשלה ולאחר מכן יצא אל מכוניתו כאשר סגן ראש הממשלה יגאל אלון מלווה אותו בדרכו ונפרד ממנו בלחיצת יד.

דבר היום

דו"ח אגרנט: צריך לבצע ומותר לבקר

הערכה יסודית לדו"ח החלקי של „ועדת אגרנט" המתמצה פרי עבודה של 140 ישיבות היא משימה כמעט בלתי־אפשרית בשל העובדה, כי לרשות המעיין עמדו רק שעות ספורות. בעיון ראשון, העשוי להטעות בלטחיות, נראה לנו, כי הצד החזק בדו"ח ועדת החקירה הוא בחלק הדן בעניינים סטרוקטוראליים. ניתוח הליקויים וההמלצות על הרצוי בארגון קהילית המודיעין, הכלים להערכת המידע, דרכי הדיון המדיני בנושאים בטחוניים ושאר ההערות בתחום המוסדי — כל אלה מעלים לקחים שבמבנה ושבשיטה, שממשלה בישראל חייבת לשים אל לבה.

אולם עלינו לקבוע בצער, כי בתחום הפרסונאלי נראה דו"ח הועדה פחות חזק ופחות מאוזן בגישתו. חברי הועדה מיצו את הדין כלפי הרמטכ"ל וכמה קצינים אחרים בצורה, אשר — גם אילולא ערער הרמטכ"ל על דברים שבתוכן — היתה מעידה על נטייה להחמרה קיצונית. אכן, לאור כובד משקלו של הנושא ואיכות המציאות באותה יממה שהיא עיקרו של הדו"ח, צריך היה להסכים להחמרה קיצונית זו, אילו אפיינה את הגישה במסמך כולו. אולם אין הדברים כך. אדרבה, בולט מאמץ מיוחד ללמד כל סניגוריה אפשרית על שר הבטחון, לפעמים תוך הפלאת הקשרים שהם רלוואנטיים רק בדוחק. ואמנם גם גישה זו היא לגיטימית וגם היא ניתנת להצדקה נוכח המשמעות הנוראה של ההאשמות אשר גישה פסקנית קיצונית עלולה להטיל על אנשים. אך זיווג שתי הגישות האלה באותו נושא עצמו, כאשר מייחדים את האחת לדרג אחד ואחת לדרג אחר — זיווג זה נראה לנו כפוגם ברמת הדו"ח.

עם זאת יש לזכור, כי המסקנות האופראטיביות של ועדת־אגרנט מחייבות את הממשלה והיא אכן הודיעה אמש על קבלתן. גם לרמטכ"ל לא היה מנוס מלהגיש את התפטרותו ולממשלה לא היתה אפשרות שלא לקבלה. כהודעת הרמטכ"ל ברור, כי הוא עומד להילחם ברוב מסקנות הוועדה לגביו — דבר שאינו יכול לעשותו בעודו בכהונה. אך גם אילו הצליח לעשות זאת בן־יום, אין הדבר מאפשר לו להמשיך בכהונתו בתנאים הקיימים לאחר הדו"ח.

בפתח המסמך מסבירים חברי ועדת החקירה את המניעים שהביאום לפרסום דו"ח חלקי, תוך שהם מונים גם את המגרעות שבגישה החלקית. אפשר שהשלמת המלאכה במקום פיצולה היתה מונעת גם את האיזון הלקוי בגישה לעניינים הפרסונאליים. אולם השלמת המלאכה היתה אורכת זמן רב והועדה לא רצתה לפגוע בזכותו של הציבור לדעת בהקדם את הממצאים החלקיים. הוה אומר: הועדה ביקשה לשים סוף פסוק לספקות ולבהלות המתהלכים בציבור בעקבות מלחמת יום הכיפורים. אולם אם העיון הראשון בדו"ח אינו מטעה אותנו, לא הושגה מטרה זו כלל.

ראש הממשלה עשתה שימוש נכון בסמכותה

ועדת אגרנט בדעה, כי מן הנכון היה שראש הממשלה תמסור מידע על המצב בגבולות בישיבת הממשלה שלא מן המנין שנערכה ביום ה', 4 באוקטובר ובה לדווח על תוצאות מסקה לשמראם בורג וויגת, וכן לא היתה צריכה להזמין על מרחת שרים שלא היו בתל אביב ביום ו', 5 באוקטובר, בגלל ערב יום הכיפורים.

עם זאת, מציינת הועדה, שהיא משוכנעת שפעולותיה של ראש הממשלה בשבוע הימים המכריעים שלפני המלחמה הצטיינו על „גישה הולמת את כובד האחריות שהיה מוטל עליה". כן מציינת הועדה, כי ביום ו', 5 באוקטובר, החליטה ראש הממשלה על פי הידיעות המאושות שנתקבלו באותו יום, כי כנס את כל השרים שנמצאו אותה שעה בתל אביב וכי אלה הסמיכו את ראש הממשלה ושר הבטחון להכריז על גיוס מילואים, אם יהיה צורך בכך.

בנושא זה מציינת הועדה במסקנותיה: „סומכת לה, לראש הממשלה, הזכות הגדולה, שעשתה שימוש נכון בסמכות ההכרעה שהוקנתה בידיה בתוקף הנסיבות בשעת־חירום הוא יום שבת בבוקר, היא הכריעה בתבונה, בחוש בריא ובמהירות לטובת גיוס כל מערך המילואים, על אף שיקולים מדיניים כבדי־משקל, וכך עשתה מעשה הטוב ביותר להגנת המדינה".

שר הבטחון לא היה חייב להורות על אמצעי זהירות נוספים

ועדת אגרנט קובעת בדו"ח שלה, כי הסיקה את מסקנותיה, על פי הממצאים שבידה, המגבלות רק לאחריותם הישירה של שרים בממשלה, ולא ראתה, כי בתפקידה להביע דעה על מה שעשוי להשתמע באחריותם הפרלמנטרית. כן מסרה הועדה את דעתה, כי בישראל, כמו באנגליה, מקובל אמנם העיקרון שחבר הממשלה אחראי לפני בית הנבחרים לכל הפעולות המנהליות של המנגנון שבתחום משרדו, וזאת אפילו אם לא ידע עליהן מראש ולא היה צד להן. אפילו הנסיון האנגלי מלמד, לדעת הועדה, כי לא נקבעו מסמרות באשר לשאלה באילו מקרים מסוג זה צריך השר להתפטר מכהונתו המיניסטריאלית.

כן קובעת הועדה, כי לדעתה הסדר הממלכתי התקין הנכון היה שתופעל אמת מידה אחידה, כאשר באים לקבוע את אחריותו האישית של נושא משרה ציבורית, ואין להתמקד לצורך זה באמת מידה המשתנה על פי התכונות של איש זה או אחר, המכהן באותה משרה.

אחריותו האישית הישירה של שר הבטחון

במסלול שיקוליה אומרת הועדה, כי בהערכת הידע המודיעיני אין לשר „כלי הערכה" משלו, אלא הוא ניזון מהערכותיו של המטה הכללי. ביחס לרמת הערנות של שר הבטחון כאשר הודיע אלוף הפיקוד בישיבת המטכ"ל על המצב המוחזק ונקט במספר צעדים, אשר לחזית המצרית, אומרת הועדה, כי שר הבטחון סמך על הערכת המטה הכללי, אשר עליה לא היה בפניו ערעור מצד הגורמים במטכ"ל.

הועדה מצדיקה את שר הבטחון בהנחיות היסוד שהורה את המטה הכללי ב־21 במאי 1973, כי „יש להביא בחשבון חידוש המלחמה בחצי השני של הקיץ הזה" וכי בתוך כך הנחה אותו המסילה למטה הכללי „בבקשה להתכונן למלחמה כשאלה המאיימים לפתוח במלחמה הם מצרים וסוריה". הועדה מוכיחה כי שר הבטחון היה סמוך באשר לכוננות צה"ל בחזית המצרית כאשר נאמר לו כי נערך עם כוח סדיר של קורין לפי התכנית וכי „פרטים אופרטיביים של פריסת הכוח הזה לא היו בתחום עיסוקו, אלא בתחום הרמטכ"ל".

כן קובעת הועדה כי לא הוצגה לשר הבטחון שום דרישה או הצעה לגייס את מערך המילואים לפני ה־6 באוקטובר או הצעה להחלפת המילואים במקום הסדירים. בבוקר, 6 באוקטובר, הסכים שר הבטחון לגיוס של חטיבת הדרום להגנה, בהתאם להערכת הרמטכ"ל ואת הוספת גיוס כוח בזימון מהיר כי כמבהוק לפיו לא הואם יכר אל בכך שערכה להתלקחות בדרך של הסלמה.

מסכמת הועדה: „לפי אמת המידה של התנהגות סבירה הנדרשת מן הנושא בתפקיד שר הבטחון, לא היה השר חייב להורות על אמצעי זהירות נוספים, או שונים, מאלה שהוצעו לו על ידי המטה הכללי של צה"ל, על פי הערכה ויעוץ משותפים של ראש אמ"ן והרמטכ"ל".

ישיבת המטכ"ל

מייד לאחר קיום ישיבת הממשלה כינס הרמטכ"ל את המטה הכללי לישיבה, בה השתתפו כל האלופים. בישיבה זו קרא רב אלוף אלעזר את מכתב ההתפטרות שלו והציג את ראש אגף המטה הכללי האלוף יצחק חופי כממלא מקום הרמטכ"ל החל מהבוקר. בתום הישיבה נפרדו רב אלוף אלעזר והאלופים בלשכתו ושוחחו על דו"ח הועדה והתגלותו.

תגובת בגין

מנהיג הליכוד ח"כ מנחם בגין אמר אמש: „לאחר שקראתי בקפידות את הדו"ח יכול אני לומר, כי לפי דו"ח זה, ובעיקר על־פי הדברים שבעמוד 10 — האחריות העליונה היא על הממשלה".

באשר להמלצת ועדת החקירה לפטר לאלתר את הרמטכ"ל, את אלוף זעירא ואלוף גונן, אמר בגין, „כי דוקא ברגע זה עלינו לזכור כי מדובר בחיילים ותיקים, בלוחמים, במפקדים רבי־זכויות בעבר, וכי אלו הן תוצאות של הטרגדיה הלאומית אשר שמה עליהם יום הכיפורים".

גם אלוף (מיל.) א. שרון אמר, כי לא השתמע מן הדו"ח וציין כי הצריך שכך יהיו המסקנות. הוא הסביר כי המשבר הוא במערכת הצבא, בהוסיפו כי לצה"ל יש חיילים ומפקדים מצויינים, ולכן אין לו ספק שצה"ל יתגבר על משבר זה.

רוב לשינוי שיטת הבחירות בסיעת העבודה

מאת דני רובינשטיין

סיעת העבודה בכנסת החליטה אתמול ברוב של 20 נגד 13 קולות, להמשיך בהצעה לשינוי שיטת הבחירות לתחוקה היום בקריאה טרומית של הצעת העבודה בראשותו של ח"כ גד יעקבי.

הצעת השר פנחס ספיר שנתמכה על־ידי השר אבא אבן, לדחות את מועד ההצבעה לחודש מאי — ולהצטרף בכך לבקשת המפ"ם, מפד"ל ולי"ב — נפלה. ראש הממשלה גולדה מאיר תמכה בהצעה שהתקבלה.

פומפידו מת

פאריס, (ע.פ.). נשיא צרפת ז'ורז' פומפידו מת לאחר מחלה קשה — בשרה סוכנות הידיעות הצרפתית אמש.

הידיעה על מותו של נשיא צרפת שודרה תוך הפסקת השידורים הרגילים בתחנות הרדיו בצרפת, ומיד לאחר מכן הוחלה להשמע מוזיקת אבל. כמספר דקות לאחר יותר, בשעה 22.00 לערך, פורסמה הודעה רשמית על מות הנשיא. בהודעה הובאה גם חוות דעתו של רופא הנשיא, אשר הודיע רשמית על מות פומפידו.

ההודעה על מותו של נשיא צרפת, באה מספר שעות בלבד לאחר שפורסמה הודעה רשמית על ידי דובר ארמון האליזה, בה נאמר, כי נשיא צרפת סבל לא ...ביעות „ליכים הקרובים" עקב מצב בריאותו. דובר הנשיא הוסיף לאחר מכן, כי ראש הממשלה מסמר, יקבע ינהל את ישיבת הממשלה הצרפתית היום, לאחר שהוענקה לו הסמכות לכך מטעם נשיא צרפת ובהתאם לחוקה הצרפתית.

הודעת מזכיר הממשלה

להלן הודעת מזכיר הממשלה: הממשלה דנה בישיבה שלא מן המנין, בדו"ח החלקי של ועדת החקירה על מלחמת יום הכיפורים. שר המשפטים ניתח את הדו"ח והתקיים דיון ראשון בהמלצות הועדה. הרמטכ"ל רב־אלוף דוד אלעזר קרא בישיבה מכתב לראש הממשלה ובסופו ביקש לשחרר אותו מתפקידו. הממשלה נענתה בצער, לבקשת הרמטכ"ל.

בתגובה על דברי הרמטכ"ל אמרה ראש הממשלה: „מבלי שאקח על עצמי לשפוט על ההשגות השונות של הרמטכ"ל לגבי דו"ח הועדה, ואני בטוחה שאני מדברת בשם כל אחד ואחד ובעיקר בשמי, אני רוצה כי תדע: הצער על שהגענו לכך הוא עמוק ואמיתי. איש מאתנו לא ישכח ולא ירצה לשכוח, את תרומתך לבטחון המדינה במשך שנות רבות בשנים, עד גבר המלחמה האחרונה ועד בכלל על הנצאתה. אי אפשר לשכוח, שאתה פקדת על שחרור חלק הטוב ויקר של הארץ מאימת ההפצצות הסוריות. פקדת בשנת 1967 על כיבוש רמת־הגולן, ראית אתך כל ימי מלחמת יום הכיפורים עד הסוף, שמענו את ההצעות שהבאת בשעת להכרעת הממשלה. לכמה מהצעותיך, ללא כל ספק, היה חלק גדול בהכרעה תוצאה המלחמה. הופעת לפני הממשלה לעיתים קרובות מאד. היתה תמיד הרגשה בממשלה, אצרינו שכזה הוא מפקד צה"ל. בשעות אלה, שאין קשות מהן בשביל איש כמוך, אני רוצה כי תדע, כי לב כל ואחד ואחד מאתנו אתך. היה והישאר בתולדות ישראל מפקד גדול ומהולל".

אשר ליתר נושאי התפקידים בצה"ל, בהם דן דו"ח הועדה, קיבלה הממשלה את המסקנות שבפרק ד' של דו"ח הועדה, על יתר המסקנות וההמלצות של הועדה הדיון הממשלה בישיבת מרכזת החולה, כי הממשלה תבקש מיושב־ראש הכנסת לכנס את הכנסת בחול־המועד פסח, לשמיעת הודעת הממשלה בענין הדו"ח החלקי של ועדת החקירה. הממשלה קיבלה לפניה את הודעת שר הבטחון, כי מינה את ראש אג"ם האלוף יצחק חופי, לממלא מקום ראש המטה הכללי.

שר הבטחון מסר על שיחותיו בואשינגטון. השר ש. הנגבי מסר בראשית הישיבה בהתאם לסעיף 21 א' לחוק יסוד הממשלה, על כוונתו להתפטר מן הממשלה והגיש מכתב התפטרות לראש הממשלה.

דרכי פעולות הממשלה בנושאי הבטחון

בתחום זה קובעת הועדה, בין השאר, כי:

* במרוצת הזמן חל שיבוש במילוי התפקיד שהממשלה חייבת למלא בדיונים ובקבלת החלטות בעניני בטחון בדרג עליון מחמת הילפלה של ועדת השרים לעניני בטחון בהתכנותה הראשונה, המצומצמת במספר חבריה.

* יש להקים ועדת שרים לעניני בטחון שמספר חבריה יהיה קטן באמת, ושיקול זה חייב, לדעת הועדה, להיות מכריע בשעת הרכבה ועדה זו.

* מן הראוי כי בעיתות מלחמה תסמיך הממשלה את ראש הממשלה לקים צוות שרים מצומצם, בראשותו, של לא יותר מחמישה חברים, אשר יהיה מוסמך על ההכרעה בעניינים דחופים הנוגעים לניהול המלחמה.

ישיבת מרכז הקיבוץ המאוחד שנועדה להיום נדחית

הרמטכ"ל כופר במסקנות הועדה לגביו

„אני משוכנע שנעשה לי עוול". „שר הבטחון לא אישר גיוס המילואים".

... את התפטרותי כתפקיד הרמטכ"ל ... את צעדי ... הממשלה, כי הגיע גם על ... של הועדה ... הנגכת המלא של ... ראש הממשלה ... קראתי קריאה ראשונה את הועדה ... שנעשה לי עוול. ... במסקנותיה ... הועדה להגנתי. אביא ... לדוגמא ... קבעה „שלפי נתונים ...

הנך בידך חייב. היה הרמטכ"ל להמליץ על גיוס מילואים חלקי בכוחות הדרכה עוד מראשית השבוע שקדם למלחמה, כדי לקיים את היחס הנכון בין כוחות האויב שהיו בכוננות מלאה והערוכים בגבולי, לבין כוחותינו.

אני קובע: גם בתקופת היותי רמטכ"ל וגם בתקופה שלפני היותי רמטכ"ל לא קיים צה"ל את „היחס הנכון" בין כוחות האויב הערוכים לבין כוחותינו, מתוך שורת סיבות בסיסיות שהיו ידועות לכל הגורמים האחראים. בין השאר היתה הסתמכות על התרעה מודיעינית. הפעם, לא היתה התרעה כש הועדה לא קובעת שזו היתה אשמתי.

אני כופר בקביעת הועדה כי „לא הוכנה תכנית הגנה בעבודת כראוי לפרטיה, למקרה שהכוח הסדיר יצטרך לעצור לבדו התקפה כוללת של האויב בחזית המצרית ובחזית הסורית בעת ובעונה אחת". האמת היא כי היתה תכנית כזו בפיקוד הצפון ובפיקוד הדרום. התכנית היתה ידועה והתורגלה גם בדרגים הנבוכים.

אני כופר בקביעה ש„גם לא ניתנה באותו בוקר הנחיה ברורה לאלוף פיקוד הדרום". האמת היא כי בנוסף לתכניות האופרטיביות הנכונים מראש, הנחיתי את שני אלופי הפיקודים בבקרו של ה־6 באוקטובר ואף זימנתי אותם לפגישה בצהרים במטרה לודא את היערכותם לקרב. הועדה עצמה אינה מציינת דבר על ההנחיה שניתנו לאלוף פיקוד הצפון, למרות שהן נתנו לשני אלופי הפיקודים באותה צורה.

אין זה בתפקידו של הרמטכ"ל, ואף אין ביכולתו, להכנס לפרטי פרטים טקטיים. אני מעיד כי בזמני אלוף פיקוד הצפון בשנת 1967 הגשתי לרמטכ"ל דאז תכניות כלליות ולא קיבלתי הנחיות מפורטות — לא להגנה ולא להתקפה.

אני כופר בקביעת הועדה כאילו המחלוקת ביני לבין שר הבטחון, בבוקר ה־6 באוקטובר 1973 היתה בעניין הכוחות הדרושים למערך מגננה, באשר אני כאילו דרשתי כוחות נוספים רק בגלל הצורך בהתקפת נגד. הבהרתי לגייס את מלוא המערך גבוהה אז כן התמיכה הכוללת בדבר הצורך בכוחות למלוך בה, כאשר התקפת הנגד הן חלק אורגני של מגננה יעילה. תביעתי זו במכוונה שלא היה לי „ספק מושרש ביכולת צה"ל להדוף בכל הנסיבות התקפה כוללת של האויב בשתי החזיתות באמצעות הכוחות הסדירים בלבד", כדברי הועדה. זוהי טענה בלתי מבוססת לחלוטין.

(המשך בעמוד 4)

מפלגת העבודה הישראלית/המרכז

ישיבה משותפת של
לשכת המפלגה וחברינו - חברים וסגנים - בסיעת המערך
בועד הפועל של ההסתדרות

תתקיים מחר, יום רביעי, י"א בניסן תשל"ד — 3.4.74, בשעה 18.00, באולם „הדר", רח' הירקון 81 ת"א

סדר היום:
הרכבת הועדה המרכזת ומספר חבריה
(המשך הדיון)

בננו חברנו
ישראל דגן ז"ל
נפל במלחמת יום הכיפורים
יובא לקבורה ביום חמישי, י"ב בניסן תשל"ד (4.4.74) בשעה 3.00 אחה"צ בבית הקברות הצבאי בקרית שאול.
נפגשים בשער בית הקברות.
המשפחה
קיבוץ נען
וקיבוץ גבעת חיים מאוחד

בננו־חברנו
אורי אגמון
בן נעמי ודני
נפל במלחמת יום־הכיפורים
יובא לקבורה במשקנו מחר, יום ה', י"ב בניסן תשל"ד (4.4.74). הלויה תצא מרחבת חדר האוכל בשעה 3.30 אחה"צ.
המשפחה
ובית עין חרוד הקבוץ המאוחד

למנהלנו
עקיבא לוינסקי
במות
אמך ז"ל
משתתפים בצערך
בית ברל
המכללה בית־ברל

עם חברנו דני ומשפחת אגמון
בעין־חרוד
בנפול הבן
אורי
אבל
בית חפציבה

هكذا من الاصل

דיין בשובו מארה"ב: איני צופה התלקחות שתגיע למשבר בצפון

שר הבטחון משה דיין אמר כשחזר אתמול אחר־הצהריים לישראל מביקור בארה"ב, כי לדעתו אין סכנה שהאש ב־גבול הצפון תתפתח למימדים של משבר חמור.

מ. דיין השיב לשאלות עתונאים בנמל התעופה בן־גוריון, ד אמר שאינו יכול להביע דעה על כך שנכנעת לאורך קו הפסקת האש עם סוריה, אלא לאחר ש־יקבל דיווח במשרד הבטחון. עם זאת, אמר, האמריקאים היו רו־צים שהאש תיפסק שם, וכך גם אנחנו. „אינני בטוח שיש לכנות זאת הסלמה".

„אינני חושב, וגם האמריקאים אינם סבורים שזה יתפתח לממ־דים של משבר חמור", אמר דיין.

השר אמר, כי בפגישתו עם שר החוץ האמריקאי, הוא מסר לד"ר קיסינג'ר את השקפותיה של ישראל בעניין ההסכם להפ־רדת כוחות בינה לבין סוריה. לדברי דיין לוח הזמנים הוא עתה כך: הגולה יגיע נציג סוריה לוואשינגטון ואחר־כך יצא הד"ר קיסינג'ר לביקור נוסף באיזור בסוף אפ־ריל.

שר הבטחון הביע את שביעות רצונו מתוצאות הביקור בארה"ב מפני שבה הבהירו שני הצד־דים, ישראל וסוריה, את עמדו־תיהן, ולמרות הפער הגדול שבי־ניהן לא הצמיד שום צד תנאי שעל הצד השני לקבל השקפו־תיו. „זהו המצב הנורמלי לפתי־חת מו"מ" — הוסיף.

דיין דחה טענות, כאילו המצ־רים הפרו את הסכם ההפרדה, בהסבירו כי עד כמה שידוע לו לא החדירו המצרים תותחים נו־ספים לאיזור הדילול, אלא רק בנמנעו מלפנותו, ולא הלה כל התערערות מכוונת של ההסכם שבינינו לבין מצרים.

יחד עם זאת, ציין שר הבט־חון, קיימת אפשרות שאם לאו־רך ימים לא נגיע להסכם עם ה־סורים — ישפיע הדבר גם על האפשרות להתקדם במגעים עם מצרים. „אנחנו מקווים להגיע ל־הסדר גם עם סוריה" — הטעים השר.

בעמדה על סירובה של מצרים להתיר המשך החיפושים אחר גו־פות הנעדרים, אמר השר, כי אין הדבר מהווה הפרת ההסכם. „זה אינו חלק מההסכם ומה שהמצ־רים כבר התירו לנו לעשות בענ־יין זה הוא הרבה מעבר למה שסוכם. אני מקווה שיאפשרו לנו להמשיך בחיפושים" — אמר.

בשיחותיו בפנטגון השיג משה דיין „פחות או יותר מה שר־ציתי". שיחותיו בפנטגון, אמר, היו במסגרת הקשרים בענייני אספקה. „היו הבהרות בעניין ה־אספקה השוטפת של נשק לישר־ראל, ואני די בטוח שאספקה זו תימשך" — אמר שר הבטחון.

בתשובה לשאלה אחרת, אמר שר הבטחון, שנוכחותם של חיי־לים קובנים ואחרים בגיזרה ה־סורית, אינה בעלת משמעות צב־אית מבחינת היקפה. אולם יש לדבר משמעות פוליטית לגבי מ־עורבותם של גורמים זרים בסכ־סוך.

משה דיין נתקבל בנמל התעו־פה על־ידי סמנכ"ל משרד החוץ ובנוסף עתונאים וצלמים. כפי ש־נמסר, ידווח השר היום ל־ראש הממשלה על שיחותיו באר־ה"ב, וכן לממשלה בישיבתה ה־קרובה. (ע).

ראש „התזמורת האדומה" טרפר — הגיע לביקור

רב המרגלים הסובייטי וראש „הת־זמורת האדומה" ד"ר לאופולד הטבי־טרפר, הגיע אתמול לישראל. טרפר הקשיש והחולה, אשר ני־הל את אחת מרשתות הריגול המ־צולחות ביותר שפעלו נגד הנאצים באירופה במלחמת העולם השניה, הגשים את חלומו והגיע לישראל, בה ביקר לראשונה בשנת 1926.

„לא יכולתי להכות יותר. אני בן יותר מ־70 שנה. החלטתי לפתוח בשביתת הרעב עד הסוף היתה כדי שיתירו לי לצאת מפולין" — אמר המרגל המפורסם בספרו בפני עתו־נאים, בעברית הרצוצה, את מהלך הדברים עד בואו ארצה. הוא יכול להסביר כ„נס" את העובדה שהסו־בייטים התירו לבסוף לממשלת פו־לין לאפשר את צאתו, בנובמבר אשתקד. טרפר הוסיף שהסובייטים התעייפו כנראה לבסוף מהצרות שגרמו להם ההפגנות והפניות ה־מאבק שהתנהל למענו על ידי יהו־דים ולא־יהודים כאחד.

טרפר, שהגיע יחד עם רעייתו, סיפר כי הוא בא הפעם לשלושה שבועות, לבלות כאן את חג הפסח בחוג משפחתו. לאחר מכן ישוב לקופנהגן וללונדון, להמשך הטיפול הרפואי ברגלו החולה. „אני מקווה שעד סוף השנה אוכל לשוב ארצה והפעם על מנת להשתקע בישראל" — אמר טרפר.

במשך שנים סירבו השלטונות ה־סובייטים לאפשר את יציאתו, בטע־נה שהוא עדיין חולש על ידיעות בטחוניות ומדיניות חשובות. ואמ־נם, כיום עסוק טרפר בכתיבת זכ־רונותיו, הן על פעולותיו כסוכן מטעם השלטונות הסובייטיים שחדר עמוק לתוך סודות המלחמה הגרמ־נית, וללא ספק גם על מה שקרה אתו לאחר מכן, כאשר נכלא בתום המלחמה לעשר שנים על ידי ה־שלטונות של סטאלין. כפי שצויין בספרים אחדים היו המופלאים. בצ־צד טרפר מחושב שיגלה את הצורה השפלה בה בגדו השלטונות הסו־בייטים בבריגליהם, אשר סיכנו את חייהם יום יום למען הסובייטים.

טרפר היה נרגש מאד בעת פגי־שתו כאן עם גיסה, בנו ובני־משפ־חה אחרים. (צ)

נעצרו עוד חשודים בחטיפת מו"ל „אל־פג'ר"

פקודות מעצר ל־15 יום הוצאו אתמול נגד שלושה מתושבי חב־רון, בני משפחת ג'עברי, החשו־דים במעורבות בפרשת היעלמו המסתורי של מו"ל השבועון הער־בי „אל פג'ר" יוסף נאצר, הנעדר מאז אמצע פברואר.

השלושה הם סמיר ג'עברי, בהאם ג'עברי ואאמד אידין ג'עב־רי. המשטרה חושדת בהם, כי היו מעורבים להוציאו של נאצר מ־ביתו בירושלים המזרחית.

בפני שופט השלום הירושלמי ד"ר מ. שלגי, שהוציא את פקו־דות המעצר, טען נציג המשטרה, כי נתקבל מידע הנוגע לשלושה החשודים מתוך מיסמך שנמסר ל־משטרה בידי עצור אחר הנחקר ב־ידי המשטרה. לפיו יש הכרח לעצרם על־מנת לאפשר את המ־שך החקירה.

עם מעצרם של שלושת החשו־דים האלה מצויים בידי המשטרה שבעה חשודים, ובהם עורך ה־שבועון, ג'מיל חאמד וכן שחאדה ג'עברי, בנו האישי של ראש עיריית חברון וקרוב משפחתו פתוח ג'עברי. (ע)

בריטניה תשתתף בדו־שיח עם מדינות ערב

לוכסמבורג, (ע"ר). — בריטניה החליטה ליטול חלק בדו־שיח המוצע בין הקהיליה האירו־פית לבין מדינות ערב על היחסים הכלכליים והמסחריים ביניהן בע־תיד — אמרו אתמול בלוכסמבורג מקורות בריטיים יודעי דבר.

המקורות אמרו, כי שר החוץ הבריטי החדש, ג'יימס קאלאהן מסר לשר החוץ הגרמני ואלטר של, שהוא עתה יו"ר מועצת השרים של השוק, על החלטה בריטית זו אתמול.

אושרו חוקים פיסקאליים

מאת דניאל בלוך, סופר „דבר" בכנסת

הכנסת אישרה אתמול בקריאה שניה ושלישית שורה של חוקים פיסקאליים. בין היתר אישרה הכ־נסת תיקונים בפקודת מס הכנסה, הכוללים את הרפורמה במיסוי ה־ישיר.

יו"ר ועדת הכספים י. קרגמן הודיע, כי בעת הדיון בוועדת הכספים הוכנסו מספר תיקונים נוספים בחוק. בין היתר הוגדלו במידה־מה הניכויים לרחוק מקום העבודה, ניכויים לנכים, על־פי אחוזי הנכות וניכויים בעד ילדים, במקרים מסויימים. כמו כן הוכנס שינוי בלוח שיעורי המס כדי להקל על הכנסות בגובה ה־בינוניות.

הוועדה גם הגדילה במידה־מה את הניכוי לנשים עובדות וכן לאמהות גרושות.

אשר להצעת ההיקף של ת. קורפו בעניין עקרות־בית עם אר־בעה ילדים ויותר, קיבלה הוועדה פה־אחד, בהסכמת שר האוצר, הצעה לפיה עקרת־בית, שלה אר־בעה ילדים ויותר, תקבל תוספת מיוחדת באמצעות המוסד לביטוח לאומי. כל ההסתייגויות לחוקי ה־מיסים נדחו.

מטוסי „מיג־23" מברה"מ לסוריה

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). — דיווחי מודיעין ישראליים בסוף ה־שבוע טענו, כי שתי ספינות סו־בייטיות פירקו מטוסי „מיג 23" בסוריה — כך אמר שר הבטחון משה דיין לפרשן הצבאי של „ניו יורק טיימס" דרו מידלטון.

לדברי דיין הכנסת המטוסים ה־חדשים, בנוסף ל־200 „מיג 21" המוצבים בסוריה, עלולה להשפיע על המאזן האווירי במזרח התיכון. לדברי דיין, אין היום טייסים סו־ריים במדינות השכנות לישראל וה„מיגים" יוטסו בידי טייסים סו־ריים.

2 מטעני חומר נפץ התפוצצו בירושלים

מטען קטן של חומר נפץ הת־פוצץ אתמול בבוקר בתוך בניה ברחוב קיבוץ גלויות בירושלים. איש לא נפגע. אדם אחד קיבל הלם כתוצאה מההתפוצצות. שני הפועלים מבני המיעוטים, שהיו ב־קירבת מקום, נעצרו לחקירה.

המטען נאמד במשקל חצי קילו־גרם. הוא התפוצץ בבניה שבבני־סה לבית ברחוב קיבוץ גלויות 3 בשכונת בקעה בירושלים. מספר שמשות בדירות הסמוכות התנפצו בהדף האוויר.

מיד לאחר ההתפוצצות הגיעו למקום כוחות משטרה וכוחות הבטחון, בראשותו של מפקד מר־חב ירושלים תת־ניצב ה. ברייסב־פלד, ופתחו בחקירה. כאמור, נע־צרו מיד שני ערבים שהיו ב־קירבת מקום.

חבלן המשטרה שבדק את מקום הפיצוץ אמר, כי המטען הוטמן בפח אשפה והופעל באמצעות מנגנון חשמלי.

באותה שעה נשמעה התפוצצות ברחוב בקיפה.

דבר DAVAR دافار

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון גאמן

המו"ל — „דבר" בע"מ
מודפס בדפוס „דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת.ד. 199, טלפונים 286141 (6 קווים).

סניפים:
תל־אביב, בית „דבר", רחוב שינקין 45, טלפון: 286141.
ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים: 231251-3.
חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 3—2—642111.

יוחל בהקמת המרכז האזורי ברמת־הגולן

המרכז האזורי ברמת הגולן

מאת כתבי „דבר"

השבוע יוחל בהקמת המר־כז האזורי ברמת הגולן — נודע ממקור מוסמך.

המרכז יוקם במרחק של 17 ק"מ דרומית־מערבית מהקו הסגול. לפי התכנון יקלוט היישוב המר־כזי כמה אלפי משפחות. הוא מיועד לשמש מרכז מינהלי ושי־רותי ליישובי הגולן.

18 נהרגו ברמה — מאז הפסקת האש

מאת כתבי „דבר"

17 חיילי צה"ל ואזרחית אחת נהרגו ברמת הגולן מאז הפ־סקת האש בחזית הסורית ב־25 באוקטובר אשתקד ועד אתמול — כן נהרגו 2 דרוזים תושבי כפר הרפא.

56 חיילי צה"ל נפצעו בתק־ריות עם הסורים.

במחזור ההסלמה הנוכחי, ה־חל ב־12 במרץ נרשמו עד כה 191 תקריות, רובן המכ־רית הפגזות ואירועי־ירי. ב־תקריות אלה נהרגו 5 חיילי צה"ל ו־17 נפצעו.

בחירת משל ב־21 באפריל

על כינוס מליאת הוועד־הפועל של ההסתדרות בהרכבו החדש, ב־21 באפריל, החליטה הוועדה־המר־כזת השבוע.

על סדר היום של הוועד־הפועל, שאושר בוועדה המרכזת:

* בחירת המזכיר הכללי של ה־הסתדרות.
* בחירת הוועדה המרכזת.
* הארכת תוקף התקציב הוועד־הפועל.
* אישור באי־כוח הוועה"פ בוועד הנהלת של קופ"ח.
* המדיניות המקצועית לשנת 1974.

פצצה בבית כנסת

בואנוס איירס, (יופ"ע). פצצה שנזרקה לעבר בית כנסת בצפון מחוז פאלרמו בארגנטינה, גרמה נזק לחזית הבנין — מס־רה אתמול משטרת בואנוס איירס. המשטרה הודיעה, כי בפיצוץ לא היו נפגעים בנפש.

שר החוץ של באנגלה דש, כאמאל חוסיין הגיע אתמול לניו דלהי להכנת הפגישה בין מנהיגי הודו, באנגלה דש ופקיסטאן.

שר הבטחון יקח חלק פעיל יותר בארגון צה"ל מחדש

מאת סופר „דבר"

שר הבטחון משה דיין עשוי לקחת חלק פעיל ביותר בארגון מחדש של צה"ל לאחר פרסום המסקנות החלקיות של ועדת אגרנט, לפחות באותם נושאים שהוזכרו — ובקביעת השינויים המתחייבים מהמסק־נות.

במקורות מקורבים לשר הבט־חון נודע לי, כי למשה דיין היו דעות ברורות ביחס למספר נוש־אים שבתחום צה"ל אך הוא נמ־נע מלטפל בכך לפני פרסום ה־מסקנות החלקיות של ועדת אגר־נט. שר הבטחון מתכוון עתה ל־ממש את תכניותיו בנושאים אלה, הכוללים גם קביעת מינויים ל־תפקידים בכירים בצה"ל.

משה דיין, אשר שב אתמול מ־מסע בארה"ב, שם שוחח עם ד"ר קיסינג'ר על הסכם ההפרדה עם סוריה, לא ידע על מועד פרסום דו"ח הביניים של ועדת אגרנט. אנשי לשכתו הודיעו לו בנמל ה־תעופה בן־גוריון על זימונה של ישיבת ממשלה מיוחדת לאמש. אנשי לשכתו ניחשו, כי על הפרק עומד דו"ח הביניים של ועדת אגרנט, אולם לשר הבטחון עצמו בורר הדבר רק בשובו ללשכתו בתל־אביב. ממנה התקשר עם משרד ראש הממשלה, בשיחה זאת הובהר לו, כי הממשלה תדון ב־דו"ח הביניים.

„הסכם בין ארה"ב וברה"מ על הפרדת כוחות בגולן"

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). — האמריקאים הגיעו, למעשה, להסכם עם ברה"מ על הפרדת כוחות בחזית הגו־לן.

פקיד אמריקאי בכיר, המשתתף בשיחות הבהרה הרבות של שר החוץ ד"ר הנרי קיסינג'ר אמר, כי אם לא ינקטו הסורים בפעולות מפתיעה, צפוי תוך שבועיים הס־כם. לדבריו, ניתן להגיע להסכם על בסיס ההצעות הצבאיות שהביא תכנית דיין, תוך הסכמה על נוכחות אזרחית סורית בעיר קונייטרה.

האמריקאים נוטים לשכנע את ה־ישראלים, כי שליטה ישראלית בתל אבו־נידה הסמוך לקונייטרה, כמוה כשליטה צבאית בעיר.

עם זאת הוסיפו האמריקאים, ש־הרוסים ישיגו את הסורים לפתוח באש מחדש, אז לעכב ההיסכם של ההסכם, אם הרוסים לא יעברו ל־גבול, כדרישתם. הפקיד אמר, ש־העברת הכוח למסגרת עקבעת בנמצא בדמותה, כמה כוחות הסי־מי להתהדרים גוהפים. מהדם ש־ישראל, מצרים וירדן אינן רוצות בכך. ייתכן שהאמריקאים יגסו ל־קיים, בבקביל לביהות בדמותה, מגי־עים דיפלומאטיים במעיים בזהר בהסות קיסינג'ר.

ישראל ביקשה סיוע צבאי ב־350 מיליון ד' מארה"ב — ל־1975

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). — שר הבטחון משה דיין, ביק־קש משר ההגנה האמריקאי ג'יימס שלזינגר סיוע צבאי ל־1975 בסכום של כ־350 מיל־יון דולר — זאת כתב אתמול „וואשינגטון פוסט" בהזיו.

שנת הכספים האמריקאית מתחי־לה ב־1 ביולי 1974. ונודע, שצה"ל כבר הזמין ציוד על חשבון סיוע זה. לדברי העתון, קיבלה ישראל מאז המלחמה בין השאר 35 מטוסי „פאנטום" ו־60 מטוסי „סקייהוק". כמספר זה בקירוב איבדה ישראל במלחמה.

כפי שכבר פורסם, החליט הממ־של עוד לפני ביקור דיין, להעניק לישראל סיוע צבאי בסך 300 מיליון דולר. 50 המיליונים הנוספים יכסו את עליית המחירים כתוצאה מה־אינפלציה. נראה שהסיוע יינתן כ־אשראי לעשר שנים בריבית של שישה אחוז.

התקדמות הושגה, כנראה, בשא־לת תנאי הקצבת הזירום שאוש־רה על ידי הקונגרס בדצמבר 1973, אך טרם נחתמה על ידי הנשיא. 1.5 ביליארד דולר, שכבר הוצאו, יוכרו כמענק ו־700 מיליון הדולרים הנותרים יינתנו כאשראי בריבית נוחה.

העתון מוסר, שישראל ביקשה מטוסים מדגם „אי.אי. 6 פראולר". מטוס זה, הנמצא בשימוש הצי האמריקאי, הוא גירסה מתוחכמת של מטוס התקיפה „איי 6" מחיר כ־10 מיליון דולר. הוא נושא מחשב וציוד אלקטרוני בזנבו ומסוגל לשבש מערכות ניווט של טילי קרקע־אוויר.

ישראל מבקשת גם את אספקת הטיל נגד טילים „קונדור". זהוא למעשה פצצה מונחה על ידי טל־וויזיה המצויה בהרכיטה. ניתן ל־הטיל פצצה זו ממטוס במרחק 80־90 ק"מ מהמטרה. נראה, כי ארה"ב תדחה את הבקשה האחרונה, הכר־וכה בציוד חדיש ביותר.

לדברי העתון ביקש דיין גם טנקים נוספים מדגם „מ. 60".

האש הסורית נמשכה משך רוב שעות היום

מאת סופר „דבר"

אתמול במשך כל שעות הי־ום כמעט, ירו הסורים לסי־רוגין אש ארטילריה ומטקים לעבר כוחות צה"ל בדרום המובלעת ובדרום רמת הגו־לן.

האש היתה בעיקרה בהגנאת ב־דרות שבמסגרת הסדרה במסגרת מל־חמת ההתשה מנהלים הסורים ב־שבועות האחרונים.

לא היו נפגעים בצידנו והושבה אש לעבר מקורות הירי.

סמוך לשעה 10 בבוקר פתחו הסורים באש ארטילרית ומנקים ל־עבר עמדות של צה"ל באיזור רפיד שבדרום רמת הגולן. אותה עת החל להפגיז את כוחותינו גם בד־רום המובלעת. האש נמשכה בהפ־סקות של 30—40 דקות והיא כוונה לעבר תל־אל־כל, תל כרום, תל־המד ותל־שער.

כאמור, השיבו כוחות צה"ל אש לעבר מקורות הירי בתחום סוריה ונראה שהיו פגיעות במטרות צב־איות של הסורים.

סופר „דבר" בגליל מוסיף:

בישובי עמק הירדן הוכרז אתמ־מול מצב כוננות, בעקבות ריכוז כוחות שריון וארטילריה של הצבא הסורי בקו הפסקת האש ברמת־הגולן. האוכלוסיה בישובים אלה נקראה לערנות יתר, לכוננות ולנ־קיטת אמצעי זהירות. האמצעים שנינקטו לרגל המצב אינם משב־שים את החיים התקינים ואת סדרי העבודה.

קודם לכן הוכרז על מצב חרום ביישובי רמת הגולן ונינקטו אמצ־עים מתאימים הן בעבודה במטעים ובשדות והן בישובים גופא.

משלחת של המועצה האזורית עמק הירדן ביקרה אתמול בקיבו־צים אפיק ובבואו חמה, בדרום רמת הגולן, כדי לעמוד על צרכי הישו־בים האלה. בהמשך הסיור תבקר המשלחת את יתר ישובי דרום רמת הגולן.

ברמת מגשימים ובגוב תוקנו ה־נזקים הקלים שנגרמו שלשום ל־רשת החשמל והמים על ידי ההפ־גזה הסורית.

מקורות בקהיר: מצרים מוציאה התותחים העודפים משטחה בסיני

קאהיר, (יופ"ע). — מצ־רים ממשיכה בהוצאת ה־תותחים העודפים מעמדו־תיה בסיני, ובסוף שבוע זה לא יעלה מספר התותחים המצריים על זה שנקבע ב־הסכם הפרדת הכוחות בינה לבין ישראל — מסרו את־מול בקאהיר מקורות דיפ־לומטיים.

קציני חיל החירום ערכו את־מול ביקורת נוספת בעמדות של שני הצדדים, כפי דובר או"ם בקאהיר. זו היתה הבדיקה הש־ניה מאז נחתם הסכם הפרדת ה־כוחות.

בחודש שעבר התלוננה ישר־אל, כי מצרים הכניסה לעמדותיה בסיני תותחים במספר העולה על 36 שנקבע בהסכם, אמרו המ־קורות. בעקבות התערבותו של מפקד כוח החירום, גנראל אנסיו סילאסוואו, הסכימה מצרים לפ־נות את התותחים העודפים אל הצד המערבי של התעלה.

כמה כן התותחים העודפים פונו עוד בשבוע שעבר, והיתר יפונו מן השטח עד סוף שבוע זה, הוסיפו המקורות. „להערכתי, בע־יה זו היא בבחינת פרשה סגו־רה, שכן המצרים גילו נכונות מלאה לכבד את הסכם הפרדת הכוחות".

מרכז או"ם (ע"ר). מועצת הבטחון עומדת להתכנס ביום ו', כדי לאשר את המשך תוקף ה־מינוי של כח החירום במזה"ת — מסרו אתמול בניו־יורק מק־רות דיפלומטיים.

המקורות אמרו, כי מזכיר או"ם, קורט ואלדהיים, יבקש להאריך את כהונת חיל החירום בן 7,000 חייל, שהוקם באוקטובר שעבר, לתקופה של ששה חודשים. ה־מקורות הוסיפו, כי אין ספק ש־תוקף חיל החירום יוארך. אולם לא ברור אם יוארך לששה חודשים או לתקופה ארוכה יותר.

יותר ממתנה...

כלי קרמיקה גדולים ואקסקלוסיביים בעבודת לדירות גדולות ולגן. קריסטל מודרני, זכוכית גרמנית, פינית ושוודית. כוסות מרהיבות. מערכות קפה ואוכל מקומיות ומיובאות. תמונות קרמיקה, רישו־מים ותכשיטים. כלים קשוטיים ושמו־שיים מ־4 ל"י ועד 4000.- ל"י משלוחים לכל הארץ. שי יינתן לכל קונה.

...תשורה מבית - הלחמי

רחוב פנקס 33, תל־אביב. טלפון 41292

המחבלים בלבנון חידשו פעילותם

מאת כתבי „דבר"

לאחר מספר שבועות של רגיעה יחסית, יש סימנים המעידים על חידוש פעולות המחבלים מגבול לב־נון בכוונה לפגוע בנטרות בנטה ישראל.

נראה, כי המחבלים הפועלים מת־חום לבנון חידשו את פעילותם גם בחלקו המערבי של הגבול, אשר לפי ההסכם של שלטונות לבנון עם המחבלים אסורה בו פעולת המ־חבלים.

אתמול בבוקר ירו המחבלים אש מנשק קל ומבזוקה לעבר סיור של משמר הגבול ליד ברוך שבגליל המערבי. אנשי (הסיור לא) נפגעו, השיבו באש המט־כם. באחרונה חשו המח אורחים ערבים באיזור מצ־לות זאת באה, לאחר הג מספר חדשים בפעולות מאיזור זה נגד נטרות בי־ראל.

כזכור, ירו הסורים לפ־ מאיזור המתהלך לעבר בקצוה המזרחי של הגל־ והליה של מחבלים הר־ אחת בעת נסיעה עם חב־ הבאנאס.

חיפוש גופות חללי צה"ל יימשך השבוע

מאת סופר „דבר"

ראש אכ"א אלוף הרצל שפיר נפגש בשבת עם קולונל איוב, קצין הקישור של הצבא המצרי עם ה־או"ם וסיכם עמו בעל פה, כי החי־פושים אחר גופות חללי צה"ל ב־מלחמת יום הכיפורים יימשכו עד סוף השבוע הזה.

לאחר שהמצרים לא א־ פשרו את המשך החיפושי־ שית השבוע, פנה האל־ וביקש פגישה דחופה ע־ המצרי שהוא מבדוע, כי־ מדוע אין מצרים מרשי־ שך החיפושים.

עד כה כרם נתקבלו לפגייה הדחופה של ראש

100 מיליון ל"י לבניית מקלטים

תקציב בניית המקלטים הציבוריים לשנת 1974 הגיע ל־100 מיליון ל"י — כך א־מש ראש הג"א תת־אלוף אהרן רום, בתחקיר על בע־יית המקלטים ששודר ב־תכנית „היום הזה" ברדיו.

התקציב יחולק בין משרד הח־נוך, לצורך בניית מקלטים לבתי־ספר, ההגנה המרחבית, לצורך בנ־יית מקלטים בישובי־הספר, והר־שויות המקומיות, לצורך בניית מקלטים ציבוריים.

רום הוסיף, כי הנקודה החל־שה בפיקוח על בניית המקלטים היא הפיקוח על הבנייה הפרטית. במחקר שערך הג"א, התברר, כי ביותר מ־50 אחוז מהמקלטים ה־פרטיים נתגלו ליקויים בבנייה, רובם ליקויים חמורים.

אשר לבעיית ההתגוננות מפני התקפת גאזים, אמר ראש הג"א, כי במחסני משרד הבטחון יש מ־סכות גאז במספר מספיק לכל ה־אוכלוסיה, כשהכל מוכן לחלוקה בשעת הצורך.

יו"ר מרכז השלטון המקומי פנ־חס איילון אמר באותו שידור, כי לרשויות המקומיות קשה ל־שאת בעול הפיקוח על בניית ה־מקלטים. לדעתו, על המדינה לתת לבעיית המקלטים עדיפות ואשר נה כמו לגבי שאר צרכי הבט־חון. יש לערוך תכנית־אב לבנ־יית מקלטים בכל המדינה ול־בצע אותה. כן העלה מפקחת הג"א בשל ה־ תכנים, בשטחנרדים ע־ סים שקשה לקבלנים ־ תם.

יו"ר ארגון הקבלנים דוד שטרן, טען, כי ע־ הבניין וגם הרשויות ה־ צריכים להתחשב ה־ פיקוח על בניית המקלט־

פורסמו שם חמישה ממקבלי „פרס ישראל"

משרד החינוך והתרבות אתמול שמותיהם של א־ מקבלי פרסי ישראל לשנה ז־

במדעי היהדות — פרופ' אברמסון, מהאוניברסיט־ ריה. במוסיקה — ידידיה (גורוכוב) במדעי הביול־ פרופ' יצחק ברנבלום מ־ מן למדע. במדעים המד־ פרופ' רפאל לוין, מהא־ סה העברית. בספרות ובח־ בוך — יהושע אלוף.

הודעה על מקבלי פרס על תרומה מיוחדת לקידו־ תוחה של החברה והמדינ־ סם תוך השבועות הקרובים.

צציבים אמריקאים טים. חידשו אתמול בנימ־ של מוסחים. את הנד־ שתי המעצמות בענין הנש־ אסטרטגי.

תגובות חיוביות בקהיר על דיין בוואשינגטון

קאהיר. (יופ"ע). — השיחות ש־קיים בשבוע שעבר בוואשינגטון שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר עם שר הבטחון הישראלי משה דיין, תרמו תרומה חיובית לקידומו של הסכם הפרדת הכוחות בין יש־ראל וסוריה — כותב אתמול העתון המצרי „אל ג'מהוריה".

העתון מצטט דברי דיפלומט ב־כיר בבירה ערבית, שאמר, כי ה־הסכם להפרדת כוחות בין סוריה לישראל, ייחתם לפני ביקורו המ־תוכנן של הנשיא ניקסון במזרח־התיכון במחצית הראשונה של חודש מאי.

העתון מציין, כי שיחות קיסינג'ר דיין, מהוות הישג, משום שהתבררו בהן אלמנטים קונסטרוקטיביים הק־רובים לנקודת ההשקפה הסורית. העתון לא פירש בעניין זה, אך ציין, כי תוצאות אלה יגרמו לאו־וירה בתאימה לקראת השיחות הצ־פויות בין הסורים לבין ה־ אים בוואשינגטון במחצית א־

ולדהיים מחה על תפיסת שני המשקיפים

מרכז או"ם (ע"ר). — הו־ הכללי של או"ם, קורט ו־ היים, מחה אתמול בפני ־ סוריה באו"ם על תפ־ של שני משקיפי או"ם ידי חיילים סורים ברמ־ גולן ביום א'.

ואלדהיים אמר לנציג ה־ תקריות מעין אלה כעריכו־ בפגל פעולת או"ם ומערערו־ האמון של אותן המדינות הש־ בזה אהם לארגון המשקיפי־ אבר דובר או"ם. הנציג הסור־ סה קלאצי אמר, שהוא יעביר־ השקפת ואלדהיים אל ממשלת־

כיד לאחר הפגישה עם הנצ־ סור נועד ואלדהיים עם נציג י־ ראל, יוסף תקוע ושוחח עמו ־ כך 90 דקות.

תקוע אמר לעתונאים, כי ב־ באלדהיים „להבהיר לצלט־ הסוריים את המרת מכשי־ „אחריותה של סוריה להתקפה במשבות שלושה שמצבות יכל" — אמר תקוע.

נציג ישראל העלה בפני וא־ היים גם את הבעיה של 30 היהודים החיים בסוריה. תקוע כי הפתרון היחיד הוא להת־ ליהודי סוריה להגר.

שתי הפגישות נערכו על ידיעות הספפורה על מהומה רת בחזית ישראל סוריה.

ג'קסון: קיסינג'ר לא השיג דבר בעניין יהודי ברה"מ

וואשינגטון, (ע"ר). — נראה ה־דבר, כי שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר, לא השיג כל התקדמות בשיחותיו האחרונות במוסקבה ב־קשר להגברת יציאת היהודים מב־רה"מ — אמר שלשום הסנאטור הנרי ג'קסון לעתונאים בוואשינגטון. „יש להניח כי אילו היתה התקדמות של ממש הייתי שומע על כך", אמר הסנאטור.

לעומת זאת אמרו פקידי משרד החוץ האמריקאי שנילוו אל קיסינ־ג'ר בבסעו למוסקוה, שבשיחותיו של קיסינג'ר עם ראשי הקרמלין בנושא זה, „הושגה התקדמות פו־ליטית".

ISRAEL CONTINENTAL BANK LTD בנק קונטיננטל לישראל בע"מ

בנק קונטיננטל לישראל בע"מ פותח שערים חדשים לאירופה באמצעות משרדיו ברחוב אבן־גבירול 70 בתל־אביב.

בנק קונטיננטל לישראל מאפשר לך ליהנות באופן ישיר מנסיון, שירות ואינפורמציה בתחומי פעילות מטבע חוץ ומימון יבוא ויצוא הודות לקשרין ההדוקים עם מרכזי הבנקאות באירופה.

לצד התמחותו במימון סחר בינלאומי יעניק לך בנק קונטיננטל את כל שירותי הבנק הרגילים תוך שיפת דגש על רמת שירות אישי־אירופית, כמובן.

בנק קונטיננטל לישראל בע"מ פותח שערים חדשים לאירופה

נוסח המלא של דו"ח הביניים של ועדת אגרנט

פרק ראשון: הקדמה

1. כ"ב בחשון תשל"ד (18.11.73) נתקבלה על-ידי הממשלה ההחלטה האמורה:
"ל י כ ו ן:
עניינים כדלקמן, היינו: — המידע, בימים שקדמו ליום הכיפורים, על מהלכי האויב וכוונותיו לפתוח במלחמה, הערכות והחלטות של הגורמים הצבאיים המוסמכים והאזרחיים לכך, בקשר למידע הנ"ל;
היערכותו של צה"ל למלחמה בדרך כלל, כמצוטר בימים שקדמו למלחמת יום הכיפורים ועד לבלימת האויב — יום בעניינים בעלי חשיבות את. הנוגעים הטעונים בירור.
(ב) להקים ועדת חקירה שתחקור בעניינים האמורים ותגיש לממשלה דין-וחשבון.
ג) לקבוע, לאחר התייעצות עם נשיא בית המשפט העליון, כי הוועדה תהיה של חמישה חברים.
ד) לקבוע, שהעניינים שהם נושאי החקירה ודיוני הוועדה מחייבים סודיים, כאמור בסעיף 23 לחוק ועדות חקירה, תשכ"ט—1968, להוציא פסקאות (1) ו-(6) שבו ולבקש אישורה של ועדת החוץ והבטחון של הכנסת לקביעה זו.
ה) להודיע על ההחלטה הזאת לנשיא בית המשפט העליון."

בעקבות החלטה זו מינה נשיא בית המשפט העליון ביום כ"ז בחשון תשל"ד (21 בנובמבר 1973) בתוקף סמכותו לפי סעיף 4 (א) לחוק ועדות חקירה תשכ"ט—1968, את יושב ראש הוועדה ואת שאר החברים כדלקמן:
ד"ר שמעון אגרנט, נשיא בית המשפט העליון — יושב-ראש.
מר משה לנדוי, שופט בית המשפט העליון — חבר.
ד"ר יצחק נבנצל, מבקר המדינה — חבר.
רב-אלוף (מיל.) יגאל ידין, פרופסור באוניברסיטה העברית — חבר.
רב-אלוף (מיל.) חיים לסקוב, נציב קבילות חיילים — חבר.

גביית העדויות

הוועדה קבעה את סדרי עבודתה ביום 25.11.73 ב... הוועדה היא קיימה עד ... 140 ישיבות ושמעה 58 ... כמו כן הגיע לה חומר רב. בשלב זה סיימה הוועדה את גביית העדויות ויתר הראיות ... מהנושאים שבהם היה ... לחון, ואלה הם לפי הסדר: ... בימים שקדמו למלחמת יום הכיפורים, על מהלכי האויב ... לפתוח במלחמה; הערכת המידע; הכוננות של צה"ל בימים שקדמו למלחמה, עד לשעת ... של האויב; והחלטות הגורמים הצבאיים והאזרחיים שנתקבלו על יסוד אותו מידע והערכתו. דין וחשבון חלקי זה מוקדש לנושאים אלה בלבד. הוועדה עדיין איננה דנה בנושאים הנוגעים להיערכות הכוללת של צה"ל (כולל עניני ... ומשמעת, הדרכה והורות ... ציוד ותימות, מחסנים ... חירום והפעלתם, שיטות הבאת הכוחות לחזית, ... תפקידם ויצודם של המפקדים ... המצבים, הפעלתם הלכה למעשה, ואף לא בנושא של ניהול ... עד לעצירת האויב. הגם ... זה כבר גבתה הרבה ראיות גם על נושאים נוספים אלה. בביוחד בדעתו להדגיש כבר עתה, שאין אנו עדיין דנים בבעיה הכואבת של הצבת הכוח בקו התעלה: כוח זה, למרות שפעל במסירות, ותרם חלקו בעצירת האויב, היה למעשה בלתי-מגובש ובלתי-מאוזן די צורכו. אנו ניזקק לנושא זה עשה שנבחן את כלל הבעיות של תפקידם ויצודם של המבוגרים והסדירים והפעלתם הלכה למעשה, כי בעיות אלה שלובות זו בזו באופן מהודק.

יוצא, איפוא, שבבחינה כרונולוגית מטפלת הוועדה בדין וחשבון זה בשני הפרקים האמצעיים (המידע והערכתו; כוננות) ומשאירה את שני הנושאים הנוספים (ההיערכות שבאה לפני המגננה, והקרבות עד לעצירת האויב שהתלוו עם גמר הכוננות) לדין וחשבון נוסף. אולם יש להבהיר כבר בעתה שכאשר נבוא לדון בנושאים נוספים אלה, לא נוכל בשום אופן למצות מכל גדריהם מפאת היקפם העצום, ושם נתרכז בפרקים נבחרים מתוך כלל הסוגיות, הנראים לנו חשובים במיוחד.

3. הנימוק להגשת דין וחשבון חלקי, על פי הסמכות הנתונה לועדה בסעיף 19 (א) לחוק

... המלצנו בשני שיקולים ... הגשת דין וחשבון אחד ... שיכלול את מימצאינו ... לגבי כל הנושאים ... המפורטים בכתב המינוי ... אלה הם: (א) הנושאים ובביחוד הכוננות וההפתעה קשורים זה בזה במידה ... (ב) בנוגע להערכה ... על בעלי התפקידים ... דרוש שלא לפצל את ... על פי הנושאים השונים. כנגד זה ראתה הוועדה, ... ריבוי החומר הראיות שהובא לפניה, כבר נתמשכו ... זמן רב, ועוד יחלוף ... עד לסיום פעולתה. ... לדעת בהקדם את מימצאיה ... באותם נושאים שבהם ... דיוני הוועדה, ורצוי ... אלה יוכל לפעול על פיהם ...

... מה, דו"ח חלקי זה אף מכיל כל מה שיש לוועדה ... על נושאי המידע הערכתו ... של צה"ל, וזאת מפני ... נכונה לדעת, כי רצוי להקדים ולפרסם את עיקרי המסקנות וההמלצות במישור המוסדי, וכן ביחס לבעלי תפקידים ומשרות מסויימים, שאליהן הגיעה הוועדה בדיוניה על אותם נושאים. היא מצאה אפשרות לעשות כן, כי אחרי התייעצות ממושכת ומלאה בין חבריה כבר גיבשה את דעתה בנוגע למסקנות ובהמלצות הללו, אך ניסוח נימוקיה המפורטים עלול להימשך עוד זמן-מה. לפיכך מצאה הוועדה, כי מוטב להקדים אותן מסקנות והמלצות ולפרסמן מיד, ואילו ההנמקה המלאה תבוא בדו"ח חלקי נוסף.

הדו"ח הזה מכיל תיאור כללי של עובדות, בקיצור נמרץ ובמידה שתיאורן דרוש לשם הבנת המסקנות. על פי זכנו הוא ניתן כולו לפרסום ברבים, ואילו הדו"ח הנוסף, ובו תיאור מלא של העובדות והנמקה מלאה של מסקנות הוועדה, יכיל נתונים סודיים רבים שימנעו, ככל הנראה, את פרסומו המלא ברבים.

אופיה של הוועדה ודרך עבודתה

... של הוראות החוק ועדות ..., תשכ"ט—1968 (להלן: החוק) מראה שהוועדה היא בעלת ... מעין-שיפוטי. יתר על כן, ... שהרכב הוועדה נקבע ... סעיף 4 (א) לחוק, על-ידי בית המשפט העליון, ... שאינה קיימת זיקה בינה לממשלה ושאין המדובר בחקירה ממשלתית". ... בהתאם את ההסדר הזה, ההמון המחוקק להקנות לוועדת החקירה אי-תלות ... להבטיח שתהא עצמאית ... ממצאיה והמלצותיה ... על הציבור.

בהחלטתה קבעה הממשלה ... עניינים שהם נושאי החקירה ... הוועדה מחייבים סודיות ... בסעיף 23 לחוק ועדות ..., תשכ"ט—1968, להוציא ... (1) ו-(6) שבו; וקביעה ... על ידי ועדת החוץ והבטחון של הכנסת בהחלטתה מ... י"ד בחשון תשל"ד (19.11.73). ... לכך, הקפידה הוועדה ל... את דיוניה מאחורי דלתיים סגורות ולשמור היטב על סודיות חומר הראיות שהוגש לה, בהיות לנגד עיניה שעצם הסודיות אינה ניתנת לחלוקה. בדרך כלל מוטב שהוועדה החוקרת "בענין שהוא בעל חשיבות ציבורית אותה שעה הטעון בירור" — כלשון סעיף 1 לחוק — תקיים את דיוניה בפומבי, ולא עוד אלא שעקרון הפומביות נקבע במפורשות בסעיף 18 (א). עם זאת, העניק שם המחוקק גם לוועדת חקירה בעצמה רשות "לקיים דיון, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות אם ראתה צורך בכך לשם שמירה על בטחון המדינה" בעניינים החלפת. הסודיות הגבורה, שנתקבלה מראש על-ידי הממשלה מכוח סעיף 23 לחוק, היתה בבחינת הכרח שלא יגונה. שכן החקירה העלתה שהחומר הראיות מכיל שפע של עובדות וידיעות בעלות אופי בטחוני רגיש ביותר. חלילה שאלה יתפרסמו ברבים וכך יתגלו לאויב, עם כל הנזק הגדול למדינה הכרוך בזה.

6. השימוש שהוועדה עשתה בסעיף 15 לחוק

לפסד בפירוש הנכון של ... 15 של החוק ... רואים להקדים כמה מלות הסבר ... פירוש הסעיף שנתקבל על ...

... סעיף זה כתוב:
"... ראתה ועדת חקירה ש... עלול להיפגע מן החקירה ותוצאותיה, יודיע לו יושב-ראש הוועדה במה הוא עלול להיפגע ויעמיד לרשותו, בדרך ... לעיון, את חומר הראיות ... לאותה פגיעה והמצוי ב... הוועדה או בידי מי שהוטל ... לאסוף חומר לפי סעיף 13. ... אדם שהודע לו כאמור ב... קטן (א) רשאי להתייצב ... הוועדה, אם בעצמו ואם על ... עורך דין, להשמיע דבריו ... עדים, אף אם כבר העידו ... הוועדה, ורשאית הוועדה ל... לו להביא ראיות, והכל ... הפגיעה כאמור".

... לדעתנו, מטרת הסעיף היא למ... שאדם ייפגע עקב חומר ... שהובא בפני הוועדה ללא ..., באופן שנשללה ממנו ה... להגיב עליו. נוכח מטרה זו, לא הפעלנו את סעיף 15 ... עדותו של פלוני כמות שהיא הביאה לידי הסקת מסקנה לחובתו (כגון הודאת בעל דין) או כאשר מסקנה כזאת נבעה ממסמך שהוא היה צד לו או בזכרון דברים או פרוטוקול של דיונים שבהם השתתף. אך לא הסקנו שום מסקנה ממסמכים לחובתו של עד, בלי שניתנה לו הזדמנות להתייחס בעצמו לתוכן המסמך. לעומת זאת, כאשר נתגלה מעדותו של עד אחד או ממסמכים של עד אחר, שהוגשה ראיה לחובתו של פלוני בלי שידע עליה, הפעלנו את סעיף 15 ביחס לאותה ראיה. הודענו לנוגע בדבר על זכותו לחקירה נגדית של עדים שכבר העידו או להבאת ראיות נוספות — כל זה, אם ירצה, בנוכחות עורך-דינו.

הננו משוכנעים שהפירוש שאימצנו לסעיף 15 עולה בקנה אחד עם דרישות הצדק והוא הבטיח דיון הוגן לכל מי שהופיע לפנינו ונזכר בדין וחשבון זה לחובתו. כן אנו משוכנעים שפירוש אחר, יותר מרחיב, של הסעיף היה מסכל את החקירה לחלוטין, על-ידי סיבוך ללא תקנה של הליכיה.

7. חברי הוועדה חקרו בעצמם את העדים, שהוצגו על ידה והתייצבו בפניה, והם מסרו את עדותם באמירה בתן צדק. בנוסף לעדויות והראיות האחרות שנגבו על ידה בבירורים, הטילה הוועדה, בתוקף הסמכה הנתונה לה בסעיף 13 לחוק, על שישה קציינים בכירים במילואים את התפקיד לאסוף חומר עובדתי בכלים על הרבים בטווחים על הכוננות וההתייצבות של צה"ל במלחמה ועל פעולותיו עד לעצירת האויב. איסוף החומר הזה נעשה בדרך גביית עדויות שלא באמירה בתן צדק בפני אנשי צבא שהסכימו להעיד בפני אוספי החומר, וכן בדרך קבלת מסמכים ומוצגים אחרים. הוועדה ראתה צורך להיעזר באוספי החומר בגלל היקפם הגדול של הפרטים הטעונים הנוגעים לנושאים האמורים, ועקב העובדה הרבות בהם שהגיעו אליה מאנשי צבא ושהן הצביעו על ליקויים ופגמים שונים, אשר נתקלו בהם בקשר לסדרי גיוס, מצב הציוד ואיכות הנשק שהיו ברשותם, ועוד. אוספי החומר שמונו כאמור, הם:
אלוף (מיל.) יוסף אבידר.
אלוף (מיל.) משה גורן.
תת-אלוף (מיל.) שמעון גבעת.
אלוף-משנה (מיל.) ישראל כרבי.
אלוף-משנה (מיל.) יהושע נבו.
אלוף-משנה (מיל.) משה הביה.

אוספי החומר עשו עבודה ... בעשיה את מלאכתם, גם את חלק האחרי של החומר הרב ... אחר נאסף, כיוון לנושאים שהוועדה עדיין איננה דנה בהם, ונבקש להתעמק בהחלטות זו, כדי להודות לאוספי החומר על נכונותם לבצע את המשימה שהוטלה עליהם ולהביע את הערכתנו על הדרך המסורה והמסכנתית שבה הם מילאו את תפקידם.

8. הדיון בנושאי השמיעות ... שבין הסמכה היה לצרכו לכמן בבירור ... הפסקה הלקיים המחוייבים לגבי העדה, אל לא להגדיל בראייה הישגי המבצעים של צה"ל, שהתגבר על התקפת פתע של האויב בתנאי הדחות ותוך הודף גבור של חייליו והגיבו להנחית מכה גוכל לאויב.

פרק שני: עיקרי מסקנותיה של הוועדה בנושאי המידע, הערכתו וכוננות צה"ל

9. בביקורתנו על הערכות אמ"ן (אגף המודיעין במטה הכללי) וגורמים אחרים נזהרנו כאשר שלא להיתפס ל"חכמה שלאחר מעשה", השתדלנו לראות את הדברים באספקלריה של המצב כפי שהיה בשעת ההערכות שנעשו וההחלטה שנתקבלה.

10. פתיחת המלחמה על ידי מצרים וסוריה ביום הכיפורים תשל"ד (6.10.73), בשעה 14.00 בקירוב, הפתיעה את צה"ל בזה שעד לשעות הבוקר המוקדמות של אותו יום לא העריכו הפיקוד העליון של צה"ל וההנהגה המדינית שמלחמה כוללת עומדת להתחיל, ובבוקרו של אותו יום, כאשר כבר התברר להם שהמלחמה תפרוץ, הניח הפיקוד העליון בטעות שהיא תפרוץ רק בשעה 18.00. את האחריות לטעויות אלה בהערכה יש להטיל בראש ובראשונה על ראש אמ"ן ועל עוזרו הראשי הממונה על מחלקת המחקר באמ"ן, שהיא הגורם היחיד במדינה העוסק במחקר מודיעיני. אלה נכשלו ונתנו התרעה בלתי-מספקת לחלוטין לצה"ל: רק בשעה 4.30 בבוקר בערך ביום הכיפורים הודיע ראש אמ"ן, על יסוד מידע חדש שקיבל, על פתיחת המלחמה על-ידי האויב בשעה 18.00 בערב בשתי החזיתות. התרעה קצרה זו לא איפשרה גיוס של המילואים בצורה מסודרת וחייבה גיוס חפוז של מילואי כוחות חיבשה, שלא לפי לוחות הזמנים ונהלי הגיוס התקינים. הטעות הנוספת של ארבע שעות בין שעה 18.00 לשעה 14.00 קיצרה עוד יותר את מירווח הזמן בין קריאת המילואים לבין פתיחת האש על ידי האויב. לשגיאה זו גרמה לשיבושים נוספים בכוננות של הכוחות הסדירים בחזיתות, ובפריסתם הנכונה בביקור בחזית התעלה.

11. סיבות הכשלון של גורמי ההערכה היו שלוש: ראשית, דבקותם העקשנית במה שכונה "הקונצפציה", שלפיה (א) לא תצא מצרים למלחמה נגד ישראל אלא אם תבטיח לעצמה תחילה יכולת אווירית לתקוף את ישראל בעומק, ובייחוד את שדות התעופה העיקריים של ישראל, כדי לשתק את חיל-האוויר הישראלי, ו-(ב) סוריה לא תצא להתקפה רבתי על ישראל אלא בעת ובעונה אחת עם מצרים. התברר לנו, מנימוקים שיפורשו בדו"ח החלקי הנוסף שלנו, כי קונצפציה זו שייתכן והיתה נכונה כשלעצמה, לא נבחנה כראוי מחדש בחלקה הראשון והמכריע נוכח לחץ הנסיבות ההיגיוניות שהשתנו, ובמיוחד על סמך מידע נוסף שהגיע לידי אמ"ן על התעצמות האויב במערכות נשק נוספות, ועל כך היא נעשתה מוכרכת למעשה. שנית, ראש אמ"ן הבטיח לצה"ל מתן התרעה מראש על כוונת האויב לפתוח במלחמה כוללת, התרעה שמיכבה יאפשר את גיוסם המסודר של המילואים. הבטחה זאת הונחה כיסוד מוצק לתכניות ההגנה של צה"ל. אנו מוצאים שלא היה יסוד לתת לצה"ל הבטחה מוחלטת כזאת. שלישית, בימים שקדמו למלחמת יום הכיפורים היו בידי אמ"ן (מחקר) ידיעות מתריעות למכביר, שהוספו לו על-ידי מחלקת האיסוף בתוך אמ"ן ועל-ידי רשויות איסוף אחרות במדינה. אמ"ן (מחקר) וראש אמ"ן לא העריכו נכונה את ההתרעה שבידיעות הללו, מתוך דבקותם הדוקטרינרית ב"קונצפציה" המונעת מהם להבין את היערכות האויב בקוי החזית, שהיתה ללא תקדים בגודל כמותה ובכיוונה כלפי ההתקפה, כבר בהיערכות ... כ... בעיות של ... "הכיפורים" ... גם ... בהבדל מן ... ראש אמ"ן ... בבוקר ... הידיעות המוקדמות ... הנגד...

12. בהתרעת המידע על המלחמה ...

13. ...

החלטות הכוננות בדרג הממשלתי

14. (א) בישיבת המטה הכללי ביום 24 בספטמבר 1973 הביע אלוף פיקוד הצפון, אלוף יצחק חופי, דאגה בגלל מיגבלות בקבלת התרעה מספקת, נוכח המצב הבטחוני שנוצר ברמת הגולן עקב הגברת המערך הסורי המוגן על-ידי מערך טילים אנטי-אוויריים ... שר הבטחון השתתף בישיבה ... של אלוף פיקוד הצפון. ... בגלל האיום לישובים ברמת הגולן, שהיה טמון במערך הסורי. ביום 26 בספטמבר, ערב ראש-השנה, הוא ביקר שם, כדי לעמוד על המצב מקרוב. ואף השמיע דברי אזהרה באוזני ... והודיע על חיזוק כוחנו במערך הגולן והמערך הארטילריה, ברמת הגולן.

(ב) לפי ... שר הבטחון הוחליטה ראש הממשלה ..., אחרי שובה מנסיעתה לשטרסבורג ולוינה בימים 30 בספטמבר עד 2 באוקטובר, התייעצה בבאית-מדינית ביום 3 באוקטובר, בהשתתפות השרים אלון, גלילי ודיין. כן השתתפו בהתייעצות הרמטכ"ל ותא"ל אריה שלו, עוזר ראש אמ"ן למחקר, אשר מילא את מקומו של ראש אמ"ן שהיה חולה באותו יום. בהתייעצות זו הוזר לפי דעות על המצב בגבולות, ובמיוחד ברמת הגולן. תא"ל שלו נתן סקירה מודיעינית שהסתיימה בהערכה, כי "אפשרות מלחמה מצרית-סורית איננה נראית לי סבירה, כי לא חל שינוי בהערכתם את מצב הכוחות בסיני, שאם יוכלו ללכת למלחמה". איש מן הנוכחים לא חלק על הערכתו. בסוף ההתייעצות הזאת החליטה ראש הממשלה להביא את נושא המצב בגבולות לדיון בממשלה אחרי יום הכיפורים, בישיבתה הרגילה של הממשלה, שנועדה ליום א', 7 באוקטובר.

(ג) ביום ו', 5 באוקטובר, בבוקר, אחרי קבלת ידיעות מדאיגות נוספות ולאחר פגישה בין שר הבטחון והרמטכ"ל התקיימה התייעצות נוספת אצל ראש הממשלה, בהשתתפות שר הבטחון, הרמטכ"ל וראש אמ"ן. הרמטכ"ל הודיע שביום הכיפורים תהיה כוננות גבוהה ביותר בכל הצבא, כולל ביטול חופשות, בעיקר בחיל-האוויר ובשריון, וכי כוח הטנקים בשתי החזיתות יתוגבר. בתום התייעצות זו החליטה ראש הממשלה לכנס עוד בו ביום, ערב יום הכיפורים, ישיבה של השרים הנמצאים בתל-אביב. ישיבה זו התקיימה לקראת הצהרים. נכחו בה השרים ברולב, דיין, הלל, חזני, פרס וגלילי, וכן הרמטכ"ל וראש אמ"ן. הערכת ראש אמ"ן היתה עדיין, כי איננו עומדים בפני מלחמה כוללת. הרמטכ"ל הצטרף להערכה זו, אך תוך הבעת דעה שאין ודאות, כי האויב אינו מתכוון להתקיף, הוא חזר והודיע בישיבה זו, כי הכריז על כוננות מירבית בכוחות הסדירים. אך גיוס מילואים ואמצעים נוספים הזכרים אנו לאינדיקציות נוספות.

בתום ישיבה זו החליטה ראש הממשלה שהמצב במהמוני יעלה על סדר יומה של הממשלה ביום א', 7 באוקטובר, ואם יהיה צורך לגייס מילואים לפני כן, המביני השרים המוסמכים בהודעתם את ראש הממשלה ואת שר הבטחון להחליט על גיוס המילואים. כן הורתה ראש הממשלה למזכיר הממשלה לברר היכן יימצאו השרים במשך היום, כדי שאפשר יהיה לכנסם לפי הצורך בעוד מועד בעסק יום הכיפורים.

15. ביום שבת בבוקר השכם נתקבלה, כאמור, הידיעה הנוספת אשר העלתה לכל הדעת פתיחת מלחמה כוללת על-ידי האויב באותו יום כמצב להבהח כל הדאות. הרמטכ"ל קיים דיון על המצב שנוצר עם עוזריו הבכירים לקראת דיון אצל שר הבטחון, ונתן פקודות מכינות נוספות לקראת גיוס המילואים. בדיון בין שר הבטחון והרמטכ"ל המליץ הרמטכ"ל על גיוס כל מערך המילואים כולו, כדי להתכונן להתקפת-נגד בקנה מידה גדול אחרי עצירת האויב. כנגד זה, שר הבטחון היה בעד גיוס אותו סדר כוחות מינימלי שהספיק, לדעת הרמטכ"ל, למטרת מגננה. חל עיכוב של כשעתיים בגיוס אותו סדר כוחות ולגיוסו ... שר הבטחון עד בבוקר בדיון בינו ובין הרמטכ"ל. והנה מפני שהרמטכ"ל הבתין להכרעת ראש הממשלה בשאלת גיוס מלוא מערך המילואים. חילוקי דעות אלה הובאו בפני ראש הממשלה בדיון אשר בו השתתפו שר הבטחון, הרמטכ"ל ועוזריהם. ראש הממשלה אישרה מיד, בשעה 9.05, את גיוס סדר הכוחות למגננה ובשעה 9.25 הכריעה לטובת גיוס כלא של סדר הכוחות לפי הצעת הרמטכ"ל. באותו דיון אצל ראש הממשלה הוחלט בשיקולים מדיניים שלא להנהיג בתקפת-מנע, כפי שהציע ראש המטה הכללי. לאחר מכן קיימה ראש הממשלה שיחה עם שגריר ארצות-הברית, כדי להבהיר את המצב לממשלת ארצות-הברית. אחרי פגישה זו החלה ישיבה של הממשלה בשעה 12 בצהריים. שרי הממשלה לא הביעו כל התנגדות להחלטה שלא להנהיג בתקפת-מנע על האויב.

פרק שלישי: מסקנות הוועדה והמלצותיה במישור המוסדי

16. לפי חוק יסוד: הממשלה, סעיף 29 "הממשלה מוסמכת לעשות בשם המדינה, בכפוף לכל דין, כל פעולה שעשייתה אינה מוטלת בדין על רשות אחרת". יוצא מזה שגם ניהול עניני הבטחון של המדינה מופקד בידי הממשלה. במידה שדין אחר אינו מטיל עשיית פעולה בשטח הבטחון על רשות אחרת: כגון סמכויות שר הבטחון באותם הדברים שביצועם מוטל עליו בספרים.

לפי סעיף 27 של אותו חוק רשאית הממשלה לפעול על ידי ועדות שרים, קבועות, זמניות, ולעניינים קבועים, ולפי סעיף 31 (א) "סמכות הנתונה על פי דין לממשלה, רשאית הממשלה לאצול לאחד השרים". פירוש הדבר, כי גם סמכותה הכללית של הממשלה לפי סעיף 29 הנ"ל, לעשות בשם המדינה, בכפוף לכל דין, כל פעולה שעשייתה איננה מוטלת בדין על רשות אחרת, גם היא הינה בגדר סמכות הניתנת לאצילה מן הממשלה לאחד השרים, לפי סעיף 31 (א).

17. כן הראות שלפנינו גרמו לדעת מחסרות הגדרות ברורות לחלוקת הסמכויות, החובות והאחריות בעניני בטחון בין השלושה העוסקים בעניינים אלה, דהיינו הממשלה וראש הממשלה, שר הבטחון, וראש המטה הכללי העומד בראש צה"ל. כלקביעת יחסי הגומלין בין ההנהגה המדינית והפיקוד העליון של צה"ל. במיוחד חסרה הגדרת סמכויות ברורה כזאת בשביל מצבים שבהם היוזמה בידי האויב. אף לא מצאנו אסמכתא מפורשת בחוק לנוהג, שלפיו נתמנה הרמטכ"ל על-ידי הממשלה לפי המלצת שר הבטחון. חוסר הבהירות בכל אלה מקורו בודאי בסיבות היסטוריות מן הזמנים שבהם מילא דוד בן גוריון ז"ל את תפקידי ראש הממשלה ושר הבטחון כאחד, ואישיותו החזקה האפילה על היעדר ההגדרות בנושא חשוב זה. דבר אחד ברור על כל פנים מבחינה חוקית: לא נקבע מעולם ששר הבטחון הוא כעין "רמטכ"ל-על" החייב להנחות את הרמטכ"ל בתחום אחריותו של זה בשטח האופרטיבי, או שהוא בבחינת מפקד עליון של צה"ל מעבר היותו שר הבטחון. חוסר ההגדרה של הסמכויות, המיוחד במצב הקיים בתחום הבטחון, התחום שאין לו מבוא לחיוניות, מכביד על אפקטיביות הפעולות, גורע ממיקוד האחריות החוקית ואף גורם אי-בהירות ומבוכה בקרב הציבור.

לא ראינו בתפקידנו להיכנס לעובי הקורה של תיאום הסמכויות בין שלוש הרשויות הנזכרות, ונסתפק איפוא בהצבעה על הצורך שהממשלה והכנסת יתנו את דעתן על בעיה זו על מנת לפתורה. אנו מודעים לכך שאין להגיע להגדרות נוקשות אשר תגוינה מראש על כל מצב העלול להיווצר, אפילו הגדרות בעלות אופי חוקי רחב עדיפות במידת-מה על פני חוסר כל הגדרה.

18. קיים צורך מיוחד להגדיר, בידי מי מצויה הסמכות להורות על ביצוע פעולות במצבים העלולים להיווצר בעת איום פתאומי ... כאשר מהירות הפעולה הוא צורך חיוני. כגון הפעלת כוחות סדירים, גיוס מילואי השלמה או כל גיוס אחר. כאשר אין סיפק לכנס את הממשלה לישיבה. כפי שקרה ביום הכיפורים בשעות הבוקר המוקדמות.

דרכי הפעולה של הממשלה בנושאי הבטחון

19. התברר לנו שבמרוצת הזמן חל סיבוב בכיליו התפקיד שהממשלה חייבת למלא בדיונים ובקבלת החלטות בעניני בטחון בדרג העליון. כיבוד זה קשור עם השלמה של ועדת השרים לעניני בטחון בתמכונתה הראשונה, המצומצמת במספר חבריה. כאשר כיוון הקואליציה הרחבה בשנת 1967 תפחה ועדה זו, כדי לתת ייצוג בה לכל מפלגות הקואליציה ואף לסיעות בתוך המפלגות. לבסוף הגיעו הדברים לידי כך, שמכלל מספר השרים (24) השתתפו 17 בוועדת השרים לעניני בטחון. בתנאים אלה חדלה הוועדה הכיוהרת להתקיים. הממשלה כולה הפכה ל"ועדת שרים לעניני בטחון", וזאת רק כדי להבטיח בדרך זו יותר סודיות לדיוניה.

20. קבלת הכרעות נכונות בעניני בטחון בעלי חשיבות עליונה מותנית בקבלת מידע באורח שוטף וקבלת מידע נוסף ומלא על הנושא המיוחד העומד לדיון. נמסר לנו בעדות כי קיימת בעיה חמורה של דליפת ידיעות סודיות מישיבות הממשלה. דבר זה הקשה מדי פעם על הבאת מידע מלא בפני הממשלה. לדעת הוועדה יש להתגבר על תופעה זו על ידי הרכבת ועדת שרים לעניני בטחון, שמספר חבריה יהיה קטן באמת — ושיקול זה חייב, לדעתנו, להיות שיקול מכריע בעת הרכבת ועדה זו, וכן על ידי הקפדה על הפעלת הוראות החוק ותקנון הממשלה, הבאות להבטיח את סודיות דיוניה בעניני בטחון. כך גם לא תהיה עוד כל עילה להעתקת נקודת הכובד של הדיון בנושא בטחוני או מדיני-בטחוני מן הממשלה או מוועדתה אל גופים המורכבים אד-הוק, שלא הוסמכו על ידי הממשלה. ראש הממשלה רשאי כמובן להיוועץ כראות עיניו בכל עת בשרים אחרים ובבעלי תפקידים מתאימים, בעניינים שבתחום אחריותו. ובלבד שסמכות הממשלה לדון ולהכריע בעניינים לא תיפגע.

21. עוד אנו סבורים שבעתות מלחמה מן הראוי שהממשלה תסמיך את ראש הממשלה להקים צוות שרים מצומצם בראשותה (של לא יותר מחמישה חברים), אשר יהיה מופקד על ההכרעה בעניינים דחופים הנוגעים לניהול המלחמה. הדבר דרוש גם כדי שהשרים האחרים יוכלו להוסיף ולהקדיש את מלוא תשומת לבם גם בימי המלחמה לעניני משרדיהם. כך שאלה לא יזנחו בשעת חירום כזאת דווקא. סגן ראש הממשלה או שר אחר יוכל לנהל את הישיבות מן המניין של הממשלה, שבהן יידונו יותר העניינים הדורשים הכרעה ממשלתית בעת כזאת. מובן מאליו כי שאלות יסוד, שאלות לטווח ארוך ושאלות בעלות חשיבות מיוחדת יוסיפו להיות מובאות לדיון ולהכרעה בממשלה במליאתה.

22. קהילית המודיעין — הערכת המודיעין

א) כפי שכבר צויין לעיל, המצב העובדתי ערב מלחמת יום הכיפורים — ובמשך תקופה של שנים רבות לפני כן, היה שגוף אחד בלבד בקהילית המודיעין, הינו אמ"ן/מטכ"ל, עסק בהערכה מחקרית, במחקר הידיעות והערכתן. הערכה מודיעינית זו היתה, איפוא, ההערכה שהובאה בפני הרמטכ"ל, שר הבטחון, ראש הממשלה והממשלה. למבנה זה של נושאי ההערכה בקהילית המודיעין היתה השלכה חמורה על הערכות המידע המודיעיני בידי הגורמים הממשלתיים ערב המלחמה. יש לציין שמצב דומה היה קיים בחלקו עוד בימי כהונתו של ד. בן-גוריון ז"ל בראשית שנות השישים, מתוך שלא היה ... באי הבהירות בכל הנוגע לכפיפות ותפקידי הערכה של הגורמים של קהילית המודיעין, מינה ד. בן-גוריון במחצית הראשונה של שנת 1963 ועדה של שני חברים (י. ידין וה. ברף), שמתפקידה היה להגדיר את הכפיפות והתפקידים של גורמים אלה. ועדה זו מונתה על-ידי ד. בן-גוריון ערב פרישתו לשדה בוקר, מתוך הע... — בין היתר — שעם עזיבתו, עלול מצב זה — שפעל בצורה כביכול את הדעת בדרך כלל בהיקף היותו מכהן בעת ובעונה אחת הן כראש הממשלה והן כשר הבטחון — להתערער.

ב) ב-31 ליולי 1963, הגישה הוועדה את הדו"ח שלה לראש הממשלה, ל. אשכול ז"ל. דו"ח הוועדה השתית על ארבע הנחות יסוד (סעיף 5 של דו"ח הוועדה), וזאת על סמך ההנחה, שתפקידי ראש הממשלה ושר הבטחון אינם חייבים להיות בהכרח מרוכזים בידי אדם אחד. הנחות היסוד הראשונה והאחרונה, הנוגעות לעניננו, מצוטטות להלן במלואן:
"א. חייבת להיות בידי ראש הממשלה התמונה מלאה על כל פעולות השירותים החשאיים במדינה, דהיינו — תוכניות עבודתם השוטפת, תיכנון לפעולות בעתיד, קשיים ומגבלות וכדומה;
ד. חיוני שבידי ראש-הממשלה תהיינה הערכות בנושאים מדיניים בטחוניים ואחרים — המבוססות המתבססות על נקודות-ראות שונות ואינן באות דווקא ממקור אחד".

ג) בבכי להשיג את המטרות הנ"ל הציעה הוועדה כמה המלצות עיקריות, הנוגעות הן ל"מחקר והערכות" (סעיפים 14—15 בדו"ח) הן לכלים שיש לתת בידי ראש הממשלה לשליטה בנושאים אלה (סעיפים 18—20):

"14. לכן ממליצה הוועדה לבחון את האפשרות לחזק את מחלקת המחקר במשרד החוץ — שהיא תהיה מסוגלת להגיש הערכות מדיניות בלתי תלויות, הן בנושאי המזרח-התיכון, הן בנושאים מדיניים אחרים, כפי שהודגש.

15. בחיזוק מחלקת המחקר — יובטח איזון מסויים להערכות הבטחוניות והמדיניות המבוצעות כיום כמעט בלעדית על-ידי מחלקת המחקר באמ"ן.

כן ראתה הוועדה ש"המטה" קיומו של מוסד המודיעין (המוסד) שבידיו מכשירי איסוף חשאי, כאפשר במידת-מה קבלת הערכה, אם כי מוגבלת בצרכה".

"18. בהתבסס על הנחות היסוד המלצותינו לארגון הפרוחתים — רואה הוועדה כחיוני ביותר מינוי של יועץ מיוחד לראש הממשלה בנושאי המודיעין. יועץ כזה חייב להיות בעל רמה גבוהה, אשר יקדיש את כל זמנו לתפקידו זה ויהיה כפוף אך ורק לראש-הממשלה.

19. תפקידו של היועץ לסייע בידי ראש-הממשלה לעקוב אחר פעולות המבוצעות והמתוכננות על ידי השירותים החשאיים השונים.

20. סמכויותיו יהיו:
א. הוא ישתתף באופן קבוע בועדת ראשי השירותים;
ב. ישתתף באופן קבוע בכל פגישות ראש-הממשלה עם אחד מראשי השירותים, או בכל דיון של ראש-הממשלה בנושאי פעולות חשאיות, או בדיון מדיני ובטחוני, הקשור לפעילות חשאית.
ג. רשאי יהיה לדרוש אינפורמציה מכל שירות ושירות, בין במישרין על-ידי ראש השירות, או על-ידי מגע ישיר עם מחלקות-יחידות של שירות זה (כמובן, באמצעות ראש השירות);
ד. לפי הזמנת ראש-הממשלה או באישור ראש-הממשלה — יהיה רשאי לבדוק דרכי פעולה של שירות כולו או יחידה ממנו, ולבחון הערכות המוגשות לראש-הממשלה — הן על-ידי שיחות עם מגישי הערכות, הן על-ידי קבלת חומר גלמי במידת הצורך".

יש להצטער על כך, שעשרי ההמלצות העיקריות הללו, לא בוצעו למעשה או באופן שיטתי. ראש הממשלה דאז היסס למנות יועץ מיוחד לעניני מודיעין הן מטעמים שנבעו מקשיי איוש, הן בגלל אי-התלהבות ה"מבטיחי" של ראשי השירותים, והן משום שנראה היה שבתפקיד זה לא תהיה תעסוקה מלאה.

נושאי המלצות הוועדה הובאו על-ידי ראש הממשלה לפני ועדת החוץ והבטחון של הכנסת בישיבתה ביום ד', כ"ב באלול תשכ"ג — 11.9.63 (פרוטוקול מס' 37), הן בישיבתה ביום ב', י"ט בתשרי תשכ"ד — 7.10.63 (פרוטוקול מס' 39). יש לציין שהדיון בוועדה לא העמיק בנושא, התקיים ללא שהדו"ח הובא לפני חברי הוועדה בסקירה. כמה מחברי הוועדה, ותוך קבוצות (ללא תוך מפלגתי), הצטרפו להיבטי ראש הממשלה למנות יועץ מיוחד למודיעין (וזאת על רקע בעיית "הממונה" שהיתה רגישה בימים ההם), ואילו חברים אחרים (ואף אלו ללא תוך מפלגתי), הסבו שיש לשקול המלצות אלו.

מחלקת המחקר במשרד החוץ לא הוקמה, במידת הצורך, בהתאם לתפקידים שיועדו לה בדו"ח הנ"ל. הנימוקים ששמעה הוועדה הנוכחית משר החוץ לסיבת אי חיזוקה של מחלקת המחקר — ולמעשה אף לדלדולה — (בעיקר תקציביים) לא שכנעו את הוועדה.

ד) הגענו לידי המסקנה, שמצב העניינים שהיה קיים עד לפתיחת יום הכיפורים — בו נמצאה אחריות ההערכות שבין הערכות מודיעין מדיני, אסטרטגי, אופרטיבי וטקטי עקב ריכוזן בארגון אחד ותחת סמכות אחת מכאן גיסא, והעדר יועץ מיוחד לעניני מודיעין ליד ראש הממשלה כדי לאפשר הערכה בלתי תלויה מאידך גיסא, — היה גורם חשוב בחוסר היכולת לקבל תמונת מודיעין אמיתית לכל הבטיח.

אי לזאת ממליצה הוועדה לנקוט מיד את הצעדים הבאים:

1) למנות יועץ מיוחד למודיעין על-ידי ראש הממשלה, (לא איש הצבא הסדיר, אם כי, כמובן, יוכל להיות קצין במלואים), כשתפקידו וסמכויותיו יהיו כפי שפורטו בדו"ח הוועדה שהוגש לראש הממשלה ב-1963. ליד יועץ זה חייב לפעול צוות מצומצם, אולם כפולה, שיוכל לאפשר לראש הממשלה (ובאמצעותה לממשלה כולה) לבצע הערכת מודיעין מדיני-אסטרטגי, עצמאית, על סמך כל חומר האיסוף הקיים בידי שירותי האיסוף השונים. יחד עם זאת, צריך שיהיה ברור לחלוטין, שיועץ זה אסור שיהיה גורם חוצץ בין ראשי שירותי קהילית המודיעין לבין ראש הממשלה. הוועדה מודעת לעובדה כי בתוקף תפקידיו שהוגדרו לעיל, עשוי היועץ ועוזריו למצא במגע עם קצינים באמ"ן, שלא בהתאם לכל כללי הנוהג הצבאי; יחד עם זאת משוכנעת היא כי דבר זה הוא חיוני לביצוע תפקידו ביעילות.

2) לחזק את מחלקת המחקר של משרד החוץ על-ידי ארגונה כגוף עצמאי במסגרת משרד החוץ, כשאחד מיעדיה העיקריים חייב להיות ביצוע הערכת מודיעין מדיני-אסטרטגי עצמאית, בעיקר על סמך החומר הגיוני המסור לרשותה; להוסיף כח אדם מתאים הן בבחינה איכותית והן מבחינה כמותית למחלקה זו.

3) לקבוע בבהירות את כללי ההפצה והמשוב ("Feedback") של חומר המודיעין הגולמי, על-ידי גורמי האיסוף, בין אלה שבתוך אמ"ן ובין מחוצה לו, ובין אם זה עיסוקם הראשי או עיסוק משני, הן לגופי המחקר השונים והן לשר הבטחון ולראש הממשלה.

4) לבצע שינויים מהותיים ויסודיים במבנה אמ"ן וחיל המודיעין עצמם, שיבטיחו שנקודות המובד של המחקר וההערכה יהיו בתחום המודיעין הצבאי, האסטרטגי, האופרטיבי והטקטי (ובכלל זה ארגון מחדש של "מודיעין השדה" ויצוגו הראוי בדרג המטכ"לי); שיתנו ביטוי נאות ואף עידוד לדעות שונות ונוגדות בקרב עובדי מחלקת המחקר, בהערכות אמ"ן המופצות לגורמים הנוגעים; שיציבו כוח אדם מתאים ובכלל זה אזרחי במחלקת המחקר בהתאם למסלולי קידום אופסיכליים ושל רוטציה מתאימה בתוך המחלקה ומחוצה לה; שיבטיחו בקרה עדכנית של הערכות המודיעין.

5) יש להקים בתחומי "המוסד" יחידת-הערכה של החומר הנאסף על-ידי "המוסד".

כל המלצות הנ"ל באחת, באות הן בבדי להבטיח קיום של פלורליזם בהערכות מודיעיניות לסוגיהן, והן בבדי לתת בידי ראש הממשלה את הכלים הדרושים כדי לוודא תיפקוד יעיל של כל קהילית המודיעין למתן אתראה, ותיקוף הערכותיהם המודיעיניות.

פרק רביעי
מסקנות לגבי נושאי תפקידים

גרקים מור 2 אגרנט אחרי דב
פרק רביעי: מסקנות לגבי נושאי תפקידים

23. ראש אמ"ן, אלוף אליהו זעירא, נתן את עדותו בפנינו בכנות רבה והתגלה לנו כקצין בעל כושר אינטלקטואלי מובהק, בעל סמכות חזקה אצל פקודיו והמקובל מאוד גם על הממונים עליו בצה"ל ובדרג המדיני הבכיר. הוא שרת בתפקידו כשנה בלבד לפני פרוץ המלחמה, ומצא לפניו דפוסי מחשבה שנקבעו במחקר של אמ"ן עוד לפני הכנסו לתפקידו. אך הוא אימץ לעצמו את "הקונצפציה", שבעקשנותה הביאה את המחייבות הדרושה הנכונות להתמודד מחדש עם המידע שזרם אל אמ"ן. והוא אף תרם לתיקופה. בלשה אצלו מגמה למסקנות על מפקד שנמצא מבחוץ עצמי רב ומכתנות לשים עצמו פוסק אחרון בעניני מודיעין במדינה. לדוגמה, בישיבת ועדת החוץ והבטחון של הכנסת מיום 18.5.73, הוא אמר:

"הרמטכ"ל, צריך להחליט, וההחלטות שלו צריכות להיות בהירות. הסיכוי הטוב ביותר שראש אמ"ן יכול לתת לרמטכ"ל — אם זה ניתן מבחינה אובייקטיבית — הוא לתת לו הערכה בהירה וחדה עד כמה שאפשר. נכון שככל שההערכה יותר בהירה ויותר חדה, אם היא טעות אני היא טעות בהירה וחדה. — אבל זהו כבר הסיכון של ראש אמ"ן".

וכן הוא שנה בעדותו בפנינו לשאלת חבר הוועדה מדוע לא נועץ ברמטכ"ל ביחס להחלטה אופרטיבית חשובה ביותר שקיבל על דעת עצמו בענין שבו הבאור הממונים עליו לידי כפות בהחשבם שהענין הנדון נלקח בחשבון בהערכותיו של ראש אמ"ן:

"רוב שנותי בצה"ל אני לא הייתי קצין מטה אלא מפקד ומפכבה שאאפשר המבצע שלי לא מבביל אותי להעביר אחריות לאפי מעלה. כי במין כמולך כה כבו ש... אנוה... כמאר... זה להפגא לבוא ולהגיד: יש פה מצב מסובך, תחליט אתה. או לי נטיתי לעשות את זה. אני בכלל דברים כאלה עושה לעתים מאד מאד רחוקות. דברים שהם בתחום אחריותי אני לא מביא למפקדים שמעלי בדרך-כלל, האומר להם אמנם זה ... אחריותי אבל אני מעביר את האחריות אליכם, תחליטו אתם".

דעתנו היא שנוכח כשלונו החמור אין אלוף זעירא יכול להמשיך בתפקידו כראש אמ"ן.

24. בידי תת-אלוף אריה שלו כעוזר ראש אמ"ן למחקר הה... רכז נושא המחקר וההערכה באמ"ן — אותו נושא שבו נכשל אמ"ן כה חמורות. הוא כשרת בתפקידו זה, בקודם בתואר של ראש מחלקת מחקר, זה זמן רב, מאז ספטמבר—אוקטובר 1967. היה לו חלק רב בעיצוב דרכי המחקר, הנוחות, ההערכה והכנת המידע להפצה במחלקה זו בשנים האחרונות. לפי דבריו בעדותו לפנינו גישתו לעניין הקונצפציה היתה גמישה: הוא היה מוכן לבחון את נכונותה מדי פעם מחדש מיסודה. אבל מן המסמכים שמחלקתו הוציאה ומן הדברים שאמר בשעתו בדיונים שונים ברור שגם הערכותיו לא חרגו מעולם מגדר הקונצפציה. הוא נושא בכובד האחריות למשגה החמור ביותר של המחלקה שבראשה הוא עומד. משום כך אין הוא יכול לדעתנו להמשיך בשרותו באמ"ן.

25. סגן-אלוף יונה בנדמן, ראש ענף מצרים במחלקת המחקר של אמ"ן, ריכז את פעולות הענף, שהיה מוקד השגיאות המפעות בהערכות ובאי-התרעה על כוונות האויב המצרי — אותן כוונות אשר עמדו במרכז ה"קונצפציה". אבלו הגיעה האמונה בקונצפציה לשיאה. ראיה בולטת לכך אנו רואים בלקט המודיעין שהוצא בסיוע הענף שלו ביום 5 באוקטובר, בשעה 13.15. לקט זה בכלל רשימה ארוכה של סימנים המעידים על ההכנות ההתקפיות של המצרים. אך בסוף הפרק על מצרים מופיע שם סעיף 40 שנוסח על-ידי סגן-אלוף בנדמן:

"למרות שעצם תפיסת מערך החרום בחזית התעלה מומן בהוכו לכאורה סימנים מעידים ליוזמה התקפית, הרי לפי מיטב הערכתנו לא חל שום שינוי בהערכת המצרים את יחסי הכוחות בינם לבין כוחות צה"ל. אי לכך, הסבירות שהמצרים מתכוונים לחדש את הלחימה היא נמוכה".

משפט זה היה גורם חשוב בחיזוק ראייתם המוטעית של מקבלי ההחלטות בדרג הצבאי והאזרחי באותו יום גורלי. וכך הוא מסביר בעדותו לפנינו:

"...את הגירסה הראשונה של הלקט הזה אני כתבתי בלא סעיף 40. ואני הרגשתי לפני כתיבתו שאני צריך ללכת ולהוסיף את זה... הרגשתי שאם אני לא אומר את סעיף 40, אני לא ממלא את תובתי. דהיינו, לא מספיק, לא בדרך כמני רק שאני אבוא ואצביע על הידיעות: אני חייב לתת את ההערכה של הידיעות. הערכתי היתה שמבחינה צבאית שהודה יכלך (את) כל הסימנים שאתה רק מחפש לכוונות התקפיות; מבחינה ה"אינטנציה" [כוונה] נשארת בעינה ההערכה שלי, שהם לא רואים את עצמם מסוגלים להתקפה. הם העפו לבעור 24 שעות, אבל זה נכנס למשהו אחר".

לדעתנו, אין להעסיק עוד את סגן-אלוף בנדמן בתפקיד הקשור בהערכה מודיעינית.

אליהו זעירא

שמואל גונן

אריה שלו

26. סגן-אלוף דוד גדליה היה קצין מודיעין פיקודי של פיקוד הדרום בשנת 1971 עד מרץ 1974, כשעד בו הועבר לתפקיד אחר בתחום חיל המודיעין. ביום 1 באוקטובר 1973 הגיש לו קצין-המערך על יהדות, סגן בנימין סימן טוב, מסמך שכותרתו: "המצב בצבא המצרי — אפשרות חידוש לחימה, 1 אוקט' 73", כאשר כבר היה הפיקוד בכוננות מיוחדת. המסמך מקיף, מסכם ומנתח את המידע בדבר המערך המצרי וכוונות האויב. ב-3 באוקטובר הגיש סגן סימן טוב מסמך נוסף שכותרתו: "סיכום מצב בצבא המצרי, מס' 13 כם 13 ספט' — 2 אוקט' 73", שהיה ביסודו יותר פירוט והרחבה של המסמך שהוגש ב-1 לאוקטובר. במסמכים אלה הצביע קצין המערך על מספר עובדות חשובות, שאינן עולות בקנה אחד עם פירוש הערכות הכוונות הצבאיות בתרגיל בלבד, ולכן ציין שאותן עובדות נותנות יסוד להערכה, כי אין התרגיל אלא כסות למבצעי אמת המתוכננים על ידי המצרים.

לדברי סגן-אלוף גדליה היה סיכום המצב במסמכים מיועד להפצה גם למחלקת המודיעין הפיקודית שלו וגם ליחידות ולמפקדות הפיקוד, ולידיעת אמ"ן/מטכ"ל.

עיון במסמכים מראה, שבמקום להמך לעצמו ספקות בהערכת ההיערכות המצרית הכוונות כתרגיל, כפי שהיה מקום לצפות על פי תוכן המסמכים, ולהביא זאת בפני אלוף הפיקוד ובפני אמ"ן, מחק סגן-אלוף גדליה את השאלות הנוקבות, שהיה בהן כדי לעורר ספק בכוונה ההיערכות הכוונות המצרית כתרגיל. סגן-אלוף גדליה הסביר לוועדה, שההערכה של קצין המערך עמדה בסתירה להערכת אמ"ן שבמצבים כמקים תרגיל — הערכה שהיתה מקובלת גם עליו וגם על אלוף הפיקוד. על השאלה מדוע לא קיבל את הערכת קצין המערך ענה: "זה נובע מההערכה הסופית שהמצרים לא יפתחו במלחמה ומזה שהיינו משוכנעים שזה תרגיל בלבד". כך הכניס את מחשבתו ל"מעגל קסמים". הוא לא עמד, איפוא, בחובתו כקצין מודיעין להתייחס לכל ידיעה ולכל הערכה ללא משפט קדום, ולא עשה שמות בכתב בין הערכה זו להערכת אמ"ן, במסמך מתוף. המסמכים לא הופצו, בלי שסגן-אלוף גדליה ידע להסביר את הסיבה לכך. התנהגות זו של סגן-אלוף גדליה נראית חמורה בייחוד, בשם שהתוצאות של הצלום ואוקי שנעשה ב-4 לחודש (והשפעתו במשך כל הלילה), שהצידו על הבגור המערך המצרי באופן מאיים ההתרעתי, הייבות היו לקבל משיבעת ביחודה לאור הערכתו של סגן סימן טוב.

לדעתנו לא מילא סגן-אלוף גדליה את חובתו הייחודית כקצין מודיעין בחזית המפתח, בימים שבהם היה זה חיוני במיוחד לעמוד על כוונות האויב המצרי. לפיכך אין עוד להחזיקו בתפקידי מודיעין.

27. אם יתכם נושאי תפקידים אחרים באמ"ן, מאלה שלא הופיעו לפנינו כעדים, שהורשו להערכה הלא-נכונה, יחליט מי שמוסמך להחליט, אילו שינויים פרסונליים נוספים יש לעשות בתוך שורות אמ"ן.

(המשך בעמוד 4)

הכל מן עיתון

هكذا من الاصل

אחריות של ראש המטה הכללי

(המשך מעמוד 3)

הגענו לכלל דעה שהרמטכ"ל, רב-אלוף דוד אלעזר, נושא באחריות אישית למה שקרה ערב המלחמה, גם בעניין הערכת המצב וגם בעניין כוננותו של צה"ל. אנו אומרים זאת בצער פיתוח, כי המדובר בחייל ששרת את המדינה במסירות ובהצטיינות במשך שנים רבות ורשם לזכותו הישגים מפוארים במלחמת ששת הימים ולפניה. כן הכבידה עלינו העובדה שבדיון הנוכחי אין אנו עוסקים בנושא הלחימה מבחינות האש ועד לעצירת האויב — הרי כן המפורסמות הוא שלמרות המשבר החמור בשלבים הראשונים של הלחימה הוביל הרמטכ"ל את צה"ל דרך קרבות הבלימה עד לשערי האויב. אבל אפילו ימצא לבסוף שבשלבים נוספים אלה עשה הרמטכ"ל איכות גדולות, אין בכך כדי למחוק את רישומן של השגיאות הראשונות.

הבאנו בחשבון בשיקול את הדברים הבאים — ונדגיש שלא על פי כל אחד מהם, היינו מגיעים למסקנה שאליה הגענו, אלא משקלם המצטבר הוא אשר הגיענו לכך: בעניין המידע, היתה לרמטכ"ל הערכה משלו, יותר מחמירה בהערכת אמ"ן, ביחוד בהתחייבות הקודמת במאי 1973. אולם „בנתונים" של אמ"ן, כאשר בהתייחות זו עברה בשלום כפי שהעריך אמ"ן, הולים כפי הנראה את פרעותו של הרמטכ"ל בימים שקדמו למלחמת יום הכיפורים, באופן שלא עשה מאבק של ממש להגיע להערכה-מפקד כשלו. האמצעים לכך היו בידו, בין היתר בצורת מידע חשוב שהופץ ללשכתו (ריכוז של מודיעין בבאי—סבבי), ושבבוראה לא נשקל על ידו כראוי. הוא אף לא יצא בימי המהיות כל הסבירות האחרון לפני המלחמה להיות, כדי לחוש בעצמו את הנעשה שם ולהגביר כם התרשמות בלתי אמצעית מן הכיבמים המהודיעים אשר התגלו בתצפיות אשר נעשו, לשאוב מידע מן המפקדים בשדה ולהתעדכן בהם. להותו של הרמטכ"ל יחבר שהכהוא דרש לגייס את מערך המלואים כולו ביום שבת בבוקר. אבל בנסיבות הקיימות היה עליו להפליג על גיוס חלקי של המילואים עוד בראשון באוקטובר, כאשר התחיל „התרגיל" במצרים, ולכל המאוחר ביום 5 באוקטובר. לא קיבלנו את המסבר שבאותו יום עשה די הותר בהכריזו על כוננות של הצבא הסדיר בדרגה גבוהה ביותר, מלל חיל האויר (ביטול חופשות, הודעות קבינים בכפקדות וכו'), והמכפת מגרכה גיוס הכלהאים במצב הכן. עוד מצאנו שלצה"ל לא היתה תכנית מעובדת לפריסה למקרה של התקפה כוללת של האויב תוך הפתעה, על יסוד הערכה כצאצרית של כוונות האויב, היערכותו ומכוונותיו, כנגד כוחות צה"ל והכיניותיו. הרמטכ"ל בנה באופן מופרז שיקבל תמיד התרעה לגיוס המלואים במשך זמן מספיק, ולו גם קצר כן המתוכנן. על הנחות אלה התווסף בטחון מופרז ביכולת צה"ל להדוף בכל הסיבות התקפה כוללת של האויב בשתי חזיתות באמצעות הכוחות הסדירים בלבד, וביכולתו של צה"ל על כפרנסה הנכלא להיערך להגנה ולעבור במהירות רבה למתקפת-נגד בקנה מידה גדול. בתנאי להגנה יעילה על המדינה, ברוח זו עסק הרמטכ"ל בישיבות שלפני פרוץ המלחמה בתכנון מיתקפות-נגד; במקום להקדיש קודם כל בעבודות המטה הפתעה של ההתקפה הצפויה ובעצירת האויב. על ידי התאמה תכניות, לפצב שנוצר והבזחה אליו פי הפקוד מתואם לכך. בבצב זה בסוכן שנוצר באותו בוקר, חייב היה הרמטכ"ל לברר עם אלופי הפיקוד גם את פרטי הפריסה של הכחות בשטח, לעבוד על פריטים הכוונה ביותר, ואת בהקדם האפשרי אחרי קבלת ההתרעה, ולהגיע לאלופי הפקוד מרווח זמן מספיק לביצוע ההוראות. נוסף על כך לא נלקח בחשבון על ידו כמא תתחיל התקפת האויב בהדרגה הוך „מנין לאחור", עד במשך שעות האור. במקום זה, קרא הרמטכ"ל את אלופי הפיקוד להתייצבות בבוקר, וכוב בשעות הצהריים. הסתפק בקבלת ידיעה חסרות בהירות אופרטיביות מאת אלוף פיקוד הדרום. כך נבעה כתוצאתנו אותה מידה של כוננות ופריסה, שאליה יכלו להגיע בנסיבות הקשות שנוצרו. התוצאה היתה כשאשר פרצה המלחמה, נתפס כוח השריון בדרום, כשאין הוא פרוס כראוי, לא לפי תכנית הגנה קיימת ולא לפי איזה תוכנית מאולתרת ברורה, וכך הכה האויב ביתרון התחלתי. כמו כן יש לציין שאלופי הפיקוד עדיין לא הודו אותה שעה לבפקודתיהם כפגישתם הנוגעת עם הרמטכ"ל. עוד אנו סבורים שאף בתנאי הדחק אשר נוצרו ביום שבת בבוקר צריך היה הרמטכ"ל להבטיח באמצעות אגף המטה הכללי שמגמותיו יתורגמו לפקודות מבצעיות ברורות. נתגלה לנו שהליכים אלה לא הוו במקרים דיים, וכך נוצר חוסר בהירות שניתן היה למנעו.

נוכח האמור לעיל אנו רואים חובה לעצמנו להמליץ על סיום כהונתו של רב-אלוף אלעזר כראש המטה הכללי.

29. אחריות אלוף פיקוד הדרום

אלוף שמואל גונן, כי כהונה בימים שבהם אנו דנים אלוף פיקוד הדרום, הצטיין כלוחם בעולה, וכמפקד סדיר (הסיבה 7) במלחמת ששת הימים. מאז היותו עליהו מהירה, התילה כמפקד אוגדה ואחר כך כראש מחלקת ההדרכה. עד שביום 15.6.73 נתמנה להפקיד רב המשיבה על אלוף פיקוד הדרום. כאלוף צלזרנטקון היה עדיין עד לפרוץ הלחמה בשלבי ההתארגנות וההתבססות בהפקיד הדרום. אבל גם בתביאנו זאת בחשבון הגענו לכלל דעה שביום פתיחת המלחמה ובימים שלפני כן לא עמד כראוי במילוי תפקידו, והוא נושא בחלק ניכר של האחריות למצב הסוכן שבו נתפסו כוחותינו בדרום ביום הכיפורים, כאשר תקף האויב המצרי. גם עליו הלה ההשרה אשר הערכו לגבי הרמטכ"ל, שההבנה הכוללת עוד פשוטה להכתנות כאשר נבוא לדון בקרבות הבלימה. אבל די בכה שנתברר לנו בנוגע לפעולותיו ולמחדליו, בקשר להערכת המצב ולכוננות הפיקוד שלו בימים שלפני המלחמה ובמיוחד ביום בו פרצה המלחמה, כדי לחייב את המסקנה החמורה אליה הגענו לגביו.

אל כשקדתו הגיע מידע לרוב כתצפיות שעברים מעבר לתעלה על ידי חיילי המעוזים ומצילומי אויר, ובו צילומים על כוונתו והיערכותו של האויב, שהיה בו כדי לחייב דאגה חמורה בלבו של מפקד ביחס לכוונות האויב. הוא סייר בחזית התעלה (בגזרה הדרומית) לאורכה ביום 2 באוקטובר. ביום 4 באוקטובר, היום בו בבעה גיתוח צילום חשובה ביותר, שהוא נתון לתחום פקודו בביקור פרטי. בבכך כל הסבוע עד ליום שבת קיבל כבבונה את הערת אמ"ן: תרגיל במצרים, סבירות נמוכה של מלחמה יזמה על ידי האויב. על אף האיום שבמערך המצרי, הוא לא דרש מראש המטה הכללי לתגבר את המערך הסדיר הבגויס שהיה ברשותו, ואת אילו תכנן שיענה על כבצב חרום, אם כי גם מערך זה לא היה שלם ללא תגבור על ידי הוספת כלואים. אך עיקר כשלונו היה ביום פתיחת המלחמה: את מערך השריון שהיה ברשותו ושלפי תכנית ההגנה המקורית צריך היה לפרוס כאשר שני שלישים ממנו קדימה בקרבת התעלה ושליש בעורף, הוא השאיר פרוס בסדר הפך. אלוף הפקוד אמר לנו כהודה על הפריסה הנכונה לשעתיים לפני שעת ההתקפה המשוערת, דהיינו לשעה 16.00. אבל על כל פנים בהסכמים המבצבצים כאותו יום אין פקודה כזאת, ועובדה היא שעד לשעה 13.55, כאשר פתח האויב באש לאורך כל החזית, מרב החיל הבת כן העורף, כצריך היה להערך בקו, לצת קדימה. אך לא זו בלבד אלא לפי ההדאות הפקוד גם הכח הקדמי לא נפרס ליד התעלה בעוד מועד, ובשעת פתיחת האש הלך כמצו בגבא בהרחק מקו ההיערכות הסופי שלו. כאשר החול הבריגן שלנו, לנוע קדימה, נתקל במארב רגלים של האויב, אשר כבר הספיקו לתפוס עמדות בין המעוזים שלנו וקו המים, וכן תפסו את הכפות שבצד המזרחי של התעלה כה נועדו לקלוט על קו המים ומעבר לו. אש ג"ם האריטילריה נימנה על השריון שלנו, וכך מובטח הפצלגה הוא נפגע קשות.

את ההוראה האומללה שלא לפרוס את השריון כראוי בצד כובד ניתק אלוף גונן לעיתוי בהשש שלא לגרום לצעבונות האויב. אשר היתה עלולה לערער את המצב עד לפתיחה אם בלתי יחוכה כראוי. בעדותו אין הוא ברור כאשר בקוד הוא כאב את התגבלה הזאת. עוד העיר כי חשש בהנחתה מרובות כל את ארטילרית של האויב על הטנקים שלנו, אם אלה יתפרסו בוקדם כדי לעמדות התחלה. חשבות אלה לא הצדיקו. לדעתנו, בכום אופן את דחיית הפריסה האופטימלית, כי אלוף גונן לא לכבבה אותו שהארטילריה היה למצוא לה פתרון טקטי, כגון פריסת כח הכבקים שלו בעמדות חליפין או בעמדות הבהגה, בקרבת עמדות ההתבלה. באי פריסתו הנכונה של כח השריון, לפי תבנית שאושרה, יש איפוא לראות מכבה חמור של אלוף גונן, כי לא עשה לפי יכולתו, להתכונן בכיטוב הכה שעבר לרשותו לסבירודה של הנופת ההפתעה של כחות האויב, במצב שבו כבאו כרהותינו את עצמם כיד עם פתיחת האש בהיות התעלה.

בשלב זה אין אנו בגיעים הבלצה סופית לגבי כשירותו של אלוף גונן לכלא תפקידים בצה"ל, אולם אנו מבליצים שלא ימלא תפקיד פעיל עד שהשלים הוועדה את הקירוה גם בנה שנוגע לשלב של הקרבות לעצירת האויב.

30. האחריות האישית בדרג הממשלתי

בבואנו לדון באחריותם של שרים למעשה או אי מעשה שבתם השתתפו בפועל ובאופן אישי, סופה עלינו להדגיש שראינו את עצבנו בני הדיון להסיק מסקנות, על פי הממצאים שמצאנו, הנוגעות רק לאחריותם הישירה. ולא ראינו כי מתפקידנו להביע דעה על מה שעשוי להשתמע מאחריותם הפרלמנטרית. אמנם בישראל — כמו באנגליה שממנה הוא בא עלינו — מקובל העיקרון שחבר הממשלה אחראי לפני בית הנבחרים לכל הפעולות המנהליות של המנגנון שבתחום משרדו. הואת אפילו אם לא ידע עליהן מראש ולא היה צד להן. אולם בצד שברור שהעיקרון הזה מחייב שהלה ידווח לחברי בית הנבחרים על אותן הפעולות, לרבות משגים ופעולות כושלות, להשיב שם לשאילתות, להגן עליהן או להדדיע מה כשה לשם תיקון המעוות, הרי מלבד אפילו הנסיון האנגלי שלא נקבעו מסמרות באשר לשאלה, באילו מקרים מסוג זה צריך הוא להתפטר ממשרתו המיניסטריאלית. הדבר זה מקתנה, לפי הנסיבות, ממקרה למקרה, הסיבה העיקרית לכך היא שהשאלת התפטרותו האפשרית של חבר ממשלה בסוג מקרים זה היא ביסודה שאלה פוליטית מובהקת ומכאן שסבורים אנו כי אין לנו לפסוק בה.

כמו כן אנו מציינים שאין אנו נזקקים אף לשאלה אחרת היכולה להשאל: האם על פי כישורין המיוחדים או נסיונו האישי של שר לשעו — ובמקרה של שר הבטחון, משה דיין, כיכוריד ונסיונו בתוך כי שהיה בעבר בעצמו ראש המטה הכללי — יכול וצריך השר להג"נ בתחומי אחריותו למסקנה אחרת, שונה או נוגדת כזו המוצגת לו פה אחד על ידי המומחים המקצועיים שלו. נראה לנו כי גם כשאלה מעין זו איננה בתחומה של ועדת החקירה, כי הנדר הממלכתי הטוב והנכון דורש הפעלת אבות מידה אחידה, כאשר באים לקבוע את אחריותו האישית של נושא משרה ציבורית, ואין לנו להשתמש לצורך זה באבות מידה המשתנה על פי הכשרותו של איש זה או אחר, אשר מכהן באותה משרה.

שר הבטחון

(1) אשר לשאלת אחריותו האישית הישירה של שר הבטחון נזכיר כי אנו דנים בדיוח חלקי זה רק בנושאי המידע והכוננות וחלקו של שר הבטחון באלה.

(2) הבעיה העיקרית המתעוררת היא אם שר הבטחון התרשל במילוי תפקידו בעניינים שהיו בתחום אחריותו.

לענין זה שקלנו את הדברים הבאים:

(א) בהערכת מידע מודיעיני אין לו „כלי הערכה" משלו אלא הוא ניזון מהערכותיו של המטה הכללי. ביום לרמת הגולן, כאשר התריע אלוף הפקוד בישיבת המטה הכללי, בנוכחות שר הבטחון, הודאג השר, ונקט צעדים: ביקר ברמה, כדי לעמוד מקרוב על מצב הישובים והדיש את הגבורו של הכוח ברמת הגולן, וכן דרש וקבל הערכת מצב מאת הרמטכ"ל ביום 3 באוקטובר, לקראת הדיון אצל ראש הממשלה. אבל להיות והבצבות, הוא סמך על הערכה המטה הכללי, שגבליה לא היו בעניין שורדין בצד הגב לכלהו במטה הכללי. (כגון הרמטכ"ל, אלוף כל. הביע עוד ביום 30 בספטמבר הכנה המחודה בפני הרמטכ"ל ובפני ראש אמ"ן על הערכתו המרגיעה של אמ"ן בעיקר ביום לגזרה הכודית. אבל הוא לא ביקש רשות בן הרמטכ"ל להביא השגות אלה לידיעת שר הבטחון, ולא הביאן לפניו — לדברים כמהמים של גדרכות התנהגות של פקוד כלפי מפקדו). גם שר הבטחון היה מודע כמכלותו ההערכתית של אמ"ן באפריל—מאי 1973, בכל הנוגע למשבר אמ"ן להתריע על מלחמה. אחרי שהוא הלק או על הערכת אמ"ן. אם כי בקשר להתרעה בתקופת אפריל—מאי הצדק אמ"ן בדיעבד בהערכותיו, בדק שר הבטחון בהנחיה-היסוד בעורה את המטה הכללי ביום 21.5.73:

„אני כעת כדבר בתוך נציג הממשלה גם על יסוד אינפורמציה. אתונה, הממשלה, אומרת למטה הכללי, כינהלבינים, בבקשה להתכונן למלחמה כשאלה שכאיימים לפתוח במלחמה הם מצרים וסוריה".

את ההנחיה הזאת הקדים בהליים כי יש „להביא בחשבון חידוש המלחמה בחצי השני של הקיץ הזה".

(ב) בהתהכו בהערכת אמ"ן מערך הגנה בגולה, תרגיל הכוונת במצרים גדל, אחרי שראש אמ"ן חייב לו על שאלתו ביום 5 באוקטובר בבקר שהוא כנצל את כל כקורות המידע המתורעה הי אפטריים (תשובה א' בבבצה אליבא: הכנה כצד ראש אמ"ן, אך בכחינה אובייקטיבית היא היתה כבכה).

(ג) באשר לכוננות של צה"ל בחזית המצרית היה שר הבטחון שקט, כי נאמר לו שנמצא שם כח סדיר של שריון לפי התכניות, כן הידוע לו מודיעי הרמטכ"ל. כח סדיר זה, ובמלל זה חיל האויר, דין היה לעצור גם בלהזה רבתי של האויב עד להתגייסות כערך המלואים. פרטים אופרטיביים על פריסת הכח הזה לא היו בתחום עיסוקו אלא בתחום הרמטכ"ל.

(ד) לא הוכחה לו כום דרישה אי הצעה לגייס את מערך המלואים, לפני יום 6 באוקטובר, כפי שהואר לעיל, או הצעה להחלפה המלואים בעתוי התעלה.

(ה) ביום שבת, 6 באוקטובר בבוקר, הסכים שר הבטחון לגיוס כל ההדיש לפגננה, בהתאם להצעת הרמטכ"ל. את כח המלואים הנוסף דרש הרמטכ"ל להתקפת-נגד, וזאת תוספת גיוסו של כח זה רצה שר הבטחון לעכב כדי שעמם המדינה ידידותית לא תוכל להאשים את ישראל שהיא גרמה להתלקחות בהדרך של „הסלמה", כי בזה עלולה היתה ישראל להבצא בכשאר הבכידות והדעם. קיה זה בכוק כדי כי כבנוק שאפשר להסכים לו או להתנגד לו, אבל מהדאי אין לבבלו כבבוק בופקד. בכל מקום, כאשר ראש הממשלה הכריעה בצד גיוס כל מערך המלואים, לא עמד שר הבטחון על דעתו.

(ו) הבעיה אריש העסיקה אותנו בכיוחד היא, האם היה מקום לדרוש כשר הבטחון שיציע ביום שישי, 5 באוקטובר, להפרכת בצב חרוגה מזו על ראש אמ"ן הירמטכ"ל, והבקשתהיה לנקיטת צעדים כבו גיוס כלואים כלא או חלקי, שר הבטחון השש עד באר הי יום בבוקר. כשא הערגיל במצרים יכול להיות כיסוי להתקפה. האם במקום כך לא חייב היה השר לראות ביותר הורישה את אפשרות השילוב בין התהיה הבודית (שכרה בלבד דאגה רבה) ובין החזית המצרית? יום החמיש, יום הכפפורים, היה יום קדושי כבל מקום ביום כבה שבענין, סבבת כלהבה בבחצית השנייה של שנת 1973 הוא צפה עוד בא כביב של אותה שנה. לצוכת זאת היתה לדעת ראש אמ"ן והרמטכ"ל כביחוה התקפה של האויב עדיין כבובה באותו יום, בה אחרי הידיעה המרגיעה שנתי קבלו בבקר. אינליקביה בחספה הי זה עסויה לבוא כעבור כספר שעות בבקור אחר, כפי להודיע ראש אמ"ן לשר הבטחון (לסטעה יללא אפשרות ראש אמ"ן היא הגבלה רק למהרת, בבקור הסכם), בינתיים רכאי היה השר לסמוך על כוח על הצבא הסדיר — כולל חיל האויר — לעצור את האויב, ועל הודעת הרמטכ"ל אליו שבצב הכוננות של כל הכוחות הסדירים (ביטול חופשות בחיל האויר ואמצעי הדרות נוספים) שעליו הכריז הרמטכ"ל — שוה די ההוהר על המצב באותו יום.

נשיר כאן לחקרנו את שר הבטחון, וגם את ראש הממשלה, שמא הכפיצה על ההלכותיהם בעניין גיוס המלואים הנהיה שבסוף אותו הדדין היו צריכות להתקיים הבחירות לכנסת. שניהם הכחישו זאת בכרבת בהן בדעם, ואנו כאמינים שלא עלה על דעתם לשים שיקולים כפלגתיים כפל להחבתם הכלכלתית בעניין חיוני זה.

(3) שקלנו בכובד ראש את כל הדברים שפרטנו לעיל הגענו לכלל מסקנה שלפי אמת המידה של התנהגות סבירה הנדרשת בן הנשא בתפקיד שר הבטחון לא היה השר חייב להורות על אמצעי זהרות נוספים אי שונים מאלה שהוצעו לו על ידי המטה הכללי של צה"ל, על פי הערכה ויעוץ משרתפים של ראש אמ"ן וראש המטה הכללי.

ראש הממשלה

32. גם לגבי ראש הממשלה הלים הדברים שאמרנו לעיל, בפסקה 30, על האחריות האישית בדרג הממשלתי. בהתאם לזה היה עלינו לבחון את שתי בעיות עיקריות: (א) מה היה המידע, האילו היו ההערכות שהובאו בפני ראש הממשלה, ומה וכיצד פעלה בהתאם לכך? (ב) האם חייבת היתה לזמן את הממשלה מלה בכדי לדון הי הוליים במצב בימים שלפני המלחמה?

כן הנכון היה שראש הממשלה תמסור אינפורמציה על המצב-בגבולות, ביישיבת הממשלה שלא מן המנין, אשר התקיימה ביום חמישי, 4 באוקטובר. שבו דיווחה על תוצאות נסיעתה לחוץ לארץ; וכן לא היתה צריכה להגיס על סרוחתם של שרים, שלא היו בתל אביב ביום ו', 5 באוקטובר — בגלל ערב יום הכיפורים. יחד עם זאת, בסוכות הודעה שפעולותיה של ראש הממשלה במשך הימים המכריעים שלפני המלחמה מעידות על גישה ההולמת את כובד האחריות שהוה מוטלת עליה. ביד עם סופה בינתה, כפי שציינו, את סגן ראש הממשלה, שר הבטחון, השר גלילי, הרמטכ"ל וזאת הר"אלוף שלו להתייעצות, בעיקר על המצב ברמת הגולן. בתום התייעצות האת היא החליטה, על סמך הערכת המצב שהובאה לפניה, להפשיר את המבב בגבולות על סדר יומה של הממשלה, בישיבתה השבועית שנקעה ליום ראשון הבא, 7 באוקטובר. ביום שישי, 5 באוקטובר, החליטה, על פי הידיעות המדאיגות שנתקבלו באותו יום, לכנס את כל השרים שנמצאו אותה שעה בתל-אביב. בישיבה זו הסמיכו שבחוצם השרים הנוכחים את ראש הממשלה ואת שר הבטחון להחליט על גיוס מלואים, אם יתעורר הצורך לכך במשך יום הכיפורים. כן נתבקש מזכיר הממשלה לברר את מקום המצאם של השרים, כדי שאפשר יהיה לכנס את הממשלה בעת הצורך בדחיפות.

עוכות לה, לראש הממשלה, הרכה הגדולה שעשתה שמוש נכון בסמכות ההכרעה שהיתה בידיה בתוקף הנסיבות, בשעת החרום של יום שבת בבוקר, היא הכריעה בתבונה, בהרש בריא ובהחלטה לטובת גיוס כל מערך המלואים. על אף שיקולים מדיניים כבדי משקל, ובכך עשתה מכבה הכה ביותר להגנת המדינה.

לסיום

33. בכיום מסקנות דו"ח חלקי זה ראתה הועדה להבהיר להזהיר ולציין, כי למרות שטרם סיימה את בדיקת הפדויות בכל הנוגע למהלך המלחמה עד סיום שלב-הבלימה — הרי יש כבר בידיה עדויות רבות המצביעות בבורר כי צה"ל עמד במלחמת יום הכיפורים בפני אתגר מן הקשים ביותר בו יכול למצוא את עצמו צבא בכל שהוא — ויחד על העליונה. לצרות המצב ההתחלתי החמור בו החל צה"ל את המלחמה, ולמרות המשגים שנעשו בשלב זה — שבחלקם פורשו לעיל ובחלקם עוד יפורשו בהמשכות לדו"ח זה — הרי לא רק שהצליח לגייס במהירות ללא תקדים מערך מילואים על כל מרכיביו המסובכים, שכמותו טרם גויס, אלא אף בלם, תוך ההתגייסות, פלישה מאסיבית של צבאות אויב שתכננו ותרגלו מערכה כאיימת זו במשך שנים, ינחנו בשלב הפתיחה מכל יתרונות ההפתעה. הצלחתו זו של צה"ל הושגה תוך קרבנות רבים ויקרים תודות לגבורתם הפילאית של חייליו על כל דרגותיהם, לכוח האיתור הבלתי נדלה של מפקדיו, וליציבות והחוסן מבנהו הארגוני הבסיסי. עובדות אלה מחזקות את הועדה בדעתה, כי לא זו בלבד שבכוחו של צה"ל לעמוד בבקורת ובהפקת המסקנות המכאיבות הי כיתמשמעות ממנה, — אלא שבכך יגביר ויאדיר את עוצמתו.

ניתן בירושלים היום ט' בניסן תשל"ד. (1.4.1974)

שמעון אגרנט, יו"ר
משה לנדוי, חבר
יצחק נבנצאל, חבר
יגאל ידין, חבר
חיים לסקוב, חבר

מכתב הרמטכ"ל

(המשך מעמוד 1)

בעולם לא אכרתי והאבתי כך. אמרתי דברים הפוכים כאלה. אינני יודע על מה הודעה בכנסת הבהוה זו.

תביעתי לגיוס מילואים בהיקף גדול יותר. אשר אושרה ע"י ראש הממשלה, התבררה בדיעבד כצודקת והיתה מכרעת למהלך המלחמה, ואלמלא התקבלה היה נגרם אסון ודאי, לפתות בפיקוד הצפון.

אין כל אמת „שהרמטכ"ל המתין להכרעה של ראש ממשלה בשאלת גיוס כלוא מערך המילואים". שר הבטחון לא איסור כל גיוס מילואים באותו בוקר. איסור הגיוס נעשה לאחר סכן בדיון אצל ראש הממשלה ועל בסיס הצעתי.

אני כופר בגישה הבסיסית שהועדה נקטה בנושא תחומי הסמכויות של שר בטחון והרמטכ"ל. גישה בלתי נכונה זו הכפתה את הוועדה, במציאות, בפועל, שר הבטחון היה סמכות אופרטיבית מעל הרמטכ"ל והובאו לאישורו כל התכניות האופרטיביות וכל הפעולות המבצעיות לפני המלחמה. רק במלחמה עצמה, חדל שר הבטחון באופן כמשי, להיות סמכות אופרטיבית.

איני מקבל את קביעת הועדה שהרמטכ"ל „לא עשה מאמץ של ממש להגיע להערכת מפקד משלו". על סמך מידע שהיה ברשותי לא יכולתי להגיע להערכה שונה בהערכת אמ"ן. רק בתוצאות החקירה הובא לידיעתי מידע מודיעיני בעל ערך התרעתי שלא ידעתי על קיומו. ואשר אם ידעתיו יתכן והיה מביאני להערכת מצב שונה בהערכת אמ"ן, כפי שאמנם קרה בחודשים אפריל—מאי 1973.

אני כופר בקביעת הועדה שעסקתי „בתכנון מתקפות הנגד במקום להתרכז קודם כל בעבודות הגנות ההפתעה". אני עסקתי בשני התחומים והיה זה תפקידי להבטיח המיד את צה"ל כבה שלבים קודמה, וכן עשיתי במשך כל המלחמה.

בבצב כבינותי מידע שבודה הי הוועדה שהייתי צריך להגיע למסקנה שיש לגייס מילואים ביום 5 באוקטובר 1973, ואילו שר הבטחון לא יכול היה להגיע לאותה מסקנה. בעוד שמצמי לרשות שנינו אותו מידע, ובאשר לא היה איש במטכ"ל אשר הכב או הציע לגייס מילואים. אין זאת אלא שהוועדה לא הדייחסה אל שנינו באותה אמת-מידה. אין בטעויות המיוחסות לי אף לא אחת היכולה להוות סיבה לבה שאירע ערב המלחמה. אף הוועדה קבעת „ונדגיש שלא על פי כל אחד מהם, היינו מגיעים למסקנה כאלה הגענו, אלא משקלם המצטבר הוא אשר הגיענו לכך".

דו"ח הוועדה מתעלם מפעולותי ההישגי כרמטכ"ל עד המלחמה, ובכ פיקודי במבחן העליון של רמטכ"ל — היא העמידה במלחמה.

אני מאמין שהשגיאות המיוחסות לי, המשקל הניתן להן, אינן מצדיקות את המסקנות החמורות שהסיקה הוועדה להוביל אך לכהונה. זאת, בעקבות דו"ח זה, אינני רואה אפשרות להמשיך בתפקידי כרמטכ"ל של צה"ל ומבקש לשחררני מתפקידי.

מסקנות והמלצות במישור המוסדי

ועדת אגרנט הצלתה סורה של מסקנות בתוחיה במישור המוסדי, כמו:

* חסרות הגדרות ברורות לחלוקת הסמכויות, התגבות והאחריות בצמרת הבטחון בין שלוש הרשויות העוסקות בעניינים אלה — הממשלה וראש הממשלה, שר הבטחון; הרמטכ"ל — ולקביעת יחסי-הגומלין בין ההנהגה המדינית והפיקוד העליון של צה"ל.

* לא נמצאה אסמכתא מפורשת בחוק לנוהג שלפיו כוכבנה הרמטכ"ל על-ידי הממשלה, לפי המלצת שר הבטחון.

* במבוגיה העקרונית, ברור, כי לא נקבע מעולם כשר הבטחון הוא מעין „רמטכ"ל-על", המיב להנחות את הרמטכ"ל בתחום אחריותו של זה בשטח האופרטיבי או שהוא בחינה כפקד עליון של צה"ל מכוח היותו שר הבטחון.

* חוסר הגדרה של הסמכויות, השורר במצב הקיים בתחום הבטחון מכביד על אפקטיביות הפעולות, גורע ממיקוד האחריות החוקית ואף גורם אי-בהירות ומבוכה בקרב הציבור.

* יש להגדיר בידי מי בצריה הסמכות להורות על ביצוע פעולות במצבים הצלולים להיווצר מול איום פתאומי, או כאשר מהירות הפעולה היא צורך חיוני.

תגובות אישים במפלגת העבודה

מאת כותב „דבר" בכנסת

מזכיר מפלגת העבודה אהרן ידלין, אמר אמש, כי נראה לו שוועדת אגרנט מיצתה את הדין בחומרה יתירה עם הרמטכ"ל. ידלין הדגיש שהתברר, כי מה שנקרא „המחדל" הוא בעיקרו מודיעיני, ועל רקע זה היו תקלות בכוננות הצבא הסדיר. ידלין הביע שמחה על שהמסקנות אין בהן עילה לערעור יציבות הממשלה החדשה.

חבר הכנסת אריה אליאב אמר, כי על הצוות הבכיר בממשלה לתת את הדין הפוליטי לשאת בכל האחריות. אליאב ציין, כי הוועדה התעסקה בנושא האחריות הצבאית, ולא בנושא האחריות הפוליטית והמיניסטריאלית, ובצדק נהגה כי דבר זה לא היה בסמכותה. לדעתו. חייבים עתה נבחרי הציבור לדון בכל החומרה, בשאלת האחריות הפוליטית והמיניסטריאלית.

לדעת אליאב, שורש הרע הוא בהדיניות הפרגמטית וקצרת הטווח שגרמה לשאננות. על הצוות הבכיר הבזיכל, שאייש את הממשלה הקודמת, ומאייש אותה, לצער גם היום, לתת את מלוא הדין הפוליטי, להסיק את המסקנות ולהתפטר.

יו"ר ועדת החוץ והבטחון יצחק נבון, אמר, לאחר עיון בדו"ח, כי הוא הרשים אמיתות כואבות. אך בעשותו זאת הוא גם מטהר את האוירה, ולאחר ניתוחים קשים, כאילו, בצורך לעשותם, יפתח פרק חדש — פרק של החלמה והבראה. הדו"ח גם אישר מה שידענו כולנו. כי בהתחשב בתנאים הקשים שבהם נכנס צה"ל למערכה, הרי היה זה נצחון מזהיר. ועדת החוץ והבטחון תדון בקרוב בדו"ח ותגיש, מסתבר, לממשלה המלצות אשר תתגבשנה בתוכה.

חבר הכנסת יצחק בן אהרן אמר, כי עדיין מוקדם להגיב.

חבר הכנסת יוסף שריד אמר, כי הוא רוצה להאמין כי הממשלה תגלה אומץ לב ולא תכפר את הוצגה הלוקה במחדל. עקרון האחריות המיניסטריאלית והפרלמנטרית חייב להתבצע בעקבות דו"ח הועדה. אין אלא להמתין מספר ימים או אולי כמספר שעות, כדי לראות האם הממשלה מסוגלת, והאם עומדים לה האחריות והאומץ לקבל את המסקנות כראוי ולנקוט את הצעדים המתחייבים. — אמר שריד.

שר ההסברה ש. פרס אמר אמש, כי אין כל מוסד משפטי שבכוחו אפשר לערער על מסקנות הוועדה. כן אמר, כי הממשלה קיבלה את החלק האופרטיבי של הדו"ח.

תגובות ראשונות במזנון הכנסת

מאת דניאל בלוך
סופר „דבר" בכנסת

הערכות ראשונות לנקשנו אתמול במזנון הכנסת היו, כי דו"ח הביניים של ועדת אגרנט איננו סוף פסוק, משום שהוא משאיר לדיון ציבורי פוליטי, את שאלת האחריות המיניסטריאלית והפרלמנטרית של שר הבטחון ושל הממשלה. ההנחה היא, כי נושא זה יעמוד עתה במרכז הדיון הציבורי.

סיעת הליכוד בכנסת כבר הגישה אמש דרישה חתומה, על ידי שלושים חברי כנסת, לכינוס מוקדם מיוחד של הכנסת בפגרת הכנסת, לדיון במסקנות הביניים של ועדת אגרנט.

סיעת הליכוד תדרוש את התפטרות הממשלה כולה. בישיבת סיעת הליכוד אמש נשמעה גם דרישה להתפטרות שר הבטחון. בשיחות פרטיות ציינו חברים בליכוד, כי ועדת אגרנט אישרה את כל האשמותיו של אריק שרון כנגד הרמטכ"ל והאלוף שמואל גונן. סיעות אחרות טרם קבעו עמדה כלפי הדו"ח, ויש להניח, כי היום יתקיימו על כך דיונים במסגרות שונות.

חברי מפלגת העבודה התכנסו אמש בכנסת לדיון בחוק לשינוי שיטת הבחירות. בשעה שבע לערך עוכם לחדר הישיבות מקלט דו"ח לחברי הסיעה. שאינם חברי ועדת החוץ והבטחון, עסקו לראשונה באורח רשמי, את עיקרי הדו"ח. בפני רבים ניכרה תדהמה רבה מחריפות הניסוחים, ובשיחות פרטיות אמרו כמה מחברי הסיעה, כי הדו"ח מחייב גם מסקנות מבחינת אחריות הממשלה לדרכי עבודתה.

לחברי ועדת החוץ והבטחון של הכנסת נמסר הדו"ח כבר בשעות הצהרים, אך הם התחייבו בפני יו"ר הועדה יצחק נבון, לשמור את הדו"ח בסוד, עד לעת הפרסום, שנקבעה לשעה שמונה בערב.

„מקורות" חברת מים בע"מ

מבקשת להודיע כי בתאריכים 8.4.74 עד 12.4.74 (חול המועד פסח)

יהיו כל משרדיה סגורים

בכל חגי תקופה תורנות למקרים דחופים הקשורים להספקת מים.

(לחגי תגל"ל להתקשר לטלפון: 067-87436).

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב—יפו
תיק עזבונות 1381/73
בענין: עזבון המנוחה רבקה קוקטי ז"ל מרחוב הלבלוב 8 תל אביב.
המבקש: יצחק ג'ינג ברמת-גן ע"י ב"כ עוה"ד א. הבודגר ו/או א. צברון ו/או צ. אלמוג ו/או י. רונן ו/או ד. רביב מרחוב יהודה הלוי 45 תל-אביב.
הזמנה
להוי ידוע כי הוגשה בקשה לבית המשפט ליתן צו הכבריז על ירושת המנוחה הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הרוצה ש"ש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה שההכרזה המבוקשת מתיחסת אליה הנרצה להתנגד לה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות לאותה הכרזה, שאם לא כן יכריז בית המשפט צו כטוב בעיניו.
דוד דקר, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

מוזיאון יד-מרדכי „מורשת" בית עדות ע"ש מרדכי אנילביץ'

ביום חמישי כ"ו ניסן תשל"ד 18.4.74 בקיבוץ יד-מרדכי

עצרת זכרון לשואה ולמרד

ההתחלה בשעה 5.30

ינאמו:
יצחק רבין — שר העבודה
שלום חולבסקי — דבר הקיבוץ הארצי והלוחמים
מקהלת וילנה — פרקי נגינה — יזכור — הדלקת נר הזכרון והגבורה — פרקי קריאה — הנחת זרים לרגלי האנדרטה

אוטובוסים יצאו מרחבת היכל התרבות בשעה 3.30 כרטיסי נסיעה להשיג ע"י האוטובוסים.

ראש משפחתנו, אמנו וסבתנו היקרה

פנינה ריזברג

איננה

הלויה תתקיים היום, יום ד', י"א בניסן תשל"ד (3.4.74) בשעה 11.00 בבית-העלמין בקרית-שאול. נפגשים ע"י השער.

ביטה, נפתלי, אבי ומיקי בלומנטל
עדינה, גדעון, תמר ודוד גורדון
ומשפחת אורן — קבוצת גבע

נא להימנע מביקורי תנחומים.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של אבינו, אחינו וסבנו היקר

אברהם ב"ר יוסף הורביץ

מראשוני חולון.

הלויה תצא היום, יום רביעי, י"א בניסן תשל"ד (3.4.74) בשעה 2.45 אחה"צ, מבית הלוויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א, ותעבור דרך בית המנוח, רח' צבי בר 46 חולון, לבית העלמין בחולון.

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.

המתאבלים:
משפחות: אביגדורי, שפיר, אקרמן, סופר, זיגמן והורביץ

במלאת שלושים לפטירתה של יקירתנו

דליה ליכטנשטיין-ויינר ז"ל

תתקיים אזכרה ביום 15.4.74, כ"ג ניסן, תשל"ד, בשעה 6.00 בערב באולם הועד הפועל של ההסתדרות ברחוב ארלוזורוב 93, ת"א.

מוקירי זכרה, קרובים, חברים וידידים מוזמנים.

הודעה נוספת בזה לכל מנחמינו בכתב ובע"פ.

ההורים: טובה וזאב ויינר
הבעל והבן: יונה וחן ליכטנשטיין
האחות והגיס: זיוה ומנחם פלוק

למשפחת לזר,

עמכם באבלכם הכבד על פטירתו ללא עת של חברנו — פנסיונר של חברתנו

לזר לזר ז"ל

התעשיה האוירית לישראל
ההנהלה — ארגון העובדים

אנו אבלים על פטירתו של בן עירנו

זושא פלץ ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה

ארגון יוצאי אוזרן והסביבה

בית „מקורות"

משתתף בצערן ובאבלן הכבד של משפחות העובדים ששיכלו את יקיריהם במלחמת יום הכיפורים

שלמה אמסילי
אבנר בן-יאיר (חסן)
נעמן בסיס
שמעון ועקנין
שמעון זהבי
יעקב מוסקוביץ
שלום פרידמן
דן שמיר

ב-10.4.74 בשעה 21.15 נקיים אזכרה לבננו, חברנו

אביעד שור ז"ל

אשר נפל בפשיטה על בירות

העליה לקבר בשעה 15.30

המשפחה
וקבוץ שוב

ביום חמישי 4.4.74 י"ב ניסן תשל"ד
במלאות שלושים למותו של חברנו

חיים בן-נון ז"ל

נעלה לקברו בשעה 15.00
האזכרה תערך בחדר הזיכרון בשעה 16.15

המשפחה
ובית תל-יוסף

ביום ה-30 לפטירתה של חברתנו

אליזה אלמוג (פלץ)

נעלה על קברה בבית העלמין של קבוצנו
ביום חמישי 4.4.74 בשעה 3 אחה"צ

המשפחה
ובית גבעת ברנר

במלאות שנה למותו הטרגי של בננו ואחינו היקר

חגי (גרוס) תומר ז"ל

חבר קיבוץ כפר-עזה

נעלה לקברו לטקס גילוי מצבה ביום חמישי י"ב ניס' תשל"ד (4.4.74) בשעה 4.00 אחה"צ. בבית העלמין בחולון. נפגשים ליד השער החדש.

המשפחה
ובית כפר-עזה

במלאות 4 שנים לפטירת יקירתנו

דבורה יופן ז"ל

נתייחד עם זכרה ליד קברה
בבית העלמין בקרית שאול ביום חמישי י"ב ניסן תשל"ד 4.4.1974

נפגשים ליד השער בשעה 14.45

המשפחה

אוניברסיטת תל-אביב
הפקולטה למדעי החברה
משתתפת בצערו של
מר עקיבא לוינסקי
על מות
אמו ז"ל

לחי' קמלהיים אהרון

השתתפותנו הכנה באבלך הכבד על מות

אמך ז"ל

קו-אופ. תל-אביב דן השרון
אגודה צרכנית שיתופית בע"מ
ההנהלה והעובדים

ערב משבר פוליטי פנימי

ההתפתחויות במפד"ל, תנועות המחאה ופרסום דו"ח ועדת אגרנט - גורמים שיתסיסו את הציבור בזמן הקרוב

מאת דניאל בלוך

[...]ל סוריה לבחור [...]ין שתי דרכים

שיוסמכו „רק לסמנו"), הרי מצביע התיבוש הבאסיפי של עיראק על כך, כי ברה"מ תהיה מוכנה בבוא העת להקריב את ה„דטאבט" בהתירותה לשליטה על המפרץ הפרסי.

במסגרת ההלפת מוסקוה לבצר את כוחה של עיראק כי כוח-הלוץ שלה באזור, התייצבו הסובייטים לימין ממשלת בגדאד נגד הכורדים, אף כי אלה נהנו בתקופה שלפני כפבר מאהדתם ותמיכתם. בהגבירם את עוצמתה הצבאית של עיראק על לרוחיה מודפים הרוסים — ומן הדין שיותר מודפים גם האמריקאים — שעצמה זו תכוון בבוא העת הן נגד אירואן, השייכת לגדבך המערבי באזור, הן נגד מדינות-הנפט הפרו-מערביות שבחצי-האי ערב.

אשליית השפעתה באזור זה עשויה להתנפץ בבוקדם או במאוחר. שיתוף-הפעולה למראית-עין ההדוקה, של מוסקוה לכונן ביכי אוקטובר אחרי כוננות-ההתראה האמריקאית, לא שינה כמוא זה את נכונות שליטי הקרמלין להסיר את בטבת ההפשרה כאשר תגיע שעת ההכרעה לגבי אזור המפרץ הפרסי.

הקהילה האירופית למשבר קשה

„הקהילה הכלכלית האירופית גוססת". במלים אלה הגיב פקיד בכיר של ועדת השוק האירופי המשותף על נאומו של שר החוץ הבריטי ג'יימס קאלאהן במועצת שרי החוץ בלוקסמבורג. אם אולי היתה בדבריו הפרזה, הרי היה בה גם גרעין של אמת. לאחר חדשים של כיהוק כמעט, בשל חילוקי-דעות בנושאים שונים נכנסה הקהילה אל תוך משבר קשה, העלול לסכן את עצם קיומה.

[...]מוסקוה מכינה [...]את עיראק לצרכיה

לשמור על עצמאות - אך למנוע עימות

שיחה עם היינץ אוסקר פטר יו"ר האיגודים המקצועיים בגרמניה

מאת שלמה שפיר

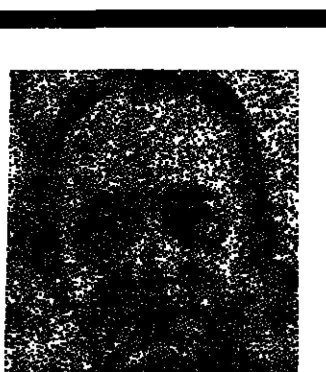

היינץ-אוסקר פטר

טעות היא להניח כי שיטת הבחירות החדשה תוליך בוודאות לגיבוש שתי מפלגות גדולות

[...]שיטה חדשה — [...]יקריים חדשים

מאת משה רוזטי

משה רוזטי

יש חדש בדיסקונט

יתרון 10000

תכנית החסכון עם עוד יתרונות

בתכנית יתרון 10000 הוך יכול להפקיד
עד 10,000 ל"י וליהנות מכל ההטבות שבתכנית:

• מענק של 10% (עד 1,000 ל"י)
• החסכון בתוספת המענק צמודים למדד
• ריבית מצטברת
• הכל פטור ממס.

אם ברצונך לקבל פרטים עלון הסברה, מלא נא תלוש זה.

לכבוד
ת.ד. 396
תל-אביב 61000

אודה לכם אם תואילו לשלוח אלי את עלון ההסברה לתכנית „יתרון 10000" המבוקשת:
השם:
הכתובת:
טל.

פרטים בכל אחד מ-192 סניפי
בנק דיסקונט לישראל בע"מ
בנק ברקליס דיסקונט בע"מ

יום־הדין לניקסון־קרוב

מיוחד ל"דבר"
מאת ג'והן אולסופ, — ואשינגטון

[illegible]

אין מקום לעוד „עיסקת־חבילה"

מאת חיים ליפשיץ

[illegible]

בון על פרשת דרכים

מאת נחום אורלנד, סופר "דבר" בגרמניה

[illegible]

דין התנועה או דין היחידים

מאת אריה אופיר

[illegible]

מרכז קופת־חולים
של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

הודעה לחברי קופת־חולים על ביטול הגבלות

מובא בזה לידיעתם של החברים כי הועידה הארצית התשיעית של קופת־חולים החליטה על ביטול הגבלות במחלות קודמות אשר ייעשה בשלבים אחדים.

בשלב הראשון תבוטלנה ההגבלות לפי האמור להלן:

1. כל מי שחברותו נמשכת ברציפות לפחות 10 שנים זכאי לביטול הגבלתו בכל מחלה פרט למחלת עצבים אורגנית, מחלת נפש, מחלה או מום מלידה ומחלת כליות המחייבת טיפול בכליה מלאכותית או השתלה.
2. כל חבר שהוגבל והוא לא חלה במחלה שהוגבל בה 3 שנות חברות רצופות זכאי לביטול הגבלתו. הוראה זו חלה על כל מחלה פרט למחלה או מום מלידה.
3. לשם מימוש זכותם זו לביטול ההגבלות מתבקשים החברים לפנות אל סניפיהם.

הודעות על ביטולים נוספים — תבואנה.

מרכז קופת־חולים

פרי מחקר של שתי עשרות שנים!

ארץ ישראל
גיאוגרפיה של הארץ ואזוריה
מאת
פרופסור יהודה קרמון
המחלקה לגיאוגרפיה, האוניברסיטה העברית

ספר מעודכן, הכולל את כל שטחי „ארץ־ישראל", כולל יהודה ושומרון, רצועת עזה ורמת־הגולן.
ניתוח גיאוגרפי מעמיק של ארץ־ישראל: נוף־הארץ, גיאולוגיה, אקלים, צמחיה, חברה, כלכלה, היסטוריה, מקומות קדושים ועוד.
בספר מפות רבות שהוכנו מחדש, תצלומים רבים ואינדקס מפורט, והוא נדפס על נייר אמנותי.
ספר לסטודנט, לתלמיד, למרצה ולכל אוהב ידיעת־הארץ.
המחיר — 32 ל"י לתקופה מוגבלת.
(המחיר הרגיל — 48 ל"י).

להשיג בסניפי דבר ובחנויות הספרים

הוצאת יבנה הפצה:

לכבוד
ספרית דבר
ת. ד. 199 תל־אביב.
נא לשלוח לביתי את הספר „ארץ־ישראל" מאת פרופ' יהודה קרמון.
רצ"ב שיק ע"ס 32 ל"י.
שם ...
כתובת ...
חתימה ...

ספרית דבר

המועצה המקומית קרית־ים
מכרז מס' 28/74

[illegible]

בנימין אפרת — ראש המועצה
קרית ים

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו
תיק עזבונות מס' 1174/74

[illegible]

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו
תיק עזבונות 1230/74

[illegible]

נפגן,
נסה לחשוב איך מרגיש
חייל כשמגיע אליו
מברק כזה.

ספורט־טוטו

מינימום הפרס הראשון
השבוע ב"טוטו"
310.000 ל"י
(כולל העברה)

מינימום כל הפרסים
650.000 ל"י
(כולל העברה)

מחר - המועד האחרון
למסירת הטפסים

חג שמח!

עשה לך מנהג קבוע - מלא טוטו כל שבוע!

101 שיחות הק"מ ה- הסכם הפרדת הכוחות

גם על נושאים אלה, העומדים ברום עולמנו היום תוכל למצוא מידע חשוב במהדורה השניה, המעודכנת עד מרץ 1974

לקסיקון פוליטי של המזרח התיכון במאה ה־20

בעריכת: יעקב שמעוני ואביתר לוין
נספח 1971-1974 בעריכת: חיים שקד ואיתמר רבינוביץ

המחיר 39.50 ל"י
הצעה מיוחדת!
מי שבידו עותק של הלקסיקון מן המהדורה הקודמת יוכל להחזירו ולקבל עותק חדש ומעודכן במחיר 31 ל"י בלבד.
תוקף הצעה זו עד 30 באפריל.

הערך "מלחמת יום הכיפורים" נכתב ע"י האלוף (מיל.) חיים הרצוג

לכבוד ספרית דבר
ת.ד. 199, תל־אביב.
נא לשלוח לביתי את הלקסיקון הפוליטי של המזרח התיכון במאה ה־20 ע"ש המחיר הבא (סמן X בריבוע המתאים):
☐ רצ"ב המחאה ע"ס 39.50 ל"י
☐ רצ"ב המחאה ע"ס 31 ל"י ועותק מן המהדורה הקודמת של הלקסיקון הפוליטי של המזרח התיכון.
שם . . . .
כתובת . . . .

ספרית דבר

לעם בישראל - ברכת חג שמח

מאחלים מפעלי הסיגריות בישראל: דובק בע"מ · החברה הישראלית לסיגריות בע"מ · אסקוט, חברה לסיגריות בע"מ · סיגריות לורד בע"מ

נשים עובדות ישלמו פחות מסים השנה

הברת הגנבה נוהה קצב, של היא גם הברת בודדת ... ערכה פקידה של האשה המשתכרת ... [illegible]

ואלה השינויים העיקריים לשנים: הניכוי לאם עובדת, בתוי שיב נפרד, הועלה מ־650 ל־800 ל"י בשנה 1972. בשנה 1973 נקבע ניכוי בהתאם למספר הילדים: 1260 ל"י ניכוי לאם לילד אחד, 1410 ל"י לאם לשני ילדים, 1560 ל"י לאם לשלושה ילדים ו־1710 ל"י לאם לארבעה ילדים ויותר.

בהיטל המוצע ל־1974 יגדל הניכוי כך: 1320 ל"י לאם לילד אחד (כמו הניכוי בעד אשה), 1500 ל"י לאם לשני ילדים, 1680 ל"י לאם לשלושה ילדים, 1860 ל"י לאם לארבעה ילדים ויותר.

הניכויים בעד אשה עובדת, בחישוב משותף, הוגדלו:

א) לגבי אשה שאין לה ילדים — מ־650 ל"י ל־900 ל"י בשנת 1973, ול־1020 ל"י בשנה 1974 לפי ההצעה.

לגבי אם לילדים: בשנה 1972 הוגדל הניכוי מ־900 ל"י ל־1050 ל"י, בשנה 1973 הוגדל ל־1440 ל"י וב־1974 לפי ההצעה: 1560 ל"י.

ב) הניכויים לאשה עובדת בעד זיקנה או נכות הוגדלו בהתאם להגדלת הניכויים בעד זיקנה ונכות בשנה 1973, וכן ירשמו ב־1974.

ג) ניתן ניכוי של 780 ל"י בעד אשה עובדת שהיא הורה/אלמנה (בשנת 1973). ניכוי יוגדל ב־1974 ל־840 ל"י.

הוגדלו הניכויים בעד אשה העובדת לבעלה בהעסקה המוכרת לפחות 24 שעות בשבוע: לגבי אשה שאין לה ילדים מ־325 ל"י ל־480 ל"י ב־1973 ול־540 ל"י ב־1974.

לגבי אם לילדים מ־325 ל"י ל־475 ל"י ב־1973, ל־660 ל"י ב־1973 ול־720 ל"י ב־1974.

הניכוי הנוסף להכנסה של אישה לאשה בבית הקיא הוגדל ב־1973 מ־250 ל"י ל־600 ל"י וב־1974 ל־660 ל"י.

יש לה שני ילדים, 1,560 ל"י אם יש לה שלושה ילדים, או 1,710 ל"י אם יש לה ארבעה ילדים או יותר.

אם דמי המזונות שהיא מקבלה בעד הילדים בפועל רק חלק בו ... [illegible] ... 1,680 ל"י או הניכוי כ"אם עד ..." בגיל (לפי מספר הילדים) — הגדול בביניהם.

אשה גרושה עובדת אם לילדים

עד 1972, אם לא קיבלה דמי מזונות בעד ילדיה המוחזקים אצלה, הוקנו לה ניכויים של 530 ל"י בעד כל אחד משני הילדים הראשונים, 1,030 ל"י בעד כל ילד נוסף, וניכוי נוסף של 1,080 ל"י. אם קיבלה דמי מזונות לכיסוי כל כלכלת הילדים, בעדך לה הניכוי כפי לדורקה.

בשנה הבאה 1973, אם ההכנסה היא עבודה אישית ואין היא מקבלת דמי מזונות בעד ילדיה הנמצאים אצלה, מגיעים לה הניכויים הרגילים בעד ילדים 1,200 ל"י בעד כל אחד משני הילדים הראשונים, 1,320 ל"י בעד כל ילד נוסף, וניכוי נוסף של 1,680 ל"י.

אם היא מקבלת דמי מזונות לכיסוי כלכלת הילדים הנמצאים אצלה, אין היא זכאית לניכוי בעד ילדים או לניכוי בסך 1,680 ל"י, אולם מגיע לה ניכוי כ"אם עובדת" בסך 1,260 ל"י אם יש לה ילד אחד — 1,410 ל"י אם

אדם מתחתן רק פעמיים

מאת מרים גורן

— הוא עצה זאת.
— מי ?
— כה זאת. איבדה כי? קיסינגר בביתך.
— מה הוא עשה טוב?
— הלך והתחתן.
— בהיר? אל תצחק עלי. לפי הלוח שלי 1 באפריל רק מחר.
— קצת עתון וראה.
— אז כבר מי היא?
— איזה נסוי מקינגים, גיבב א ידידיה קוצה. אומרים שי הנביה לה.
— כה, כבר אמר "הבטיה?"
— יקה כבאר יקה.
— ואני אומר לך שזה שד אחד מן המהולים שלנו. איפה היה השכן לבה. הקלטות ברזיה וראה ה"רציפ". כאשר הגרי הלגי הזה וביקר כאן הוט ובוב? האם לא יכלו לספר לו עם איזה כודנה קטנה בנשה: "הייד אבדך קאי בגיל הצביעה הגיע לבי לך קצה. כחפה בצידה באה המסודה בבית טוב. הזוה הכוכבה".
— יבאבה, מה יש לאשה הכבשה שאין בהשורה יהודיה כשרה?
— אי, אי, אי איזה הטעה נתבדה הפשוטה. אני יכול לך לאמר לך איך הרב בגין הרב עוביה יוסף היו רבים ביניהם כי יכן הוגה וקידושין של את "כבע הברכה".
— ובהי"ל היה סילה אהבי עם הילדים בהיותה שנגיב לי ותגיע את הראשון על רובים.
— וחיל הרים היה מביע לי שרוך את התוכנה על ביפק אחת הנוללות.
— טוב, אז איך היא נראית? בשבה?
— גבוהה כמעט ב־10 ס"מ. אומרים שהוא יצטרך לבנול בכתה נעלים עם עקבים גבוהים.
— בכבן. לא די לו בזות עם דיין, עכשיו יהיו לו גם בבת ספר.
— א פרופ דייג: אתה יודע מה הגבר אמר לי כאשר נפרד מבעד וגילה לו שהוא הולך ייד כבה להתחתן?

Everything you can do I can do better.

עכשיו

זה תגישי לשולחן ה"סדר"

את מרתה מיילם

ליל ה"סדר" נותנו קובעים לעריכת הקניות. אם ה"סדר" הפעם בביתך, כנראה לך גדול יותר מכבר והכנון הואיל והפעם חל ליל ... במוצאי שבת, הרי שאינך עד להשאיר עד הרגע ה... קניית אראלה פריטים ... להכין מבעוד מועד. בנה... עשי עליך לוודא, כבביתך נמצא כל הדרוש לסעודה וכן ל"ליל הסדר" וליום ה... הבהרות.

את עקרת בית נבונה, הרי כבר הספקה לקנות את מצרכי המזון שלגביהם אין שיתקלקלו, לרבות עופות ו... בקר אותם את באחסנה ב... בקירור "צמוק". ממילא אין צפות לירידה במחיר המצרכים עד ערב החג, הגם לצפות לירידה קלה במחיר כיד לאחר החג. עתה כבר קנית בקר קפוא ועופות קפואים ... "הבשר" מיוחדים.

את מצפה לאורחים ל"ליל ..., או גם ליום השבת שלאחריו, כדאי לך שתתייעצי עם ... -ביד ועם גליון נייר ותצרי ... ובמפורט את התפריט ... הכולל ... שעליך ... לשם הכנתו. אל נא השכחי ... הפריטים המיוחדים ל... הסדר המסורתי. כדאי לך ... כבס ב"הגדה" או ב... "ערוך". כדי לרענן את ... כמובן, שעליך להזכר גם ... בית הזה ... וב... המשפחה בנוסח "הדרך הכי ... את "הכושר" הבחור ...

למשל, נאכרת הברכה על ה... בורך כלל על פרוסילין ..., כרפסה בפלי, כשמצאה ... נוהגה להתהפכ ב... אדמה כבכרפס. כבאתי לבדוק את הפירוט הכולל ... הכולה העברית "מרפסי" ב... ערוך", ומצאתי, שמא ... המבוטות ב... שלא הבהיר לי באמונה.

... הנבלה את הזיכר ב... אבותינו כשנעבדו במצרים ... בדרך כלל ... באספה אגוזים. כך, לפתות ... במשפחות ממוצא אירופי ... "ערוך" ממליץ גם על פירות, ... אלחם ודבש עם ... ... "החרוסת" ... כיון ... הם נשחים עד דק ולכן ... הפאר לנו את ... לאבי ... לבשל לפעות ... ... גם יין ...

... ה"סדר" ... על פי רוב ... אותה יש לרסק ... לי ... כדי ... בה הפעם ... לפי ה"שולחן ערוך" ... להתהפכ גם בחסה בבקוב ... .

... ה"סדר" חייב להזכיר גם ... זכר את קרבן הפסח ב... בית המקדש, כסמל זה ... עצם אפויה, בדרך כלל ... כבש או צואר עוף. ... הנהיגו ... ביצה הקשה.

... ההכנות את כל המצרים ה... בתוספת המצות והיין, ... לך כל הדרוש לשולחן ... מה שתאכלו בסעודת ... כבר עניין של טעם ... המסורת במשפחות. כאן ... את המנה ה... בסעודת הסדר" כדאי לך ... כי עם ... לשולחן ... בזה בתוך ... .

... בבתים המקפידים על ה... מותר לבשל ולהכין מנות ... שבת שבו חל "ליל הסדר" ... האיסור על הבישול ביום חג ... רק תבערת האש, אבל כבר ... "להעביר" את האש במקום ... לבשל כבר הדלק, בתנאי ... הדלק עוד לפני כניסת ה...

... הפיסה לכופתאות ("קניידלך") מותר לך להכין ביום ... שאירה בבקיר קרובה להתחלה ... סיר המרק בצורת כדורים ... לפני פתיחת ה"סדר".

סעודת הסדר

... המנה העיקרית ב"סעודת ה"סדר" היא בשר עוף, כדאי לך עניין ב"הצעה המיוחדת" ה... הקפוא ... "סגא" כביצות הפעם

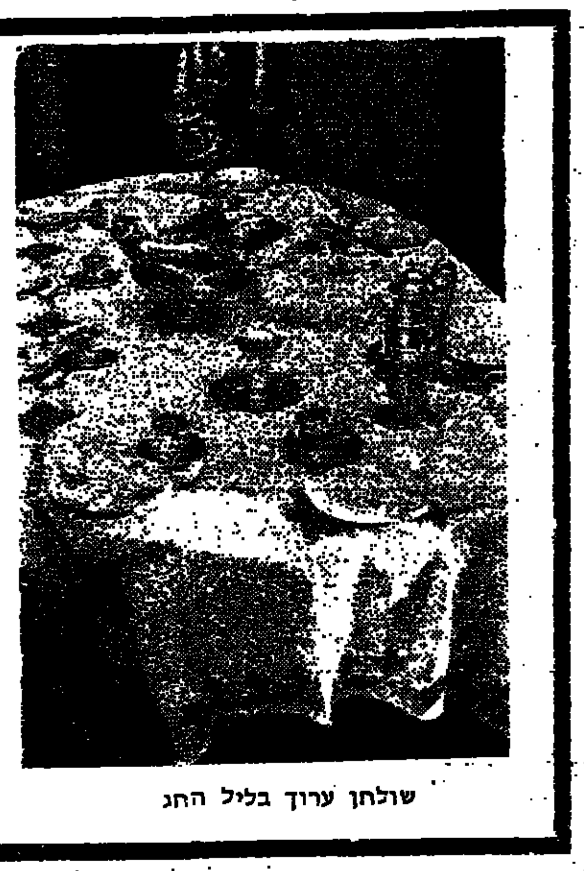

שולחן ערוך בליל החג

צוף קפוא במחיר 8.90 ל"י הק"ג. מחיר המפוך בביתה נוכרת ממחיר העוף הטרי. ברור, שעוף כזה, הינו בלי הראש, נקי מבטיים ופסולת, יקר קצת יותר מהמחיר בסופרמארקט בשבוע שעבר היה 9.80 ל"י הק"ג. העוף הקפוא והמבכר, המבכר בשקיות פלאסטיק עליהן "הכוכבה" ו"סגא", נושא עליו חותמת "כשר לפסח" כמהדרין ואין לבוא עליהם "אף נוצה אחת", כדברי המוצצה לשיווק עופות, וזהו יתרון לא קטן לעקרת הבית הרוצה להכין מעכבה סירים מהודרת. לקראת החג תצאו לשוק הפעם 400 טונות עופות קפואים, יותר מכמות אשר תספק את כל הביקוש.

במקומות מסויימים ניתן לקנות עופות קפואים בזול יותר, במחיר סיטוני, כאשר את קונה כמה עופות. אלא שלשם כך עליך להדריך את עצמך למרכז "סגא" ברחוב החשמונאים 123 תל־אביב (בניין בנק "ספנות"). רשת הסופרמארקט של "המשביר" בשרון תל־אביב, המשתרעת כנגנית בצפון ועד אילת בדרום, מציעה עוף קפוא ממטוססות שלה, בשם "עוף שלנו", במחיר של 8.60 ל"י לעונת החג. המדובר בעופות קטנים וצעירים בלבד.

בחנויות סופרמארקט מסויימות יתכן ויש עדיין גם עופות קפואים גדולים וזולים יותר, הנמכרים בשקיות הנושאות את התווית של "מעכבת הלוי" במחיר 7.20 ל"י הק"ג, אלא שעופות אלה נועדו "לגדולים בריי" בשביל עוף רה"ביה בצלה בשפתה קטנה. עופות אלה טובים להכנת מרק ובשר באותה.

רך כלל 4 ק"ג ובבשפחתי יהדיה. ליה גו כדי הכנת עבר כזה. כלומר כמות המספקת בשתי עופות בגודל בינוני. אוזים קפואים ברבצים עתה בחנויות הסופרמארקט של "המשביר לצרכן" באיזור תל־אביב. אווז שלם או מחציתה בכמחיר 7.50 ל"י הק"ג, נקי, כלומר בלי הראש והשומן הרגליים.

המחסור בביצים

לאחר שנתנסינו זה לא כבר במחסור בביצים, לרגל הפלחמה, הנך הדאר הודה שמא יחסרו ביצים גם לחג הפסח. בעוכך יודעת כי לחג זה דווקא צורכים הרבה מאד ביצים. אולם הבקיעה האחראים מבטיחים לנו שהמצב הביצים טוב ויעלה הפעם על הביקוש. לא רק בלבד שבבית הקירור מאוחסנים 20 מיליון ביצים, אלא שמדי שבוע מוכנסות לקירור שלושה מיליון ביצים נוספות, עקב ההצלה הגדולה בעונה זו. מועצת הלול הציף תובעת מהממשלה אישור לשינוי שיטת קביעת מחירי הביצים. אך אין הכוונה להעלאת מחיר הביצה בכלל, אלא רק לשינוי השיטה המפריד בין סוגים השונים בהתאם לגודל הביצה. אם הממשלה תאשר את הדבר, תעלה מחיר הביצה הגדולה 30 אגורות, במקום 28 עד כה. בעוד הביצה הקטנה ביותר תעלה לא יותר מ־14 אגורות. עתה גם הפרש מחיר הביצים בין 22 ל־28 אגורות לביצה, כשההבדל בין סוג לסוג הוא אגורה אחת בלבד. מצב זה יוצר את האבסורד שקילוגרם ביצים קטנות עולה לקונה יותר מק"ג ביצים גדולות. לכן לא כדאי לעקרת הבית לקנות ביצים קטנות.

למשפחות שומרות־מצוות כדאי הפעם להגיש את סעודת "ליל הסדר" על כלים המוכשרים לפסח. בדקתי את הדבר אצל הרב הראשי האשכנזי לתל־אביב, הרב ידידיה יצחק פרנקל, והוא אישר שאכן מותר לאכול בליל שבת באכלים שאינם מוכשרים לפסח — עם לחם והכל אחר על השולחן. אך אין הדין כשלוח לבר הוג כר. הדין דורש רק, שיהיה לך בבית קצת לחם או חלה לצורך הברכה לפני הסעודה.

הרב פרנקל אמר לי, שאם אני נזהרת בבצקת, אוכל לברך על הלחם בפינה מיוחדת בבית (אולי על המרפסת) ואח לעביר אל השולחן הסעודה שעליו פרוסה מפת פסח חגיגית. הרב פרנקל מציע לי לספור את הפה בפים בין סעודת החלה ובין האכילה מהכלים הכשרים לפסח. ברור, שאת כל סעודה ליל השבת יש לבשל בסירים "כשר לפסח", אך בלי מצה יבלי קמח מצה. הואיל ואלה אין אוכלים "לפני ה"סדר", כלומר בערב שבת. גם בשבת בבוקר את יכולה לברך על הלחם עד השעה 9. אך בשעה זו ואילך עליך לבער בהחלט מאכלים שהשבו והכלים "כשר לפסח".

אגב, אם נראה לך קשה להכין את ה"סדר" במוצאי שבת כמו הבא, הריני לגלות לך, שמצאי לך להתנחמות בכך. לפי התלמוד ירושלמי הלוח צפוי לנו "ליל סדר" זוגה, כלומר במוצאי שבת, רק בשנה 1977.

איזה בשר ראוי להגיש

מי שמעוניין במנהג "הגיגי" יכול בכבר צוף לסעודת החג, יכול לקנות הרגבל הודו, המכצא עתה בשוק במחיר 8 ל"י הק"ג (בערך). לשוד גו כבה כשפחה גדולה, הרגבל הודו שלם עשוי להיות הסמני יבואי יותר, בפרט שהבשר האכל כמעט עולה בבשר את היהסית על הבשר הנאכל בעוף אהר. ולכן "הודי" משביע יותר, ובמיוחד החלק על החזה. קיימים גם הודים קטנים ("בבי הודים") שמשקלם אינו עולה על 3 עד שלשה וחצי ק"ג, זהו הודו כזן מיוחד, שפותח במיוחד, והנמכר בדרך־כלל בכצב קפוא בסופרמארקטים, מחירם הוא בדרך־כלל כ־10 ל"י הק"ג, ויתכן שלקראת חג הפסח יורד מחירם. חנויות הסופרמארקט ברשת "שופרסל" ו"המשביר" כבר הוזילו את מחיר בשר הבקר הקפוא בכ־2 ל"י לק"ג, כן כדאי לקנות לשן קפואה במחיר מוזל.

אם את נבונית בשקרת כם בשר ... פתח ... המיוחד לזה, המשיכה ... אוזו לסעודת החג, הנכלי לקניתו ב"מרכז האווז" בתל־אביב, רחוב הנרייט סולד 12, בקירבת התחנה המרכזית. מחירו עתה הוא 7.50 ל"י הק"ג. זהו מחיר הנמוך ב... של כל ... אלא שעליך לדבר, שהאווז בשביל הרבה בשר ... לאחר הרדה השוכן הרב בפת ... ובישולו. האווז שיכל ...

מתכונים לחג הפסח

פשטידת תפוחי אדמה במצות

המצרכים: 5 תפוחי אדמה בינוניים, ‏3/4 ק"ג בקר, 3 בצות, 1 כוס בים הכים, כפית אבקת מרק, 1 בצל קצוץ דק, 100 גר' שמן, 2 כפות קמח מצה.

אופן ההכנה:

כפוררים את המצות, יוצקים עליהן כים הכים. בלה תפלפל בבורבלים באבקה מרק ובבחם עד שהבנדולים יכסו. בינתיים מטגנים את הבצל עד שהוחרל להזהיב וקולפים ומרסקים את תפוחי האדמה על מפוסה דקה. מוסיפים לבצות את הבצל המטוגן, תפוחי האדמה המרוסקים. ביצים כדרופות ועצם קמח מצה, מתבלים במלח ופלפל ובוחשים היטב. שמים את התערובת בתבנית משומנת או לסיר פלא ואופים בחום בינוני עד להשחמה.

תביבות מרוקיות בקמח מצה

המצרכים: 8 כפות קמח מצה, כוס יין מתוק מבים או כוס יין הפונה, 3/4 כוס סוכר, 4 ביצים, בצע מלה, 1 כפית אבקת אפיה או קודם סודה לשתיה, כפית קליפה מגוררת ... כתפוז, סוכר וקנמון לפיזור למעלה.

אופן ההכנה: יוצקים את הנוזלים על קמח המצה ובוחשים עד שנספגים, טורפים את הביצים עם הסוכר, קליפת התפוז, בצע מלה ואבקת אפיה, מוסיפים הוך בחיכה כף אחר כף את קמח המצה שהורטב. מלבבים בכף לביבות ומטגנים ב...

בן זה. בעבת המנבה גורים לצלה סוכר בעורב בקבנן.

קרם תות גינה

המצרכים: 300 גר' תות גינה, 2 חלבונים, $\frac{1}{2}$ כוס סוכר, חבילה סוכר וניל, כוס שמנת צמחית או רגילה, 2 כפות סוכר לשמנת, סוכר וניל לשמנת.

אופן ההכנה: רוחצים את התותים, בוחרים אחדים יפים ובשאירים לקישוט. את היותר כותשים (בדיוק לקבל כוס כתית), מוסיפים את החלבונים עם הסוכר וסוכר הוניל להתקצת קצף. מוסיפים את כתית התותים ומקציפים ... עד שהקציפה כהיצבה. בקציפים את השמנת עם 2 כפות סוכר וסוכר הוניל. מערבבים את מחציתה בקציפה התות, מחלקים לביעות עם קציפה ... לשיניים, וקשרים. בראש מקשטים כל כנה בקצפה ובתות.

טורט תפוחים

המצרכים: 5 ביצים גדולות, 150 גר' שקדים או בוטנים טחונים, $\frac{1}{2}$ כוס קמח מצה, $\frac{1}{2}$ כוס ביין הפרי, $1\frac{1}{4}$ כוס סוכר, קליפה צהובה מגוררת כ־4 תפוחים. הבלין של דים (אם משתמשים בבוטנים, לבוש: $1\frac{1}{4}$ כוס אבקת סוכר, 3 כפות ביין תפוזים מבושל.

אופן ההכנה: יוצקים על קמח המצה את ביין התפוזים ומשהים עד שנספג. בוחשים את חלמוני הביצים עם 3/4 כוס סוכר. מוסיפים קליפת תפוזים ותבלין שקדים לאחר מכן את קמח המצה שהורטב בביין. מקציפים את חלבוני הביצים עם $\frac{1}{2}$ כוס הסוכר, שנותר וטוכים בזהירות את התערובת החלמונים. בפורים לתבנית שקדים או בוטנים טחונים ובוחשים בקלות. אופים בתבנית משומנת כבוהה קמח מצה בחום בינוני כ־3/4 שעה. את העוגה האפויה מקררים ומצפים בציפוי בהיר כאבקת סוכר.

הכנת הציפוי: כובסים את אבקת הסוכר לקערה. מוסיפים את ביין התפוזים ובוחשים עד שמתקבלה תערובת סמיכה כך בסכבה דקה. יוצקים סוד על העוגה ומשהים עד שתציפוי מתקשה.

נהוג!
עשה את
המינימום
למען אלה
העושים את
המקסימום.
תן טמפ לחייל!

המועצה האזורית עמק חפר

מכרז 7/74 — משרה פנויה

בהתאם להוראות סעיף 13 לחוק המועצות המקומיות (עיריות שופטים) תשכ"ב — 1962, מכריזה בזאת המועצה האזורית עמק חפר על משרה פנויה כדלקמן:

התואר המשרה: עובד סוציאלי מוסמך.

דרגת המשרה: י"ב — י"ג של הדרוג האחיד, או דירוג עובדים סוציאליים.

תיאור התפקיד: טיפול במשפחות, ביחיד ובנוער.

תנאים אישיים דרושים: עובד/ת סוציאלי/ת בעל תואר אקדמאי או בוגר/ת בית ספר לעבודה סוציאלית מוכר, או נסיון בעל בעבודה קהילתית.

הבקשות למלוי המשרה יש להגיש על גבי טופסים שניתן לקבלם אצל מזכיר המועצה בשעות העבודה ובפיהולים המחוזיים המצורפים על כשרון הבנית, אל כתובת המועצה — לא יאוחר מיום א' 14.4.74 שעה 12.00 בצהריים.

ת. מקבצי — ראש המועצה

כפר ויתקין: 3.4.74

משרד הבריאות

דרושים
רוקח(ת)
ואחות מוסמכת

לעבודה בבחירת הופעות לחאי של תרופות.

מקום העבודה: מחלקה פנימית, בית החולים רמב"ם, חיפה.

לפ"ע לשנה אחת.

ידיעת השפה האנגלית הכרחית.

עירית לוד

מכרז פנים 11/74

עירית לוד מכריזה בזה על משרה פנויה. מנהל לפרויקט הכנסות העירוניות לשנת התקציב הבאה.

על המועמד להיות בעל השכלה העצמית בתאומות הפעילות. דרגת המשכורות תיקבע לפי כישורי המועמד.

עדיפות תינתן למועמדים בעלי נסיון בעבודה הנ"ל.

פרטים נוספים אפשר לקבל אצל מזכיר העיר בשעות העבודה הרגילות.

הצעות יש להגיש למזכיר העיר בדואר רשום עד לא יאוחר מיום 22.4.1974.

צבי איזנבריך — ראש העיר

לוד — 1.4.74

דרושות
מזכירות-כתבניות
למוסד רפואי גדול בתל-אביב.

לפנות בכתב יד לת.ד. 16250 ת"א

מלווה מצפון
רכוש מלווה מלחמה מרצון

עירית קרית־אתא

מכרז פומבי 6/74

בדבר תוספת 4 כתות בבי"ס "גורדון"

1. מוזמנות בזה הצעות להקמת תוספת 4 כתות בבקלס של בי"ס גורדון.
2. בבכרז זה רשאים להשתתף רק קבלנים רשומים בפנקס לעבודות בנאי הכבריה, (חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיה תשכ"ט—1969), ועל המציע לצרף להצעתו צילום התעודה רשום בתוקף.
3. תכניות ומפרטים למילוי ההצעות וכן המסמכים אפשר לקבל במשרד מהנדס העיר, כל יום בין השעות 09.00—12.00 (פרט לימי שלישי ושישי) תמורת סך — 300 ל"י שלא יוחזרו.
4. את ההצעות במעטפות סגורות ונליון הכתובת "מכרז פומבי 6/74" יש לשים בתיבת המכרזים במשרד מהנדס העיר לא יאוחר מיום ראשון, כ"ט ניסן תשל"ד (21.4.74) בשעה 12.00.
5. תשומת לב המשתתפים במכרז מופנית להנאים הכלליים בדבר מועד גמר חלק מהעבודה תוך 4 חדשים.
6. על הקבלן לצרף ערבות בנקאית בסך — 30,000 ל"י לתקופה של 3 חדשים מתאריך הגשת ההצעה.
7. כל שינוי 1, או מחיקה בחוזה, תנאי ההזמנה, בספרים או ברשימת הכמויות וכן אי צרוף ערבות בנקאית (המחאות לא תתקבלנה), או אי מילוי כל הסעיפים ברשימת הכמויות והמחירים, יפסלו את ההצעה.
8. אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או איזה הצעה שהיא.

צבי הדר — ראש העיריה

בגליון פסח של
במחנה

* מיפים שואלים — הרמטכ"ל משיב. קטעים משיחת רב־אלוף דוד אלעזר עם חניכי קורס מפקדי פלוגות.
* הצד הרוסי של הדטאנט. איך רואים הרוסים את יחסיהם עם ארה"ב ואת ביקור קיסינג'ר במוסקבה.
* ארוחת בוקר בארמון אליזה: סדר יומו האישי של נשיא צרפת, פומפידו, מאז שנודע על מחלתו.
* יציאת מצרים הראשונה. חוקרים ישראליים דנים בקריעת ים־סוף ובמסע בני ישראל במדבר.
* אהבותיו של נפוליון. סדרת טלוויזיה בריטית, החושפת פרשיות רומנטיות בחייו של נפוליון.

ועוד כתבות וצילומים רבים

המחיר 1.50 ל"י

המכון לפריון העבודה והייצור
מרכז ההדרכה

בית הספר להנדסאים ולטכנאי ייצור מוסמכים

מודיע על חידוש הלימודים שהופסקו עקב המלחמה

תל-אביב

יום א' 14.4.74, שעה 17.30, בי"ס היובל

טכנאי־ייצור (לימודי ערב)
מחזורים: 43, 39, 37, 35, 33, 32, 29

הנדסאי־ייצור (לימודי ערב)
מחזורים: 2, 1

טכנאי־ייצור (לימודי יום)
מחזורים: 44, 41

חיפה

יום א' 21.4.74 שעה 17.30
בי"ס חיה זיו, רח' הגפן 15
טכנאי־ייצור (לימודי ערב)
מחזורים: 25, 24, 23

באר שבע

יום א', 14.4.74, שעה 17.30, בית יציב
טכנאי ייצור (לימודי ערב)
מחזורים: 4, 3

ירושלים

יום א', 14.4.74 שעה 17.30
בית הפקיד
טכנאי־ייצור (לימודי ערב) מחזור 1

נמשכת ההרשמה לקורס **הנדסאי ייצור**

שלב א': טכנאי ייצור מוסמכים   שלב ב': הסמכה להנדסאי ייצור

פרטים והרשמה:

תל-אביב והמרכז	חיפה והצפון	באר שבע והדרום	ירושלים
רח' סולד 4, טל' 253131	העצמאות 82, טל' 666388	העצמאות 7, טל' 4254	מגרש הרוסים, טל' 226066

هكذا من الاصل

תל־אביב

סדרי העבודה בפסח בעיריית ת"א—יפו

משרדי עיריית ת"א—יפו יהיו סגורים לקהל בערב חג הפסח. בימי חול המועד (8.4.74 — 12.4) יהיו שעות העבודה בעירייה כ־7.30 בבוקר עד 12 בצהרים; לגבות הקהל יהיו משרדי הגביה פתוחים בערב החג להשלום מסים עד 12 בצהרים; בימי חול המועד עד 3 אחה"צ.

לשכות המודיעין העירוניות יפעלו כרגיל. ביום שני עד 2 אחה"צ ובימי חול המועד עד 7 בערב. שרותי החירום העירוניים כולל מכבי־אש ת"א, טלפון 222222 יפעלו כרגיל — 24 שעות ביממה.

גן־החיות

לרגל חג הפסח יהיה גן החיות בת"א סגור לקהל בערב החג — יום שבת, ביום החג — יום ראשון, וביום שביעי של פסח — יום שבת.

מועצת פועלי ת"א—יפו

באיגוד המקצועי: ב־12.30 בביהח"ר "יצהר": אביהו יהודה. ● ב־19.00, בבית הגדוד העובד, ביהי"ס לנוער עובדים. ● ב־18.00, במועדון הפנסיונרים, הקרנת סרט־ההסתדרות.

טיול ל"ג בעומר לילדים של חברי אגודת העתונאים בתל־אביב

בל"ג בעומר, י"ח באייר (10.5), שחל השנה ביום שישי, יערך טיול מטעם אגודת העתונאים לילדי החברים. הטיול מיועד לילדים בגילים 8—14 (ילדים לכתה בגיל זה לא יורשו להצטרף בו).

מסלול הטיול: הכרמל, הגליל, עכו.

היציאה מבית סוקולוב בשעה 7.30 בבוקר בדיוק. החזרה משוערת בסביבות השעה 3 אחה"צ. יש להצטייד בנעלים נוחות, כובע (בהתאם למזג האויר באותו יום) ובאוכל לשלוש ארוחות. אין צורך להביא שתיה. אנו דואגים לשתיה. ההצטרפות יירשמו במזכירות האגודה כל יום מ־9 בבוקר עד 6 אחה"צ. (ביום שישי עד שעה 1 בלבד). ההרשמה עד יום ששי 3.5.74.

"משקי" מועדון הפנסיונרים "בית־נר"

רחוב הס 19.

הערב ב־5.30 הצגת סרט.

אגודת סופרי יידיש "בית־ליוויק"

רחוב דב הוז 30, טל. 231830

ביום א' מוצאי חג־הפסח, בשעה 8 יתקיים ערב שירה והומור עם הזמרת והשחקנית דניה פיירמן מפאריס ומיכאל בן־אברהם. ליד הפסנתר — מתתיהו כאלה. כרטיסים להשיג יומיום משעה 1—9 לפנה"צ, טל. 231830 וב־7.4.74 בקופה משעה 6 בערב.

כל הארץ

טקס הקדשת התורה לזכר חללי גדוד הת"ש 485

רב"ט דוד ברוקס; רב"ט אילן ירדן; סמל יוחנן כאוכר; רב"ט דניאל ויגר; רב"ט צבי ליבוביץ; רב"ט קמאל כבליה; רב"ט שמעון רוקח, שנפלו בקרב בסיני במלחמת יום הכיפורים תשל"ד, יתקיים מחר, יום ה', בשעה 4 אחה"צ בשטחי היישוב של הקק"ל ליד גבעת כ"ח. הבאים ברכב פרטי מתבקשים להמתין ליד הכניסה לראש־העין בשעה 3.30 אחה"צ. תחבורה מיוחדת לבני המשפחות תצא מת"א, מהבית "היכל התרבות" בשעה 3 אחה"צ.

יער הדס למרכז פאוק

יער הדס למרכז פאוק בישראל נבחר בהרכב זה: ישראל אפרת (בכ"א), ש. שלום (סגן נשיא), חיים הורן (מזכיר כבוד), עזריאל אוכבצי, ק"א ברוהובי, איב יפת, כוספפה פודאר, בי מילר, אברהם סובקבר.

בערב פסח יעבדו בבניין 6 שעות

התאחדות פועלי הבנין מביאה לידיעת המעסיקים בבניין ובעבודות ציבוריות, שביום שלישי הקרוב ערב פסח (5.4), יעבדו פועלי הבניין לפי ההסכם, 6 שעות במקום 7.

דירות למכירה

● פולה בונה נתניה בונה למכירה דירות מהודרות עם כל השכלולים בשכונות היפים בנתניה הצד הצרוה. פרטים במשרדו רחוב הרצל 51, טלפונים — 053—28934, 053—23958.

הצעות עבודה

● דרושה נערה לעבודה משרדית במשרד לפנות לרוזנברג טל: 32251.

מכוניות

● מוכר סוסיתא קרון־ארה כביל למכירה דוכסים ומנדים עם אחריות, טלפון 914725, 913302.

● מרכז למכוניות מחודשות 1973 בע"מ מציע לקהל הלקוחות את המכוניות החסכוניות בדלק: כרמל דוכס במהדורה סטיישנים ומהדרים כאופציה ע"י בית ההרשת אטוקרס בתנאים ללא תקדים: [illegible] ואחריות. חלקי חילוף מובטחים לאורך זמן. פנה עוד היום לם.ל.ב. רח' בקריבמן 10 תל־אביב (ימינה מבשר נחלת יצחק) טל. 251980.

הוקמה ועדת תיאום של ערי גוש דן למלחמה ביתושים

ועדת־תיאום למלחמה בנגע היתושים, הוקמה אתמול במשרד בישיבה שזומנה על־ידי מנהלת עיריית ת"א־יפו. בישיבה לקחו חלק נציגים מעיריית ת"א, רמת־גן, פתח־תקוה ורמת־השרון. הוסכם להקים ועדה עליונה שבה ישתתפו 6 נציגים מאיגוד ערים דן לתברואה, איגוד ערים שרון לתברואה ומשרד־הבריאות.

במקביל תפעל ועדה מבצעת אשר תורכב מנציגי מחלקת התברואה של העיריות המקומיות. שתי הועדות הללו ישמשו כועדות תיאום לנושא היתושים.

בישיבה כמו כן נציגי עיריית ת"א הציגו עיריית רמת־גן, כי שתי העיריות מסכימות לפעול בשותף להכשרת דרך לאורך נחל־הירקון, בין גשר הרצליה לאזור שבע־טחנות, להקלת הפעולה למלחמה ביתושים. כן הבהירו נציגי העיריות כי כל אחת מהן תפעל לביעור הנגע בשטח המוניציפלי שלה. כל הנציגים יצאו בקריאה אל הציבור לנקוט בכל האמצעים הדרושים למניעת היווצרות מוקדי יתושים.

בקשר לכך פנתה אתמול עיריית תל־אביב לציבור, להזהיר רים פתחים בביתה ובחצרות, במרתפים וגגות, לפנות מהבית כלים שאינם בשימוש, לבדוק מערכות ביוב ולתקן נזלים דולפים.

יתואמו פעילויות בין אגף האיספה והאגף לרפואה ציבורית בעיריית ת"א

הפעילויות השונות בעבודת האגף לאיספה והאגף לרפואה ציבורית יתואמו — כבר החל מנהל עיריית ת"א ד. יוסף, עם היכנסו לתפקידו כראש האגף לרפואה ציבורית, נוסף לתפקידו כראש אגף האיספה.

המשפחות במעלות הפסיקו שביתת־השבת

מאת סופר "דבר"

המשפחות השובתות בעירה מעלות בגליל המערבי, הסכימו אתמול לפנות בוקר להפסיק את שביתת השבת שלהן.

פעולת השביתה נמשכה עד שעה שהיים אחר הפגת השתתפו בה ראש המועצה המקומית אלי בן יעקב, מזכיר מועצת הפועלים כ. כהן, והפקד משטרת התנה בעונה בפקת ירדני.

בשעה אחת לפנות בוקר הפיצו נציגי המשפחות במעלות את הכבפלים בנושא הדיור ואלה הבטיחו לקיים דיון כיוהר בנושא זה. הסוברים מתלוננים, כי דגות האיכלוס קשמו אותם בעת חלוקת הדירות. אחד מחברי ועדת האיכלוס אמר, כי המשפחות השובתות עונות על הקריטריונים לשם קבלת דירות בגודל 64 ו־78 מ"ר, אך אין דירות פנויות. נציגי העירייה פנו לשר האוצר וביקשו לקבלם לפגישה כדי להציג לפניו את בעיות הדיור בעירה. אך טרם נקבע מועד לפגישה.

בוטלה תביעת פיצויים נגד משפחת אלרן

תביעת פיצויים בסך 6 מיליון ל"י, שהגישו כונס הנכסים של בנק אלרן נגד הבנקאי הרמן אלרן ובני משפחתו, בוטלה ביומים אלה בבית־המשפט המחוזי בת"א, לאחר שהושג הסכם פשרה בין הבנק עו"ד ל. ה. קיבובה, לבין פרקליטיה של משפחת אלרן עו"ד ד"ר אמנון גולדנברג.

לפי הסכם הפשרה, שהוגש לבית המשפט, התחייבה משפחת אלרן להחזיר לבנק אלרן תמורה ברחוב הנביאים 17 בחיפה. היא תקבל תמורה סכום 230 אלף ל"י ששילמה בעת קנייתה מהבנק. כמו כן התחייב הבנק לבטל את התביעה נגד המשפחה ולא לתבוע ממנה פיצויים נוספים בגין עסקי הבנק.

נודע, כי במהלך הדיונים הללו נציגי משפחת אלרן סקבות בני בנק־ישראל בפרשה זו, ובסיכום הוחלט בהסכמה על ביטול זה התביעה.

רוב מניות בנק אלרן היו בידיעתו בידי משפחת אלרן. בסוף 1966 נמכר הבנק לקבוצת יוסף אפשטיין, שהיתה אז בעלת בנק פיקמוגגר. לפי כתב התביעה, ידעה משפחת אלרן על מצבה הכספי הגרוע של קבוצת אפשטיין ועל להיוותה לרכוש את בנק אלרן ולכן העלתה את מחיר הבנק הנמכר. התובע טען, כי בעיסקה זו פעלו בני משפחת אלרן נגד האינטרסים של הבנק.

כונס הנכסים צויין בכתב התביעה, כי חלק מהתשלום של קבוצת אפשטיין בעד הבנק היה בצורת העברה של חלק מנכסי הבנק עצמו למשפחת אלרן. מחיר הבנק בעת המכירה היה כ־8 מיליון ל"י, כשם שולמו כ־3 מיליון בנכסי הבנק עצמו. שהוצאו ממנו בעת המכירה.

עו"ד קוטסר תבע ממשפחת אלרן להחזיר נכסים שונים של הבנק, ובכללם המגרש בחיפה ומניות בסכום ניכר, וכן לשלם פיצויים בסך 3 מיליון ל"י על האפשרות שניתנה לקבוצת אפשטיין לרכוש את הבנק. מטעם הנתבעים לא הוגש כתב הגנה. (ע)

השר גדעון האוזנר קיבל השבוע בלשכתו בירושלים את השגריר הבריטי, ו. ב. ב. לדוויבר.

חיילים הצילו צעירה שאביה ניסה לרצחה

חיילי צה"ל הצילו אתמול חיי צעירה מהכפר מכפבית שליד שכם, שאביה ניסה לרצחה על רקע חילול כבוד המשפחה.

הצעירה, בת 24, נתגלתה על־ידי סיור צה"ל סמוך לכביש הראשי שכם—ג'נין. הם הבחינו בצעירה כשהיא שותתת דם ומתקרבת בצעקים איומים ובראשים לעבר הכביש הראשי. צעדו דהצילה אל רכבם והובילוה למחנה סמוך, בו הוגשה לה עזרה ראשונה. הצעירה הועברה באמבולנס צבאי לבית־החולים הממשלתי בשכם לטיפול.

סמוך לאותה שעה הופיע במשטרת שכם איש כבן 80, אביה של הצעירה, כשידיו מגואלות בדם, וסיפר לשוטרים, כי זה עתה רצח את בתו. האיש סיפר, כי נטל סכין וחתך את צוואר בתו "כמו תרנגולת".

כוח משטרה יצא למקום לא גילה דבר. הובהר, כי הצעירה הצליחה להימלט בשעה שאביה יצא את הבית ורצה באפיסת כוחות לעבר הכביש הראשי כדי לבקש עזרה.

מפקד משטרת שומרון רב־פקד שאול לוי מסר, כי האב נעצר לחקירה. כן מסר, שהצעירה איבדה דם רב וקיים חשש לחייה. נמסר שהצעירה, שהיתה רווקה, נמצאת בחודשי הריונה המתקדמים. (ע)

עירית צפת

מכרז מס' 2/74

עירית צפת מזמינה בזה הצעות מקבלים ליציקת שבילי בטון, מדרגות, בניית קירות בנן וסלילת מדרכות בטון כגנון בצפת.

התכניות, הפרטים ורשימת כמויות ניתן לקבל תמורת —.50 ל"י (אשר לא יוחזרו) במשרד האגף לתכנון, בנוי והחזקה, בימים א'—ו', בין השעות 08.00 — 13.00.

את ההצעות, בצרוף ערבות בנקאית, בגובה 10% מערך ההצעה, יש להגיש למזכיר העיר עד יום 21.4.74 בשעה 13.00.

הצעה שתוגש ללא ערבות בנקאית לא תידון.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כל שהיא.

העיריה שומרת לעצמה הזכות לבצע כל העבודה או חלק ממנה.

איציק דן, מ"מ ראש העיריה
יו"ר האגף לתכנון, בנוי ואחזקה

ללקוחותינו הנאמנים ברחבי הארץ
מאחלים חג שמח
ועומדים לשירותכם — כתמיד — בכל מוצרי הנקוי
המשובחים של מפעלנו

סופרקלינר — אבקת כביסה למכונות
פיקס — משחה לנקוי כלים
מרופוקלין — לנקוי רצפות

מפעלים חימיים ד"ר ויגרט בע"מ
חיפה, ת"ד 4145, טל. 721868, 721042
תל־אביב, רח' מזרחי 16, טל. 821553

הנגמ"ש הסובייטי החדיש בעולם נפל שלל בידי צה"ל

נגמ"ש אמפיבי סובייטי, בעל כוח אש רב ומבנה שאין דומה לו במערב, ובעל יכולת להד־בה רב־תכליתית המשמשת כנגד פנה בפגע זה של כלי־רכב — נפל כליל בידי צה"ל במלחמת יום הכיפורים. עובדת היותו בידי צה"ל והותרה לפרסום — מסר "במחנה".

הנגמ"ש הסובייטי החדיש ב.אם.פי־1 מייצג תחילתו של דור חדש בסדרה הנגמ"שים הסובייטיים הנוכחים. הנגמ"ש הופיע בפעם הראשונה במצעד במוסקבה בשנת 1967 ובאת מוכם בתחרות לשירות בכמה מדינות, בהן מצרים, סוריה ולוב.

לנגמ"ש כח אש שאין דומה לו בנגמ"שים כערבים החדישים. הב.אם.פי־1 הוכן לאפשר להיכה מתוך הנגמ"ש, באמצעות תרבי ירית, לשלוחה אנטי־טנקית ולשמנה להחמים המפעילים סוגי נשק כנגדים נגד טנקים והדיר כאחד.

במערכת החימוש של הנגמ"ש כוללת תותח 73 מ"מ (קנה חלק) לטווח קצר חבית והשגר טילי נ"ט סאגר לטווח ארוך יותר; מקלע מקביל 7.62 מ"מ ונשק אישי לחיילים.

הנגמ"ש מצוייד בהגנת אב"כ, המתבססת על יצירת לחץ־יתר למניעת חדירת אויר מזוהם בשילוב עם מסננים. במערכת זו היא כשוכלת ההישה.

בצלליתו הנמוכה של הנגמ"ש, בגובה שני מטר, בשילוב עם כושר הניידות הטוב מקנים לנגמ"ש כושר שרידות גבוה בשדה הקרב, יחסית לנגמ"שים רבים אחרים.

במערכת החימוש בנגמ"ש המבוססת על הנשק שבנגמ"ש ועל הנשק האישי של כיתת הלוחמים, המקנה לנגמ"ש עצמת אש רבה, שאין דומה לה בנגמ"שים מערביים בעולם. למעשה, בנגמ"ש זה באה לידי ביטוי מגמה כללית בפיתוח נגמ"שים בעולם — הגברת עוצמת החימוש ושיפור יכולת הלחימה. כיום קיימים בעולם נגמ"שים חדישים, שחלקם נושא טיל נ"ט ואחרים הנושאים תותח בקליבר 20—30 מ"מ, אולם לא ניתן למצוא נגמ"ש מקביל לב.אם.פי־1 הנושא טילי נ"ט ותותח בקליבר 73 מ"מ.

בנגמ"ש שלושה אנשי צוות: מפקד, נהג ותותחן, ושמונה לוחמים המהווים כיתת חי"ר הקנית היכולה לפעול מתוך הנגמ"ש ומחוצה לו.

בב.אם.פי־1 קיימת מערכת עשון עצמי, המבוססת על הזרקת דלק למפלט המנוע בדומה לזו הקיימת בטנקים טי־55 וטי־62. מסך העשן מאפשר היחלצות ממצבים קשים, המסתור מפני מפעילי נשק נ"ט ולעתים גם בהגנה מפני אייב.

כמו ברכב הקרב הסובייטי האחר, גם נגמ"ש זה מצויד במערכות תאורה תת־אדומה לנהיגה ולירי בלילה.

לנגמ"ש כמה מגבלות: מספר הלוחמים המוסעים קטן, הוא יקר מאוד, המשלוח דורשת רמת מיומנות גבוהה והכשרה צוות מרובה. נראה, כי הנגמ"ש ב.אם.פי־1 מהווה צעד חשוב בפיתוח נגמ"שים בעולם ויש לצפות לבנית נגמ"שים, לפי תפיסה דומה, במערב.

בודקים התשלום של עיריית באר־שבע ל"מודיעין אזרחי"

מאת סופר "דבר" בנגב

ראש עיריית באר־שבע א. נאוזי אמר אמש, כי הוא בודק עתה מדוע שילמה העירייה 10,000 ל"י ל"מודיעין אזרחי" על חשבון הסקר שערכה חברה זו לפי הזמנת מפלגת העבודה בבאר־שבע.

נאוזי הגיב על הידיעה בעתון ערב, בהגידו, שהורה לחקור את הפרשה עוד לפני זמן מה, כאשר חברת "מודיעין אזרחי" דרשה עוד 20 אלף ל"י תמורת הסקר.

ראש העירייה אמר, כי לפי המסמך קיים חתם על ההוצאה שנכתב עליה כי התשלום כבקצב "על חשבון". הוא אמר, כי המודיעין האזרחי מבצע עבודות בשביל העירייה בהחזי במהון ועל כן סבר, כי מדובר בתשלום רגיל. כאשר הגיעה התביעה לתשלום של 20,000 ל"י נוספות, התקשר עם מזכיר מפלגת העבודה, אהרון ידלין, ודרש שיוחזר הכסף ששולם על ידי העירייה. ידלין אמר, לדברי נאוזי, שיבדוק את העניין והחשבון ישולם לפי הצורך.

הנושא הועלה גם בפגישה עם שרגא גזר, ראש המחלקה המוניציפלית של מפלגת העבודה, בשבוע שעבר, בפגישה שבה השתתפו א. נאוזי, ה. זרזי הבכיר במפלגת העבודה דב תאודורוס. "מודיעין אזרחי" שיגר מכתבי התראה למפלגת העבודה בבאר שבע, כי תובעם תביעה משפטית אם לא תשולם יתרת הסכום.

מה שלא ברור הוא, איך נכתבה הוראת התשלום בעיריית באר שבע. דבר אחר שאינו ברור הוא, אם העורך בראש כי הסקר צריך לעלות 30 אלף ל"י דווקא ואם הוצא כיכרו על ביצועו.

מנכ"ל "דלק": יש לחפש אלטרנטיבות למקורות ההספקה של דלק לישראל

מאת דוד מרגלית, סופר "דבר"

עלינו לחשוב על אלטרנטיבות למקורות ההספקה של דלק לישראל ואין לבסס את כל הספקת הדלק על מקור אחד — אמר אתמול מנכ"ל חברת "דלק" ע. רפין, ביום עיון על הנושא: "השלכות כלכליות ופוליטיות על משבר האנרגיה", שהתקיים מטעם אוניברסיטת תל־אביב.

רפין אמר, כי אחת הדרכים היא, להגביר את חיפושי הנפט בארץ. לדבריו הושקעו ב־20 השנים האחרונות 200 מיליון ל"י בחיפושי נפט, אבל אין זה מספיק.

רפין גילה, כי ישראל רכשה לפני זמן מה כמות של שני מיליון טונות נפט גלמי במחיר 17 דולר החבית, או 130 דולר הטונה. סכום גבוה מאד בהשוואה למחירים ששילמה ישראל לפני המלחמה. בעקבות ההתייקרות במחירי הדלק תגיע ההוצאה ליבוא דלק בשנת 1974 לכדי 700 מיליון דולר, לעומת 208 מיליון דולר בשנת 1973. צריכת הדלק של המדינה בשנת 1973 הסתכמה ב־6.4 מיליון טונות. ההתחזית היא, כי צריכה דומה תהיה גם בשנת 1974.

נגיד בנק ישראל, משה זנבר, אמר, כי שנת 1974 תהיה שנת מהפכה בכלכלה העולמית בגלל התייקרות הדלק. מדינות שנחשבו כעניות, כמו נגריה, עיראק וספרד, יהיו תוך זמן קצר עשירות, ואילו מדינות עשירות יהיו עניות. הכנסות המדינות המספקות נפט יגיעו לכדי 75 מיליארד דולר בשנת 1974, לעומת 22 מיליארד דולר בשנה החולפת. מגמה זו תשפיע על מדינות רבות בעולם, על מאזני התשלומים של מדינות צורכות נפט ובכן על התרבות שלהן.

ד"ר א. ספר עבר בדבריו על השפעת התייקרות הנפט במחירי הנפט על המדינות המתפתחות, אשר יצטרכו להקדיש סכומים ניכרים ביותר לרכישת הדלק. דבר זה יגרום קשיים חמורים בכלכלת מדינות אלה ויגדיל את הפער בינן לבין המדינות המפותחות.

ד"ר מיכאל אבגל, מאוניברסיטת ת"א, עמד בהרצאתו על האפשרויות השונות הקיימות בידי ארצות ערב להשתמש בסכומי הכסף העצומים, שיהיו בידם תמורת מכירת הנפט. כנשק נגד גורמים זרים ובדיגות שונות האפשרות של השתלטות על חברות שונות על ידי רכישת מניותיהן.

נפתחו פעולות המגבית בישראל

"לפני 24 שנים הופגזו משקנו, בשיבו יהודינו עמים במקומיה. אולם אנו אותנים כי ההלכתנו להכפיל את אחריות ישובינו ברמת הגולן כדי להבהיר את קיומנו שם" — הצהיר ארי מאיר, ממנהלי רמת־מגשימים, כאשר נשיא המדינה, פרופ' אפרים קציר, הבהיר נשיאות המגבית המאוחדת בישראל ראשי מפעלים, שהתכנסו אתמול בבנין נשיאי ישראל בירושלים.

הכינוס נועד להבהיר על פתיחת פעולות המגבית המאוחדת בישראל. נשיא המגבית בארץ ד"ר א. ליהנק, הציג את היעד שהציבה לעצמה המגבית לקראת שנת הכספים החדשה, שהוא הכפלת מיכסת התרומה. תוך שיתוף תושבי ישראל באמצעי התמייבות והתנהלות וחיזוק הקשר הכלכלי [illegible].

נמסר, כי מאז מלחמת יום הכיפורים גייסה המגבית המאוחדת בישראל כ־32 מיליון ל"י מתושבי הארץ. כנכיל הנשיא ש. בכר ציין, כי ההתרמה באה מכל שכבות המפרנסים וכן ממפעלים כלכליים והתיישבות העובדת.

יו"ר הנהלת המגבית היהודית במעל א. דולצין ציין, כי המאמץ היהודי העולמי שהאב עזור רב בין העולמי. אם תושבי מדינת ישראל הם במעמד של נותנים ולא רק מקבלים.

הנשיא קציר הביע בדברי ברכה הוקרתו של כי גם בארץ עשית פעולה נאה בהנהם עבר מפעלים כה רבים יהודי ההצבאה. (ב)

ש. רוטמן — ראש אגף הכספים ב"סולל בונה"

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

מנהל חטיבת המפעלים ב"סולל־בונה", שרגא רוטמן נתמנה לראש אגף הכספים בהנהלת "סולל־בונה". הוא יבוא במקומו של בוקי ברזילי שביקש לפרוש מתפקידו זה מטעמי בריאות. המינוי ייכנס לתוקף מיד לאחר הפסח. מיום נתמנה במקביל הוא למחיבת המפעלים.

במסגרת הריאורגניזציה שבוצעה ב"סולל בונה" ב־1970 ביקש רוטמן, שכיהן כמשב החברה לבניין, לקבל לידיו ניהול חטיבה והוטל עליו לנהל את חטיבת המפעלים, אשר סיימה את 1970 בהפסד של 3 מיליון ל"י. 8 יחידות של החטיבה צברו הפסדים, אולם השנה הצליח להביא לשנה בה החטיבה אשר סיימה את 1971 ברווח של 5.5 מיליון ל"י, את 1972 ברווח של כ־7.25 מיליון ל"י, ואת 1973 ברווח של 9.5 מיליון ל"י. אלמלא מלחמת יום הכיפורים היה הרווח גדול יותר ב־1.5 מיליון ל"י. כל מפעלי החטיבה, פרט למפעל אחד, הפכו לרווחיים. מפעל "גיבור" ממשיך להפסיד עקב בעיות שהתעוררו עם הפעלת קווי יצור חדשים ואי־פתרון בעיות ניהול. רוטמן הצליח להבריא כמה מהמפעלים הפרובלמאטיים של החטיבה, כמו נגריות, ולהביא לידי שיתוף פעולה בקבלת עבודות. עתה יפעל רוטמן כראש אגף הכספים של הקונצרן המבצע עבודות בהיקף שנתי של יותר מ־2 מיליארד ל"י.

מובילי החלב בצפון נדרשים לקבל מסקנות הוועדה הפריטטית

מאת סופר "דבר" בחיפה

הוועד של מובילי תוצרת "תנובה" בחיפה והצפון נתבע אתמול על ידי הנהלות של מועצת פועלי חיפה לקבל את מסקנות הוועדה הפריטטית. לדון בתביעתם לעידכון על ההתייקרויות בהוצאות האחזקה של הרכב. המובילים נדרשו לא לחדש את הסנקציות.

הוועדה הפריטטית סיימה אתמול את עבודתה ובמסקנותיה קבעה, כי הנהלת "תנובה" תשלם לכל אחד מ־45 המובילים החל מחודש ינואר השנה 800 ל"י לחודש. כן קבעה הוועדה כי תוספת התקנים שנצבר ודמצבו בשנה שחלפה, שבה היתה התייקרות בשיעור של 8 אחוזים, יקבל כל מוביל סכום של 166 ל"י לחודש.

מזכיר המועצה א. כולק הודיע, כי במקרה שהמובילים יפעלו סנקציות לא תהסס המועצה לספק בעצמה את החלב הנוצרת של "תנובה" לאוכלוסיה.

יוארכו שעות הנסיעה של "אגד" ביום ו' ובחוה"מ

תוספת אוטובוסים בקוים, תיגבור הדירות הנסיעה, שעות הפעלה ארוכות יותר של אוטובוסים הוערכות מאומצות להספקת כאות אלפי הנוסעים להם, במוצאי־החג בחול המועד פסח — כל התכונות הללו הושלמו על־ידי "אגד" לקראת ביצוע משימות התנועה בנסיעות הרגילות, המיוחדות והמפליות לצרכי התיירות.

מן התחנה המרכזית בתל־אביב יצאו ביום ו' אוטובוסים לרחבי הארץ עד בשעה 5.30 בבוקר: מתל־אביב לטבריה יצאו 26 אוטובוסים; כשהאחרון יעזוב את תל אביב בשעה 3.30. לקרית שמונה יצאו 24 אוטובוסים, והאחרון בשעה 1.30. מתל־אביב לאילת יצאו 10 אוטובוסים, והאחרון בשעה 3. כל השירותים יתגברו את הנסיעות, ומספר ניכר של אוטובוסים יעבצו את כל ההסעות, כך שאנשים לא יצטרכו להצטופף בתחנות או לאחר ולהגיע ליעד לקראת ערב פסח.

האוטובוס האחרון מתל אביב לאזורים, צאלים וגבולות יהיה ב־2.15; לבאר־שבע ב־5 אחה"צ; לגבעת ברנר ב־3; לחולון, יבנה, גדרים, ירושלים, לוד, קרית־גת, רחובות ראשון־לציון רמלה, הרצליה, חיפה נתניה ובפרדס־חנה — ב־5 אחה"צ; לנגידים ונחל עוז — ב־3.30; לגליל העליון — ב־2.30; לעפולה — ב־4.25 ולצפת — ב־3.

במוצאי החגים תהיה תנועת אוטובוסים כסדרה והשירות יפעל עד שעה מאוחרת. מתל־אביב לאזורה 11.30 וכן לאשקלון, באר־שבע, יבנה, ירושלים, רחובות, ראשון־לציון, חולון, בתים, רמלה ולוד, זכרון יעקב, תל־מונד, הרצליה, חיפה, כפר־סבא ונתניה. לקריית שמונה יצא אוטובוס במוצאי החג ב־8, לעמק הירדן ב־9, לעפולה ונצרת בשעה 10, ולטבריה בשעה 9.30.

בימי חול המועד יפעיל "אגד" אוטובוסים רבים בכל השירותים ועד שעה 11 בלילה. כן יופעלו אוטובוסים מפוארים רבים לרחבות המטיילים, לפי הביקוש מוגברות (יותר מ־50% בכוללי כוללים) של "אגד־תיור".

ביום ו' יהיו שירותים מחיפה לאילת (בשעה 9.30), בירושלים לאילת (בשעה 7), מחיפה לבאר־שבע (ב־8, 13.45), מירושלים לבאר־שבע (משעה 6.15 עד 4.00 כל 60 דקות), מאילת לחיפה (ב־8.30), מאילת לירושלים (מ־6.30 עד 2 אחה"צ), מבאר שבע לחיפה (8 עד 2 אחה"צ), מבאר שבע לירושלים משעה 6.15 ועד 3.15 — כל 60 דקות.

התנועה העירונית בירושלים וחיפה התגבר ביום ו', ובמוצאי־החג. בחיפה יוארך השירות העירוני במוצאי החג. ההסעות האחרונות יצאו מחיפה לפרברים בשעה 11.30 ובפרברים בשעה 10.45. השירות בקו חיפה תל־אביב יוארך במוצאי החג עד לשעה 11.30 [illegible]. כל הקווים המופעלים במוצאי שבת בחיפה יופעלו גם במוצאי החג, כגון מרכז־יוהנן, מצור־שלום, בקריות, מחלקה מיפנת, מקרית־בנימין, בעיר־גב, במולדת, במסדה — עפר הגולן, מבנית בחלל — לתל־אביב. גם בימי חול המועד יהיו קווים עירוניים ופרבריים מוגברים בחיפה עד לשעה מאוחרת מן הרגיל.

התנועה העירונית בירושלים וחיפה תסתיים עם כניסת השבת. התנועה הבינעירונית מירושלים התגבר והירוהים של אוטובוסים מהירים יוצאו כבנפש בזה אחר זה.

דיאטציה טיבטית לריפוי מחלות

בקור כל המחלות שלוש סיבות: האוכל — כשאין לו בסיס רציונלי; המיטה — כשאינה נכונה, והשינה — כשאינה בסדר.

תיאוריה זאת הביע ד"ר ג'ורג' אבה ברוהוב במסיבת עתונאים שקיים אתמול בבית סוקולוב בתל־אביב.

ד"ר ברוהוב עומד לקיים סידרה של הרצאות בארץ בהן יספר על הדיאטטיקה הטיבטית ועל ההבדל בינה לבין הדיאטטיקה של המערב.

ד"ר ברוהוב הכיר את הדיאטטיקה הטיבטית מכך שבהיותו בגיל 8 לקה בלוקמיה, ובלא לא נמצא מרפא למחלתו. יצא עם אביו לטיבט, שם קיבל טיפול אכל בני כה בכויבת התרפא מהמחלה. כעת הוא עוסק ברפואה הטיבטית לריפוי חולים. הוא מרפא על־ידי תרופה צמחית מבבכים ליבביים ועל־ידי הדרכה והגיינה. לדעתו, הריפוי אינו בתרופות אלא בשינוי דרך החיים. (ע)

רוויה ולא אבטלה באוניברסיטאות

בהודעה שנמסרה לעתונות ביום רביעי שעבר, אשר כללה דברים שאמר פרופ' שלמה סימונסון לועדת החינוך והתרבות של הכנסת, נפלו מספר אי דיוקים, אשר נובע לאי הבנת סוגיה הדיבור — הודיע דובר אוניברסיטת תל אביב.

פרופ' סימונסון לא אמר, שקיימת באוניברסיטאות אבטלה סמויה, אלא שקיימת רוויה בכח האדם בחינוך הגבוה בארץ.

דבריו אודות סיבת הקצאת תקנים לאוניברסיטאות היו חלק מהצעה במסגרת שהביא בפני הוועדה בנושא זה.

פרופ' סימונסון הופיע לוועדת החינוך כנשיא אוניברסיטת תל־אביב, ולא כיו"ר ועד של ראשי האוניברסיטאות. הוא דיבר במסגרת הדיון על הצעת לסדר־היום של ח"כ אברהם כץ בנושא "היעדר שיקולי תכנון לאומי בתחום הכשרת כח אדם במוסדות להשכלה גבוהה".

ירושלים

בערב פסח ובמוצאי שבת פסח

● לא יתקיימו ערבי התענוגים בבית העם בירושלים. ערב התענוגים הבא יתקיים בליל שבת 19.4.74 ויוקדש ליום השואה.

ראש הממשלה, גולדה מאיר קיבלה אתמול את מיכל קהואיר, ראש המשלחת "הלב האדום" בישראל. הבפיים את ההנהגה, ואת פרנסי סאייו, שנבחנה להפקיד הכהנה.

אגודה לשיקום נפגעי סמים

אסיפת־היסוד של האגודה לשיקום נפגעי סמים, בהשתתפות של שר־הבריאות והשתתפות חברי כנסת, רופאים ואישי ציבור, נערכה אתמול בבניין עיריית תל־אביב.

לאסיפה קדמה פגישה עם ראש העיריה ש. להט, שהביעו לאגודה את עזרת העיריה. הודיע, כי כבר עתה נבדקים כמה מיבנים בעיר במטרה להתאים אחד מהם כבית־גמילה לנפגעי סמים. בבית זה יעבדו רופאים, פסיכולוגים, עובדים סוציאליים ומתנדבים. זה יהיה המוסד הראשון בישראל המיועד כולו לגמילה ושיקום של נפגעי סמים.

ליו"ר האגודה נבחר איסר פו, ולסגנית — צילה מכבנס, שיזמה את הקמת האגודה. לגזבר נבחר יצחק ארז מנהל מפעל הפיס. ניהל את האסיפה פנחס קופל לשעבר מפכ"ל המשטרה.

פורסמו שמות חמישה ממקבלי פרס־ישראל

משרד החינוך והתרבות מסר אתמול לפרסום את שמותיהם של חמישה ממקבלי פרס ישראל לשנה זו.

במדעי היהדות — פרופ' שרגא אברמסון מהאוניברסיטה העברית. באמנות המוסיקה — ידידיה אדמון־גורוכוב. במדעי הביולוגיה — פרופ' יצחק ברגבלום ממכון וייצמן למדע. במדעים המדוייקים — פרופ' רפאל לוין מהאוניברסיטה העברית. בספרות ובתרבות העם — יהושע אלוף.

הודעה על מקבלי פרס ישראל על תרומה מיוחדת לקידומה ופיתוחה של החברה והמדינה תפורסם בשבועות הקרובים.

דבר ספורט

התנצלות פומבית של נציגי ברה"מ
על שמנעה מעתונאי ישראל לסקר את האוניברסיאדה במוסקווה

נציגי ברה"מ הביעו התנצלות פומבית על שלילת זכותם של נציגי העתונות, הרדיו והטלויזיה בישראל לסקר את משחקי האוניברסיאדה במוסקוה בקיץ 1973 — מעל בימת הקונגרס הבינלאומי של עתונאי הספורט, שהתכנס במאלאגה, ספרד, ב־25—29 במארס 1974.

ההתנצלות באה בעקבות פגישות שקיימו שני נציגי ישראל לקונגרס, [illegible]. הפגישות בנושא זה היו עם הנציגים הסובייטיים הבכירים, ויטאלי סבירנוב חבר הוועד האולימפי הבינלאומי, ואלכסנדר גרסקי, חבר הוועד האולימפי הסובייטי ומזכיר מטה ההכנות לאולימפיאדת 1980. הפגישות נערכו בנוכחות נשיא האיגוד הבינלאומי של עתונאי הספורט, פרנק טיילור מבריטניה.

בהודעה משותפת נאמר: "נציגי ברה"מ מביעים צער על כך שנמנע מעתונאים, אנשי רדיו וטלוויזיה מישראל, לסקר את משחקי האוניברסיאדה שנערכו במוסקוה באוגוסט 1973 והיא הוגדרה כאי־הבנה מצערת. ברה"מ מבהירים, כי מקרה כזה לא יישנה וכי כל הספורט החברים בארגון לאומי, ללא הבדל, יוכלו אוטומטית להופיע [illegible] בברה"מ. אם תקבל את [illegible] שנועדה ל־1980, ייעשה [illegible] עתונאי הצלם באשבגות האולימפיים של כל מדינה.

נציגים מ־60 מדינות השתתפו בקונגרס ה־38 של עתונאי ספורט, שהתקיים במאלאגה. ציון יובל ה־50 להקמת [illegible] הבינלאומי של עתונאי [illegible]. איגוד בקשות קפריסין, [illegible] ארה"ב להצטרף לארגון. עתה 70 מדינות ו־23,000 חברים.

נציגים ממצרים, מרוקו, אלג'יר ועיראק, השתתפו בקונגרס.

בקונגרס חילקו תשורות לעתונאים על תרומתם לספורט. לנציג ישראל תעודת הוקרה לאלכסנדר דרורי ז"ל, שהוענק לאו.

הוחלט, כי הקונגרס ב־1975 יהיה במקסיקו־סיטי [illegible].

ישראל רוצה להופיע ב...אלג'יר
במשחקי הים־התיכון ב־1975

הוועד האולימפי בישראל שוב פנה לוועד האולימפי הבינלאומי וביקש את התערבותו בקשר להשתתפותה של ישראל במשחקי הים־התיכון, שייערכו בתאריכים 26 באוגוסט — 6 בספטמבר 1975 באלג'יריה.

בתשובתו לוועד האולימפי בישראל ציין הלורד קילאנין, נשיא הוועד האולימפי הבינלאומי, כי נושא זה ייבדק שוב. ותשובה בקשר לכך תשלח בוועד במועד מאוחר יותר.

יצויין, כי גם בעבר פנה הוועד האולימפי בישראל מספר פעמים לוועד האולימפי הבינלאומי בבקשת התערבותו, כאשר מדינות שאירחו את המשחקים סירבו להזמין את ספורטאי ישראל ליטול בהם חלק. אי־הזמנתה של ישראל למשחקי הים־התיכון זכתה לתגובה חריפה של הוועד האולימפי הבינלאומי, שהחליט בקונגרס שלו להוריד את הסוחר מהמשחקים. עמדה זאת נקטו גם מספר התאחדויות ספורט בינלאומיות.

ישראל ביקשה לשגר מאמן אתלטיקה בעד שיתוף [illegible]. הוועד האולימפי בישראל פנה בימים אלה אל ארגון הגג של הוועדים האולימפיים הלאומיים.

בראשותו של האיטלקי [illegible], וביקש ממנו לשגר [illegible] מאמן אתלטיקה בעל [illegible] נקרא בשם "אולימפיק [illegible]", שתפקידו לסייע [illegible] בקורס בענפי ספורט למדינות החברות בארגון.

הכוונה להביא לארץ מאמן שיטול לידיו את [illegible] ספורטאים ומאמנים [illegible] את "מלכת הספורט" [illegible]. הוועד האולימפי ציין כי יהיה מוכן לטלב [illegible] הדרכה של המאמן גם [illegible] ומאמנים ממדינות באסיה.

איראן מבקשת [illegible]

המנהל הכללי של [illegible] אולימפי האיראני, ד"ר [illegible], פנה לוועד [illegible] ישראל וביקש [illegible] שיתוף עם התאחדות [illegible] ישראל בקבלתה של [illegible] להתאחדות הבינלאומית (פיפ"א). הדיון בנושא [illegible] במושב פיפ"א [illegible], מספר ימים לפני משחקי הגביע העולמי [illegible].

הוועד האולימפי יקיים [illegible] עם חברי הנהלת [illegible] לכדורגל בבקשה האיראנית.

קרני הציע למנות צוות יועצים לצידו של המאמן

מאת אליעזר כהן

יו"ר הועדה המקצועית של התאחדות לכדורגל, אנדרי קרני, הציע בישיבת הנהלת ההתאחדות לשנות את הסדרי־גוית לגבי אישור תפקידים בניהול הנבחרות הלאומיות.

הצעתו של קרני מתייחסת למינוי צוות יועצים לצידו של המאמן הלאומי שתפקידו יהיה לעזור לו במעקב אחרי שחקנים שיוזמנו לסגל הנבחרת ולייעץ לו בנושא הזמנת שחקנים חדשים.

הצוות שיורכב מאנשי מקצוע יכלול מאמנים ומנהלי קבוצות. אולם הפסק האחרון ומהלים לגבי הנבחרת יהיה המאמן הלאומי.

קרני הדגיש, כי הצעתו אינה מכוונת דווקא לתקופת כהונתו של המאמן הנוכחי, דוד שווייצר, אלא לצוות קבוע בהתאחדות לכדורגל, ושאת לאור הנסיון של נבחרות אחרות ברחבי העולם.

הצעתו של קרני תידון בקרוב במוסדות המוסמכים של ההתאחדות לכדורגל.

ניצחון משחקי הצגי הנבחר

בעקבות כחוק גבוהת מכבי הליגה נגד הקבוצה האנגלית איפסוויץ', [illegible].

מתגבשת התכנית להפעלת ליגת הכבוד בכדורסל

יו"ר הועדה המקצועית של איגוד הכדורסל, מיכה שמבן, עומד להיפגש בשבוע הבא עם נציגי הקבוצות כדי לתאם את הפעלתה של ליגת הכבוד.

שמבן יפגש עם נציגי קבוצות מכבי הפועל ת"א, מכבי הפועל ר"ג כדי לסכם עמן על הפעלת ליגה מיוחדת בהשתתפות ארבעת הקבוצות הנחשבות כטובות ביותר בארץ.

משחקי ליגה זו יתקיימו באמצע השבוע ללא כל קשר עם משחקי הליגה הרגילים. הכוונה לקיים ארבעה מחזורים שמשחקיהם יתקיימו בהיכל הספורט ביד־אליהו.

במשחקים אלה יזכו להשתתף בקבוצות מכבי ת"א והפועל ר"ג שחקני הדשים האמריקאים ביל פלם וההיסליי.

גמר גביע המדינה ל־14 (משחק ראשון) [illegible] הפועל).

19 טניסאים אישרו השתתפות בטורניר הפסח

19 טניסאים אחרים [illegible] עשויים להשתתף בתחרויות טניס הבינלאומית שיחלו השבוע בת"א. עד כה אישרו בואם 16 טניסאים. בין המשתתפים 9 טניסאים ממערב־גרמניה.

תוצאות הסבב השלישי בתחרויות הנוער בטניס

בסיבוב השלישי של [illegible] הנוער בטניס (גיל 18) אתמול התוצאות הבאות: סלע — רוזן [illegible] 6:0; אילן שר — רענן ישראלי [illegible]; נהוד גרינגר — [illegible] 2:6; חיים אהרונוביץ [illegible] סטיבן 2:6, 1:6. [illegible] לשלב הבא, [illegible] אלאס לא התייצב [illegible] פרידשטיין — [illegible] 1:6, 0:6.

בתחרויות לנוער (גיל 16) לשלב [illegible] פרידשטיין [illegible] סימון 0:6, 1:6 [illegible] 0:6.

בתחרויות לנערות (גיל 18) [illegible] 1:6, 3:6 [illegible] 0:6.

בגיל 16 גברה [illegible] 4:6, 3:6 [illegible].

כדורסלני הנוער של בלגיה יגיעו בשבת

נבחרת הנוער של בלגיה בכדורסל תגיע בשבת הקרובה [illegible] שורת משחקים נגד נבחרות [illegible] של ישראל.

המשחק הראשון בין [illegible] יתקיים ביום [illegible] הספורט ביד־אליהו. [illegible] הנבחרת הבלגית [illegible] משחקים עם הנבחרת הישראלית.

ארה"ב. גם אם יגשימו את מאוד־
יהם, מבין ש־15 אחוז המקורים
הרוצים להגר לארה"ב. כלא ל־
הגר על 21 אחוז מהשואלים ה־
רוצים להגר לארה"ב ולאוסט־
רליה — בין השמם לבלא את
מקום האוסטרלים הרוצים להגר
לבריטניה והגר הלילה.

ח. ז.

מאזן הוועידה והמבחן אחריה

הוועידה התקציבית של קופת הח־
לים, שהתכנסה בשבוע שעבר בבית
הרגוע „מבטחים" בגבעון יפקת,
מילאה את תפקידה לא רק ב־
החלטות. הנבצאות כבר בשלב ב־
צוע. כגון: שינויים ושיפורים ב־
שירות הרפואי הראשוני, הרחבת
האישפוז בחולים כרוניים, שילוב
מרפאות ובתי חולים, ביטול העב־
לה כיוצא בזה — כי אם גם
ברוח הטובה שציינה את דיוני ה־
ועידה. אותן הסיעות שהשתתפו
בוועידת ההסתדרות המסוכסכת בה את
הדרגות, היו מיוצגות גם בוועידה
זו. אך היה שוני בהתנהגותן וב־
אמירת הדברים של נציגיהן. אין
ספק כי הנושאים הקונקרטיים ש־
הועלו בהרצאות הרופאים של בת־
ית רפואיות ואנשי המעשה על
היש הגדול בקופת חולים וההצבעה לשי־
פורים הקשורים על המשתתפים ב־
ויכוח שלא גלשו לבעיות „כלומ־
ליות".

המהות בויכוח היתה בשאלת
בקיע „המגהרים", ג. גלעדי, האומר
כי „לקופת חולים יש אצלנו פרו־
טקציה", הזכיר את זכויות קופת
חולים בהצלת נפשות בתקופת ה־
מאבקים, ההעלות וכמובן „ציונות
הילדים" שפרצה ב־1956. גם הצי־
בות בין ארגון רופאי קופת חולים
לבין הנהלת המוסד היה מתון כן ה־
מעורער.

היה זה רעיון טוב לכנס את
הציירים כמוץ לציר הגדולה ולרכוש
במקום אחד לדיונים ולאוירה
בעירונות. אולם הוועידה היה כלא
כל הזמן והקשבה היתה דרושה
ללא הפרעות.

עתה, לאחר אישור ההחלטות
ובהירות ועד כאלה הרצי — ה־
מוסד המתוקן הנלחם בין רעיה
לוועידה — לפני קבלת ההסק
במכנה על ביטוח בריאות חובה,
בא המבחן העיקרי למוסד הרפואי
של ההסתדרות. השאלה היא אם
ידעתה גם להבא על כהקיים צי־
בוריות של נציגי ההסתדרות הקו־

בצים את הקמתה, התלפמה, דר־
כי הפיקה הביקורת על פעילותה,
או, שיוכבר לידי בנגנון בהוזק
לתקפיד ויקבל בתוך כל בוחר
בירוקרטיים בעולמי הבנבון רק על
פקידות ועל פיקה מתבצה בייצגה
ללא סבכיות? על חברי הוועד
המבקה החדש הגדיר הבידוד ל־
הקפיד שעם ביטוח הגוק, ההמש
לבטא, לא יבולע לאותו הציבור
של הבוחר.

ישראל שיוו

2000 רופאים ל־15 מיליון

לאחר הבנת ברובה, שנמשכה
בשמונה־עשרה שנה, הגיעה בכ־
עלת אלג'יריה אתה החישוב הר־
דלים שלה בתחום הבריאות:
בתחום הולאה ומצא כל אזרח במ־
דינה לקבל ריפוי והחדשת חינם.
בשיבה זו לא היתה קלה כלל,
כי בספר הרופאים באלג'יריה קטן
באה ואינו עולה על אלפיים. הצה
כאוכלוסית המדינה מנת המונה־
עשר מיליון תושבים.

בעית המחסור ברופאים חריפה
במיוחד בכפרים. על כן כל בוגר
פקולטה לרפואה חייב לעבוד שבע
שנים בכירות הכללית, ורופאים
צעירים אלה נשלחים בעיקר לכפ־
רים. עוכם שכספר הבוגרים הולך
וגדל כאשר כל הרופאים מן הרפואה
אולם הבעיה האלג'יראית כשה
להתגבר על המחסור בהדרגה, הלפי
השלב הבלי שבתכנית, הכולים
בשנת 1977, בצפים להוסיף על
אלף בוגרים כדי שבה במילדה
האוניברסיטאות שבאלג'יריה, ב־
אורן ובקונסטנטינה.

בד בבד עם בניית מרפאות ובתי
חולים הוכנה עתודה רפואית. כמו־
לת כבשלת אלג'יריה מבוססת הס־
ברה הוזרה והבה בכניסה בדי־
את המגיעה בקרב האוכלוסיה.
בתשובה זו נעלת חלק השוב
אגודות עובדי בתי־החולים והרפואה.

אחת העדויות להצלחת מאבקי
הסלטהגים האלג'יראים היא הנוב־
דה, שבשנת 1972 היו בארץ כ־
2000 כפרי עיתוק ילדים, בצוד
שהצגה ירד בספר המקרים ל־17
בלבד, בעקבות פעולת־החיסון כלל־
ארצית.

מטרת השלב הכלילי של תכנית
הבריאות האלג'ירית היא — להקים
תכנית פרמצבטית כדי להסוך ב־
כספים האר החדרים לייבוא תרופות
בחוץ.

טובית שמוש

Lyon

עכשיו ישיר

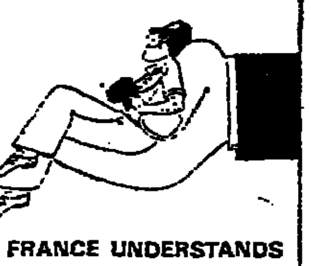

העשרנו את טיסתך — הנוסע, התייר ואיש העסקים — באפשרות שהיה בליון, בדרכך לפאריס. ליון שעל נהר הרון, מרכז מיפגש עולמי לאנשי עסקים וכנסים בינלאומיים. עיר רב־גונית — אתרים עתיקים, נוף ציורי לצד עיר מודרנית ומתועשת.

בימי ראשון ושלישי

מתל־אביב בשעה 8.50 בבוקר.

נחיתה בליון בשעה 12.05.

AIR FRANCE UNDERSTANDS

AIR FRANCE

קול ומפרסום

שלום על ישראל

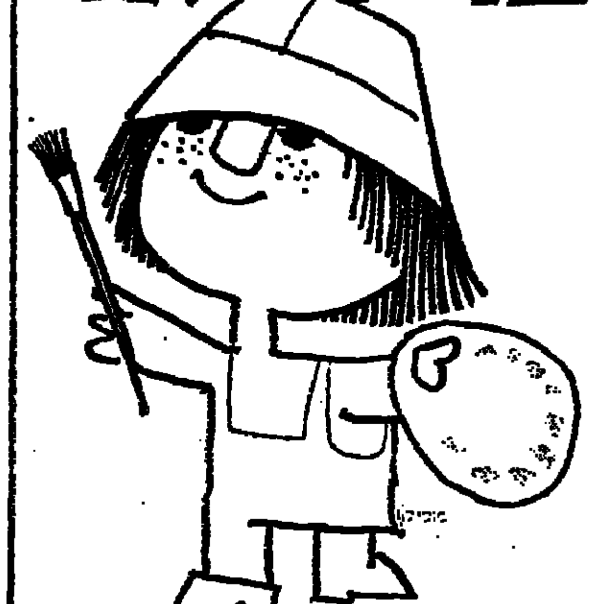

תחרות ציורי ילדים נושאת פרסים

ילדים עד גיל 16 מוזמנים להשתתף בתחרות ולשלוח את ציוריהם בנושא „שלום על ישראל" עד לתאריך ה' בסיון תשל"ד (26.5.74) לת.ד. 4868 חיפה.

עלון לפרטים נוספים אפשר לקבל לפי פניה בכתב לת.ד. 4868 חיפה.

בהצלחה

בוא לסונול וסע לשלום! סונול

אין לשלול הידברות עם חוואתמה

בשתיק „לאלה „המהפכ־
ניים" עם גאוף חוואתמה,
מזה, כמו ח. איזק („דבר",
...), כי אין דבריו של „מב־
ניו" זה מסבירים את הסיכון
שבצוי כבסס לאחריות הד־
אבל קשה שלא לראות
כי ביתה במדיניות של סכנה
שהוסר להלכות אצל כאר
המכבלים, כשם שגאה הסר
על אותם אנשים המגובים
בציבור הישראלי.

לפי אינטרפרטציה כזו של דב־
רי חוואתמה אין לשלול מסיון ל־
הידברות אתה. כלום אי־אפשר
ללכת לקראתו עד גבול המבטי?
איזה הפסד יגרם לישראל אם
הביע בכנות עקרונות להתמך

כזה, יוצר פתח לבוא ותתן
קונסטרוקטיבי כלשהו? האם ב־
קשר של דבר לא עתידה הבעיה
הפלסטינית להיפתר כך או אחר
רת באמצעות פשרה טריטוריא־
לית? כלום יש בדרך לעבור כ־

מכתבים למערכת

כוכבים ומזלות

אברהם צפמן, הכוכב המבוא אל
הכלים, הלא הוא הבוי לספסל ה־
ליהודים הצייר הנגוע באיפיונו
ואציל ברוחו אשר זכה בבשרון
מבעי שהיה גנה בחובו המתמכה
וההו הרודת לרעיתו מול עינה
הנפש שהשרתה על בעלה.

קראתי בכתבתו של זאב רב־
נוף על אברהם צפמן (21.3.74)
ואני אחד הלקוחות בתנות ה־
כבלת של אבי הכוכב של הצייר
...

היא גם בת בבית דתי הסכייתת
בהבך ובכבוד להורים — ודרך
ארץ לזולת.

...

יהודה הרדי
תל־אביב

מעבדה מיקרוביולוגית

...

נגה לבנת
דוברת המכון

אירועי אביב 74
תערוכות וירידים

מיום ב', ט"ז ניסן תשל"ד (8-4-74) — יום ד', כ"ה ניסן תשל"ד (17-4-74)

היכל הכנסיה — התיאטרון העירוני —
הרחבה ומרכז לתרבות ע"ש פבזנר
שעה 10.00—22.00
תערוכת אביב — ציור ופסול של אמני חיפה והצפון

גן בנימין שעה 10.00—22.00
יריד מכירות, דברי אמנות, מלאכת מחשבת, חפצי חן, צעצועים, ספרי ילדים ואמנות שמושית· פינת שעשועים לילדים, בית־קפה

מרכז לתרבות וחברה „הגפן" שעה 11.00
פתיחת תערוכת ציירים יהודים, דרוזים וערבים

היכל הכנסה לאודיטוריום,
גלריית מרכז רוטשילד
שעה 10.00—22.00
תערוכת „הד הימים" — ציור ופסול של אמני חיפה והצפון

גן רוטשילד
שעה 10.00—22.00
יריד מכירות, דברי אמנות, מלאכת מחשבת, חפצי חן, צירים, תמונות וכד' · בית־קפה·

הערה: דוכני המכירה ובית הקפה יהיו סגורים בשבת ובחג ויפתחו אך ורק עם צאת השבת או החג

אירועים שונים

יום ב', ט"ז ניסן תשל"ד (8-4-74)

ברחבת התיאטרון העירוני
שעה 18.00
פתיחה חגיגית של אירועי אביב 74

יום ג, י"ז ניסן תשל"ד (9-4-74)

במרכז לתרבות וחברה „הגפן"
שעה 20.00
קונצרט תזמורת מזרחית

יום ד', י"ח ניסן תשל"ד (10-4-74)

גן בנימין
שעה 17.00
קונצרט תזמורת הנוער העירונית

יום ה', י"ט ניסן תשל"ד (11-4-74)

גן האם — מרכז הכרמל
שעה 17.00
תכנית אביב בהשתתפות אמנים

יום א', כ"ב ניסן תשל"ד (14-4-74)

גן האם — מרכז הכרמל
שעה 17.00
קונצרט תזמורת הנוער העירונית·

בית ההסתדרות — קרית אליעזר
שעה 20.30
ערב שירי תיאודורקיס עם ליאור ייני
(במסגרת אמנות לעם)

יום ב', כ"ג ניסן תשל"ד (15-4-74)

קולנוע „נוף", קרית שפרינצק
שעה 20.30
ערב שירי תיאודורקיס עם ליאור ייני
(במסגרת אמנות לעם)

מרכז לתרבות וחברה ע"ש נגלר, קרית חיים
שעה 20.30
חוה אלברשטיין והפלטינה
(במסגרת אמנות לעם)

יום ג', כ"ד ניסן תשל"ד (16-4-74)

גן האם — מרכז הכרמל
שעה 17.00
תכנית אביב בהשתתפות אמנים

יום ד', כ"ה ניסן תשל"ד (17-4-74)

גן בנימין
שעה 17.00
קונצרט תזמורת הנוער העירונית

שייט בנמלים — מיום ב', ט"ז ניסן תשל"ד (8-4-74) — יום ו', ד' אייר תשל"ד (26-4-74)

יוערך בכל יום חול מ־9 בבקר עד 2 אחה"צ.
הפלגה ראשונה בשעה 9.30 בבקר, הפלגה שניה בשעה 11 לפנה"צ, הפלגה שלישית בשעה 2 אחה"צ.
בימי ששי וערבי חג — הפלגה ראשונה בשעה 9.30 בבוקר; הפלגה שניה ב־11 לפנה"צ. בשבת וחג לא תתקיימנה הפלגות.
כרטיסים להשיג במעגן השייט של חברת „עוגן" ליד מעגן הדייג בנמל הקישון.

בתקופת אירועי האביב תהיה הכניסה למוזיאונים העירוניים הבאים חופשית:

המוזיאון הפרה־היסטורי, המוזיאון לאמנות עתיקה, המוזיאון למוסיקה, המוזיאון הימי, המוזיאון לאנתולוגיה, המוזיאון לאמנות יפנית, המוזיאון לאמנות חדשה·

תחרות צילום: „חיפה באביב" (בשיתוף עם ענף הצילום בהתאחדות הסוחרים הכללית). פרסום בקטלוג התערוכה.

עירית חיפה
האגף לתרבות, חברה, נוער וספורט

הודעות לציבור

מכרז מס' 267/73
משרד החקלאות
המחלקה לנכסים, ביצור ומשק

מוזמנות בזה הצעות מהירים לפי־
נוי פסולת ... עבור
המכון ...
בפרס ופופס ההשתתפות במכרז
אפשר לקבל במחלקה לנכסים ביצו־
ר ומשק, במשרד החקלאות, הקר־
יה תל־אביב, רח' ד' 10ב' חדר
מספר 12 בכל ימות השבוע בשעות העבודה.
את ההצעות יש להגיש במעטפה
סגורה אשר עליה יש לרשום:
„מכרז 267/73" ולהכניסה לתיבת ההצעות הנמצאת במשרד
החקלאות המחלקה לנכסים ביצור ומשק, הקריה תל־אביב רחוב ד'
בית מספר 10ב' קומה ב'.
להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה.
מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 18.4.74 שעה 11.00.
אין משרד החקלאות מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מכרז מס' 2000/74
משרד החקלאות
המחלקה לנכסים, ביצור ומשק

מוזמנות בזה הצעות מהירים לבי־
צוע תכולה — עבור ...
בפרס ופופס ההשתתפות במכרז
אפשר לקבל במחלקה לנכסים ביצור ומשק, במשרד החקלאות,
הקריה תל־אביב, רח' ד' 10ב' חדר מספר 12 בכל ימות השבוע בשעות העבודה.
את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום:
„מכרז 2000/74" ולהכניסה לתיבת ההצעות הנמצאת במשרד
החקלאות המחלקה לנכסים ביצור ומשק, הקריה תל־אביב רחוב ד'
בית מספר 10ב' קומה ב'.
להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה.
מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 18.4.74 שעה 11.00.
אין משרד החקלאות מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מכרז מס' 2001/74
משרד החקלאות
המחלקה לנכסים ביצור ומשק

מוזמנות בזה הצעות מהירים לבי־
צוע ... בחוות ...
בפרס ופופס ההשתתפות במכרז
אפשר לקבל במחלקה לנכסים ביצור ומשק, במשרד החקלאות, הקר־
יה תל־אביב, רח' ד' 10ב' חדר מספר 12 בכל ימות השבוע בשעות העבודה.
את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום:
„מכרז 2001/74" ולהכניסה לתיבת ההצעות הנמצאת במשרד
החקלאות המחלקה לנכסים ביצור ומשק, הקריה תל־אביב רחוב ד'
בית מספר 10ב' קומה ב'.
להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה.
מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 18.4.74 שעה 11.00.
אין משרד החקלאות מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מכרז מספר 254—73
...
המכון להדרכה חקלאית

במשרד החקלאות המחלקה לנכ־
סים ביצור ומשק מודיע בזאת כי
מועד אחרון להגשת מהירים בכ־
רזו נדחה ל־18.4.74, שעה 11.00.

מכרז מס' 2002/74
משרד החקלאות
המחלקה לנכסים ביצור ומשק

מוזמנות בזה הצעות מהירים
לאספקת ... כ־85 בין
...
בפרס ופופס ההשתתפות במכרז
אפשר לקבל במחלקה לנכסים ביצור ומשק, במשרד החקלאות, הקר־
יה תל־אביב, רח' ד' 10ב' חדר מספר 12 בכל ימות השבוע בשעות העבודה.
את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום:
„מכרז 2002/74" ולהכניסה לתיבת ההצעות הנמצאת במשרד
החקלאות המחלקה לנכסים ביצור ומשק, הקריה תל־אביב רחוב ד'
בית מספר 10ב' קומה ב'.
להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה.
מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 28.4.74 שעה 11.00.
אין משרד החקלאות מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מכרז מס' 262/73
משרד החקלאות
המחלקה לנכסים ביצור ומשק

מוזמנות בזה הצעות מהירים לה־
... — ...
בפרס ופופס ההשתתפות במכרז
אפשר לקבל במחלקה לנכסים ביצור ומשק, במשרד החקלאות, הקר־
יה תל־אביב, רח' ד' 10ב' חדר מספר 12 בכל ימות השבוע בשעות העבודה.
את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום:
„מכרז 262/73" ולהכניסה לתיבת ההצעות הנמצאת במשרד
החקלאות המחלקה לנכסים ביצור ומשק, הקריה תל־אביב רחוב ד'
בית מספר 10ב' קומה ב'.
להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה.
מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 28.4.74 שעה 11.00.
אין משרד החקלאות מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מכרז מס' 259/73
משרד החקלאות
המחלקה לנכסים ביצור ומשק

מוזמנות בזה הצעות מהירים לבי־
... כ־40 ...
בפרס ופופס ההשתתפות במכרז
אפשר לקבל במחלקה לנכסים ביצור ומשק, במשרד החקלאות,
הקריה תל־אביב, רח' ד' 10ב' חדר מספר 12 בכל ימות השבוע בשעות העבודה.
את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום:
„מכרז 259/73" ולהכניסה לתיבת ההצעות הנמצאת במשרד החקלאות המחלקה לנכסים ביצור ומשק, הקריה תל־אביב רחוב ד'
בית מספר 10ב' קומה ב'.
להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה.
מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 18.4.74 שעה 11.00.
אין משרד החקלאות מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מכרז מס' 264/73
משרד החקלאות
המחלקה לנכסים ביצור ומשק

מוזמנות בזה הצעות מהירים ל־
אספקת ...
בפרס ופופס ההשתתפות במכרז
אפשר לקבל במחלקה לנכסים ביצור ומשק, במשרד החקלאות,
הקריה תל־אביב, רח' ד' 10ב' חדר מספר 12 בכל ימות השבוע בשעות העבודה.
את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום:
„מכרז 264/73" ולהכניסה לתיבת ההצעות הנמצאת במשרד
החקלאות המחלקה לנכסים ביצור ומשק, הקריה תל־אביב רחוב ד'
בית מספר 10ב' קומה ב'.
להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה.
מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 18.4.74 שעה 11.00.
אין משרד החקלאות מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

הלוח החדש דבר

הידוני 74

המזל הוא עוור...

אינך יכול לסמוך רק עליו. ככל שתפתור מספר גדול יותר של תידונים בסדרת תידוני „דבר" 1974 תגדיל את סיכוייך לזכות בפרס.

ו...אל תשכח לשלוח גם את התלוש הנוסף, המתפרסם בכל יום ג'. הוא עשוי לעזור.

אנו נתגבר!

בנק למלאכה בע"מ

מאזן ליום 31 בדצמבר 1973

(בלירות שלמות)

	ל"י	ל"י	31.12.72 ל"י
מזומנים ויתרות בבנק ישראל ובמוסדות בנקאיים (באור 4)		31,617,207	22,435,776
ניירות ערך (באור 1)			
אגרות חוב של ממשלת ישראל	4,198,870		3,315,544
אגרות חוב אחרות	120		120
מניות בחברת בת	129,750		129,750
		4,328,740	3,445,414
הלואות ושטרות שנוכו, בנכוי הפרשה לחובות מסופקים (באורים 3—2)			
הלואות ושטרות שנוכו	26,101,453		19,165,809
הלואות מפקדונות למתן הלואות	65,685,206		58,578,819
		91,786,659	77,744,628
חשבונות אחרים		4,930,890	3,463,854
בניני הבנק וציוד (לפי העלות בנכוי הפחתות)		6,371,523	3,651,437
התחיבויות לקוחות (ראה חשבון מקביל)			
עבור אשראי תעודות	7,966,200		5,732,454
עבור ערבויות	12,328,297		8,646,723
		20,294,497	14,379,177
		159,329,516	125,120,286

	ל"י רשום	ל"י מונפק	ל"י נפרע	31.12.72 ל"י
הון, קרנות ועודפים				
הון המניות				
מניות יסוד ע"ש בנות —.1 ל"י	15	15	15	15
מניות רגילות ע"ש בנות —.1 ל"י „א"	283,885	230,805	230,710	227,110
מניות רגילות ע"ש בנות — 10 ל"י „ב"	8,416,100	8,021,630	8,021,630	7,051,880
מניות בכורה א' ע"ש בנות —.10 ל"י	800,000	719,670	719,670	719,670
	9,500,000	8,972,120	8,972,025	7,998,675
מבקשי מניות			20	325,670
קרן שמורה			1,100,000	850,000
יתרת רווח בלתי מיועדת			22,966	22,780
			10,095,011	9,197,125
5% שטרי הון צמיתים, נתנים להמרה במניות (באור 10)			7,750,000	4,750,000
			17,845,011	13,947,125
פקדונות (באורים 3—2)				
פקדונות לפי דרישה		31,180,031		23,692,760
פקדונות וחסכונות לזמנים קצובים		12,239,220		8,696,369
פקדונות והלואות ממוסדות בנקאיים		54,783		52,277
			43,474,034	32,441,406
פקדונות למתן הלואות (באורים 4—2)				
פקדונות הממשלה		62,072,931		57,075,661
פקדונות והלואות מבנק ישראל וממוסדות בנקאיים		9,912,394		3,303,270
פקדונות אחרים		2,056,493		909,387
			74,041,818	61,288,318
חשבונות אחרים (כולל עתודות ודיבידנד מוצע לתשלום)			3,674,156	3,064,260
התחיבויות על חשבון לקוחות (ראה חשבון מקביל)				
אשראי תעודות		7,966,200		5,732,454
ערבויות		12,328,297		8,646,723
			20,294,497	14,379,177
			159,329,516	125,120,286

הבאורים וההערות הרצופים לדו"ח הכספי
מהווים חלק בלתי נפרד ממנו

בשם מועצת המנהלים: דב קגנוביץ — יו"ר מועצת המנהלים
יעקב פרנק — חבר מועצת המנהלים
מרדכי משכל — חבר מועצת המנהלים

א. פיין
מנהל כללי
חבר מועצת המנ[הלים]

דו"ח רווח והפסד לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1973

(בלירות שלמות)

	1973	1972
א. הכנסות רגילות	17,272,063	13,451,405
ב. הוצאות רגילות	14,920,045	11,759,580
ג. רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	2,352,018	1,691,825
ד. הכנסות בלתי רגילות	3,500	(17,461)
ה. ביטול הוצאה משנים קודמות	47,060	—
	2,402,578	1,674,364
ו. הפרשה למיסים (כולל התאמה עבור שנים קודמות)	1,797,110	1,082,645
	605,468	591,719
ז. יתרת הרווח לתחילת השנה	22,780	20,199
ח. רווח ליעוד	628,248	611,918
ט. יעוד הרווחים:		
1. לקרן שמורה	250,000	200,000
2. תשלום דיבידנד *	355,282	389,138
3. יתרת רווח שלא יועדה	22,966	22,780
	628,248	611,918

* 31% לכל בעלי מניות בכורה
4% לכל בעלי מניות רגילות (בשנת 1972 5%)

באורים והערות לדין וחשבון הכספי ליום 31 בדצמבר 1973

1. ניירות ערך
אגרות חוב מאושרות להשקעה מוצגות במאזן במחיר העלות. אגרות חוב אחרות שאין להן שער הוצגו גם הן במאזן במחיר העלות, בלה הבא צרפו לעלות אגרות החוב, כפי שרשומה במאזן, ריבית והפרשי הצמדה שנצברו, שנכללו במאזן בסעיף „חשבונות אחרים":

ליום 31 בדצמבר 1973	שאין להן שער לפי עלות בתוספת ריבית והפרשי הצמדה שנצברו ל"י	שיש להן שער לפי עלות בתוספת ריבית והפרשי הצמדה שנצברו ל"י	שווי השוק ל"י
(א) אגרות חוב מאושרות להשקעה: של ממשלת ישראל	1,805,946	4,373,139	4,347,162
(ב) אגרות חוב אחרות: של ממשלת ישראל	97,950	—	—
של אחרים	120	—	—
סך־הכל	98,070	—	—
סך־הכל כללי	1,904,016	4,373,139	4,347,162

(ג) בסעיף „חשבונות אחרים" כלולים ריבית והפרשי הצמדה שנצברו לחשבון ניירות ערך עד 31.12.73 בסך של 2,078,165 ל"י.

ליום 31 בדצמבר 1972	שאין להן שער לפי עלות בתוספת ריבית והפרשי הצמדה שנצברו ל"י	שיש להן שער לפי עלות בתוספת ריבית והפרשי הצמדה שנצברו ל"י	שווי השוק ל"י
(א) אגרות חוב מאושרות להשקעה: של ממשלת ישראל	807,400	3,655,956	3,562,993
(ב) אגרות חוב אחרות: של ממשלת ישראל	283,494	—	—
של אחרים	120	—	—
סך־הכל	283,614	—	—
סך־הכל כללי	1,091,014	3,655,956	3,562,993

(ג) בסעיף „חשבונות אחרים" כלולים ריבית והפרשי הצמדה שנצברו לחשבון ניירות ערך עד 31.12.72 בסך של 1,431,306 ל"י.

מניות
המניות שבידי הבנק הן של חברת בת ואין להן שער והן מוצגות במאזן במחיר העלות.

2. הנכסים וההתחייבויות במטבע חוץ־הנכסים הצמודים למדד המחירים לצרכן, לבסיס השקעה באגרות חוב. הותאמו במאזן כדלקמן: הנכסים וההתחייבויות במטבע חוץ לפי השער הרשמי 4.20 ל"י = 1 דולר של ארה"ב או בשערים מקבילים אחרים (31.12.72: זהה) ואילו הנכסים הצמודים למדד המחירים לצרכן — לפי המדד שפורסם עבור חודש נובמבר 1973 — 175.8 נקודות (1972 — לפי המדד לחודש נובמבר 1972 — 140.8 נקודות).

3. (א) לא אוחדו ולא הוצגו בשיטת האקויטי דו"חות חברת הבת והחברות קשורות עם דו"ח הבנק, מאחר שאינם מהותיים;
(ב) הבנק מכר מניותיו בביטוח לאחת מן החברות הנ"ל תמורת כך 200,000 ל"י. התמורה נתקבלה במחציתה במניות של חברת הבת ומחציתה במזומנים;
(ג) היתרות של חברות בנות שנכללו בסעיפים השונים של הדו"ח הכספי של הבנק הן כדלהלן:

חברת בת	הלואות ושטרות שנוכו ל"י	פקדונות לפי דרישה ל"י	פקדונות לזמן קצוב ל"י	פקדונות למתן הלואות ל"י
חברה לניהול ושרותים מיסודו של בנק למלאכה בע"מ		423	4,500	
מלבוש סוכנות לביטוח בע"מ	100,000	35,666		
אריה פפר — שרותי מכס ותחבורה למלאכה והעשיה הזעירה בע"מ	202,229			
„המלאכה" קופת תגמולים מרכזית לבעלי מלאכה והעשיה זעירה ליד בנק למלאכה בע"מ		182,897		993,000
קרן מרכזית לפיצויי פיטורין ליד בנק למלאכה בע"מ		86,741		1,024,000
„בטחון" קרן פנסיה לבעלי מלאכה, העשיינים ועצמאיים בע"מ		5,423		

(ד) הבנק התחייב לרכוש 50,000 מניות רגילות ב' בנות —.10 ל"י כ"א על סך כולל של 500,000 ל"י מן החברה לניהול ושרותים מיסודו של בנק למלאכה בע"מ.

4. הסעיף „פקדונות והלואות מבנק ישראל וממוסדות בנקאיים למתן הלואות" כולל סך של 484,684 ל"י בנכיון משנה בקשר עם הקרן למימון היצוא, וסך של 6,451,695 ל"י בנכיון בשנה בקשר למיכון מלוות הירום לבעלי מלאכה האחרים.
בסעיף „מזומנים ויתרות בבנק ישראל ובמוסדות בנקאיים" כלול סך של 1,276,305 ל"י שהוא סכום שהופקד ע"י הבנק בקשר למימון היצוא.

5. הבנק ערב כלפי חברי קופת הגמול המנוהלות על ידו להחזרת הפקדונותיהם — קרן בלבד — במועד. נוסף לזה ערב הבנק כלפי אחת מקופות הגמול הנ"ל, בהבטחת תשואה שנתית בשעור של 5%. נכסי הקופות, הכוללים ריבית ורווחים שנצברו, מושקעים ברובם באגרות חוב מאושרות להשקעה והם עולים באופן ניכר על סכום ערבות הבנק לתאריך המאזן. ההתחייבויות קופות הגמול לפי מאזנן המבוקר ליום 31.12.73 הן בסך של 19,141,645 ל"י.

6. קיימת התחייבות בגין התקשרות עם קבלנים וספקים אחרים בקשר להקמת מבנים לבנק בסך 1,112,800 ל"י.

7. הבנק מפקיד באחוז שוטף להבטחת הפנסיות ו/או הפיצויים לעובדיו בקופה מרכזית לתגמולים ופנסיה לפקיד בע"מ. התחייבות הבנק ליצוני פיטורין שאינה מכוסה על־ידי הפקדה בקופה האמורה בתוספת הרווחים שנצברו, מכוסה על־ידי הפרשות נוספות המסתכמות ביום 31.12.73 בסך 678,778 ל"י.

8. הודעה בהתאם לסעיף 107 (5) מפקודת החברות 1929, הפסדים ורווחים של חברות בת בתקופת הדו"ח — לא נכללו בדו"ח.

9. קיים דיון עם פקיד השומה למס הכנסה על גמר שומה עד לשנת המס 1971 ועד בכלל. להשבון גבר השומות האמורות הופרשה עתודה בסך 550,000 ל"י.

10. שטרי הון
ממשלת ישראל החליטה להשקיע בבנק סך 10 מיליון ל"י תוך שלוש שנים החל משנת התקציב 1971/72, מתוך קרן פקדונות שמצטברת מפרעון פקדונות הממשלה בבנק, כנגד שטרי הון צמיתים של הבנק. ב־10.10.71 נחתם הסכם בין הבנק וממשלת ישראל והוסכם נקבע, כי שטרי ההון ישאו ריבית בשעור של 5% לשנה. שטרי ההון אינם צמודים. הם ניתנים להמרה במניות רגילות ב' של הבנק עפ"י ערכם הנקוב בכל עת.
שטרי ההון הינם צמיתים, אך לממשלה הזכות לדרוש פדיונם אם הבנק יפגר בתשלום הריבית, אם יכנס הבנק להליכי פירוק ואם מספר המניות המצביעות של הממשלה בבנק יפחת מ־33% מכלל קולות החברים באסיפות הכלליות של הבנק. במקרה האחרון יפרעו שטרי ההון ב־25 תשלומים שנתיים שווים שהראשון בהם יחול לאחר הום 10 שנים מיום דרישת הפרעון של שטרי ההון.
במקרה של פירוק, הוב זה הוא בדרגה אחרונה לאחר כל החובות לנושים האחרים בין אם מובטחים או בעלי דין קדימה ובין אם לאו.

דין וחשבון המבקר לבעלי המניות של בנק למלאכה בע"מ

בדקתי את המאזן של בנק למלאכה בע"מ ליום 31.12.73 ואת דו"ח רווח והפסד לשנה שנסתיימה באותו תאריך. בדיקתי נערכה לפי תקני בקורת מקובלים, הכוללים את אלה שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), תשל"ג — 1973, ובהתאם לכך נקטתי באותם נהלי בקורת אשר חשבתים לדרושים בהתאם לנסיבות.

לדעתי, המאזן ודו"ח רווח והפסד הנ"ל משקפים באופן נאות בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים את מצב עסקי הבנק ליום 31 בדצמבר 1973 ואת תוצאות פעולותיו לשנה שנסתיימה באותו תאריך.

בהתאם לסעיף 9 של תקנות ניירות ערך (דו"חות תקופתיים ומידיים) תשל"ל—1970 אני מציין, כי המאזן ודו"ח רווח והפסד הנ"ל ערוכים בהתאם לתקנות 3 ו־4 של תקנות ניירות ערך (עריכת דו"חות כספיים) תשכ"ט—1969 ובהתאם לסעיף 107 ו־108 לפקודת החברות.
כן אני מציין שקבלתי את כל הידיעות והבאורים שנדרשו על־ידי וכי חוות דעתי על המאזן והבאורים שנדרשו על־ידי ניתנה לפי מיטב ידיעתי הבאורים שקבלתי וכפי שנראה מיתר פנקסי הבנק.

תל־אביב, 5 בפברואר 1974.

יוסף רוגן
רואה חשבון

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

מבחר

„הפועט". סרטו של ביתף לוסי עם סטנלי בייקר, מרגוט מאר וסם ואנאמקר.

ברדיו

* 18.05 — „כבדק" — האם יש מדינות עצמאיות בימינו? הדיון עוסק בשאלה יסודית של מדינות בימינו לקיום הזהות והעצמאות כאשר אוטונומיות בשונות ויהודיות כלכליים והכ-רחיים לקיומן. האם אפשרית הזהות והייחוד של תרבות בתנאים כאלה? (צ).

* 19.05 — „עם להקה אחת" — „התרנגולים". סיפורה של להקת הזמר הנודעת של תחילת שנות השישים, שפעלה בהצלחה ובבימויה של נעמי פולני (צ).

קולנוע

ירושלים

* „רבי יעקב" (אוריון) — קומדיה מטורפת עם לואי דה פינס. הפעם על נושא יהודים, ערבים, גאנגסטרים, סמבים, בגרים וכדור, כמו כל קומדיה עם דה פינס — משעשעת ובלתי מחייבת. אבל הפעם הסיטואציה קרובה אלינו. ויש גם כמה רגעים של הכמה אמיתית העוברת את הגבול של הצחוק לשמו.

* „אורחת הכבוד" (ארנון) — סרטו הקולי הראשון (להבדיל כי מדבר) של צ'אפלין. יצירת מופת מהודרת, המאחדת את הטוב ביותר בכל מה שעשה בחייו. האמר-תאותה של הנוה, התרבות של החברה והוהודה. הכמיהה האמיתית — צ'אפלין, נדמה, לעולם כדי לא הגיע לשיא כפין זה.

* „גשר הפרידה" (סמדר) — בהדראמה הוליבודית בת 35 שנה. שפרין „בודפת" חיפש הכל באו-ואלי ומיטון. אך עשוי על פי המסורת הפליטה של „בית-חרד-שת להלוחמה ורודים (כאן גם „כרידים" קצת).

* „מוליבי" (אדרבו) — סיפור מסעירת שלא הצליחו לפענח את הפיכאנים של המילה, שלו נמ-צא. אך נהנים מקבצים מרתקים ואליבות המתנגנת בביצוע כפולה.

* „פרק ברוזי" (ירושלים) — סרט אופייני ביותר (וגם אמורים הי-טוב ביותר) של האהיב בארקס. הוא המביעי יותר בכל את הנקודר הארצי-הכפורני שבהם. אידיאות בסמירת כל המדרש גורבת לכך שבאה מה התודד בבה „מבהבה" של בלוד הראבה כבלות.

* „הרגלת הקן לכולה" (עדן) — בנוד הדה, שתלקי בבוגי, ובונו יהודה — כך קובוי, הארגה הי-אפל על בוטים בקולאביה, ד הולכוה כל אבותים כבהוקים. בכבה, כר-הכמולה לנקבל לדוגר כור הוא בנות קהנ, בדודי-כספבי יוחר — וגם רוחה לכימורי-בביורים.

תל-אביב

* „רבי יעקב" (תלאביב) — ראה „אוריון", י-ם.

* „אורחת הכבוד" (יוגבר) — ראה „ארנון", י-ם.

* „יהודי הקן לכולה" (אפיר) ראה „עדן", ירושלים.

* „התרלדה הוגו"" (הבלה) — קומדיה אבסורדית-כהרה על אה-בה בין נער לבין יקינה בת 80. על אהבת חיים והגבלנות בעולם של דאגת הזמנה. סרט בקורי וכיר-מוטוי. לעתים פרוטו ריפה מאה, קיש בו סגנון הנגב.

הופה

* „ההורדי שרה בכנזי" (עבכי) — בהוראפה בהוקעת של ביוי תלידיי — שפתנה כל הסראבויה יכוכב ונבאבה פופולארית הלדר זה. דיאגה דים בפורגה, אישיות יהוכלית בוסרייפה. אך לא אונה „הדורדי" ככוסה בבטרייהבבב.

* „רבי יעקב" (פאמה) — ראה אוריון, ירושלים.

* „הזרוה" (אדרון) — סרטו של רומאן פולאנסקי על כמי-הוריצה — כרס כמעט מדעל, בשבנת, מבחיל, — ומבחיל. בכל אורה קלאוסטרופובית - מוהקית. אתת התיפצוה הטובות ביותר של דבדיך דבב.

* „שיא עם התהבה" (ארבון) — ראה „עדן", ירושלים.

* „השיר הייש" (בית רוטשילד) — אחד הגרסים האמריקאיים הבר-בים ביותר על הפנים האחרונות — ביטוי מביק ובעכנס לעולם של בו בהפכים קשר עם אנשים ושי-יכות לחברה — ואין מוצאים אלא זרוה ודכאון.

…הר נכתב ע"י ידי מבקרי הקולנוע ההאראוין הקבועים

גם הפעם נביא לילדים

בחג הפסח

ספר טוב מספרית דבר

הקטנים ישמחו עם

טוביה בעל הנס

סיפורו של טוביה החולב במהדורה מצויירת לילדים

ועם

רחלי והאיתן מאת נעמי פרנקל

הגדולים יהנו

מעולי המפרי מאת נורית צרה

החברה הטובים מאה מ. נאור

כשקוראים לבנהגים מאת יפה בלים

וילמדו על

כל ארץ ישראל מאת אבריים ומנחם תלמי

להשיג בסניפי דבר ובחנויות הספרים

בתי-מרקחת

ירושלים

בחיה, דרך בית לחם 82, טל. 37531; אל בזוו אל בריה, רח' אל הרא, טל. 282040.

תורנות בתי מרקחת בתל-אביב

בני, רח' דיזנגוף 174, טל. 222386; גוטמן, רח' אחד העם 91 (ע"י הבימה) טל. 285301; יאר ני, רח' יהודה הלוי 67, טל. 612474.

רמת-גן

אבחנא — רמת גן, רח' ז'בו-טינסקי 1.

"רירב", בתי מרקחת בחולון

רחוב הלוי רח' ההסתדרות 80.

בפתח-תקוה

פיסבוין — חפץ חיים.

בנתניה

גבע.

הרצליה, כפר שמריהו, רעננה, כפר סבא, רמתיים

בו אחה, הרצליה, רח' סוקולוב 65

קולנוע

תל-אביב

בשעות: 4.30 — 7.15 — 9.30

אופיר — חיה ותן למות

אסתר — הרי הבוהם הגדול

אורלי — ויסקונטי לודוויג

אלנבי — שלושה מדבים ואחד נוכל

בן-יהודה — הסיפבינה הארוטית

גורדון — הבלונדיני עם הנעל השחורה

גת — פים וסילי

דקל — השגעון המקסים

אריה אין — 7.15 סירת הדרום 9.30: ללא בצנזורים

הוד — נוזה הפקיר

המרכז — זה קרב הנבבים

זמיר — אנחה ארוטיה

חן השמלית וכשה ברשה

ליבור — אורות הכרך

מוגרבי — כך חיינו

מתמיד — הקשר הסיני

מקסים — קציר באהבה

סינרמה — איש תגנה

סינמה 1 — יומי על דולפין

סמדין — בננות

עדן — היום, אתמול ומחר

פאר — אהבת החיים

פריז — הבלונדיני הפטור

צפון — אין עשן ללא אש

רמת-אביב — קובלן

תכלת — הגדול ומוד

תמר — סלה תשוקה

תל-אביב — רבי יעקב

יפו

נגה — תוקולס נגד קארטה 4, 7, 9.15

צליל — זמנים מודרניים

בת-ים

רמת-יוסף — שמח בשלג 7.15, 9.30

חולון

ארמון — המגלם מאי השדים 7.15, 9.30

ב-4: הסנגלר הפליר

מגדל — המקצוענים 4, 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון — סלה השוקה

אוריון — רבי יעקב

אורנע — מולים

ארנון — אורחת הכבוד

אור-גיל — אהבה כשמש במים מגנים

הבירה — האתלט הגדול בעולם

חן — על כה' עומדת הגברת

ירושלים — פרק ברוזי

סמדר — גשר הפרידה

עדן — הרגלת הקן לכולה

רון — נשיא על המכונות

חיפה

אורה — אחותו של הדורקן

אורה — המתקן

אורלי — לידי קאוליק לאמב

אמפיתיאטרון — מגונה היא הקפה

ארמון — נשיא על המכונה

אורדן — פייכון פליים 3.30, 6.20, 9

בית רוטשילד — דסיקי החיים 6.45

חן — אהבת החיים

כורון — תיבת האליבות

עטמי — הלידי שרה בכוזו

עצמון — רבי יעקב

פאר — סקוריפו

רון — האתלט הגדול בעולם

שבים, הר הכרמל — הרי הבוהם הזהר

קרית-טבעון

יובל-אור — קומפניירוס

זהר — ציד המדענים

רמת-גן הגבעתיים

בשעות: 7.15 — 9.30

אורדע — הבלונדיני עם הנעל השחורה

אואזיס — צילי ואאריק

ארמון — נשיא על המכונה

גל-אור — שאפט באפריקה

הדר — מה עשו לך כולנו

לילי — השוטר הצוחק

רבה — מה תאמר לגברת ערומה

רמת-גן — רבי יעקב

שבים — המקצין

נתניה

אסתר — הזוברבנים הנועזים 4.30, 7, 9.15

סמוליון — התוא 9, 7

שרון — חלף עם הרוח ב-5, 8.45

חמישה המשופפת ב-10.30

הרצליה

דגניה — בלש ושמו קולומבו 7—9

כפר-סבא

עמל — דו-קרב בקולורדו 8.15

חן — קובלן 6.15—8.30

הוד-השרון

בית הפועלים — כולם בביס הקטן

חדרה

הוף — המרוץ הגדולי

פתח-תקוה

הדר — ברי מלכת הסקטים

היכל — החוק יותר חברים

שלום — אהה אחד על הכוונת

טלוויזיה לימודית

16.00 „אגדן היער ובעשה הסי בוך" — בסיפורי קפה הבגה. 16.14 „החבר ספר" — סיול בי ספרי אגדות. 16.25 הבנות באגי גליה. 16.39 „בשחקים לאם ויל ילד" — המשפחה המשחקת. 17.00 „גיוגה בעגלים" — תודת התוהר כל.

טלוויזיה כללית

17.30 — חדשות: הפנית ילי דים. 17.32 — ידידתי פליקה. 17.55 — שירי אלקריביה. 18.00 — כיפים בצוירים של הלם דיסי ני: הבנית ערבית. 18.30 — קינוגה חדשות. 18.32 — „הקליבה האבודי". 19.00 — לחישה. 19.05 — קריקרבי. 19.30 — חדשות. הבנות בעברית. 20.00 — האר בנות הפורוסטר. 20.30 — מבט לחדשות. 21.00 — מפגש אבי נים. 21.55 — כרם קולנוע: „הפי פוצע", — פסוק מדברי חז"ל על בקם ישוב והשוה.

שדור-ישראל

רשת ב'

6.05 התעמלות. 6.15 שעון כי סיקה. 6.59 רגע של עברית. 7.00 הבוקר הזה + סקירת עתוי ני הבוקר. 7.25 זמר זמר לך. 7.55 אור ירוק. 8.10 בוקר טוב. 8.55 בעקבות החדשות. 9.05 המי שך — בוקר טוב. 10.05 כאן בבית. 11.50 לאן הערב + כל סיקה קלה. 12.05 במקצב יוצר. 12.30 תן היוך. 13.00 בחצי היום. 13.25 כירים מקלבה. 14.00 סקי רת עתוני הצהרים. 14.10 כאן אהוד מגור. 15.05 לי ולך. 15.53 הזיך. 16.05 רגע של עברית. 16.06 בשירי המסך הגדול. 16.30 בהקווה שתביך את הרבנ. 16.35 המשך — משירי המסך הגדול. 17.05 מכל הבא לגל. 17.50 נפי בות קלות. 18.05 שירים מבית אבא. 18.45 היום בספורט. 21.05 הבו זמר. 21.30 פינת הביאנ. 22.05 הסאה הכבורשי. 22.50 בעימות קי לות. 23.00 הלילה הזה. 23.25 אדום פתיק. 1.05 עד אור הבו קר. 5.55 כה טוב.

רשת א'

6.00 העברה מרשת ב'. 8.05 „אנתולוגיה" — האודטוריה וה פתחית צדחה במולך ההודה. 10.05 באוצר הסרטים — הקי לסות בגינית האנסמבל הקבו הישראלי — י. ב. באך: סיכופי ניה להזמורות כפולה (מנצח: בני דר דודן); מרדכי סתר: שירי ילדים (למילים של ביאליק ואבות צביר (סולנית: סילביה שמא — סופרנו עם להקת נשים בהוך מקהלת „רינת", קריאת — מי בויה לכתוני), היידן: סימפוניה מס. 49 (מנצח: שלום רונלי דיקלוס). 11.00 עברית לעם. 12.35 קונצרט צהרים — בתוכו: סיבי פוניה מס. 1 (מנצח: ברונו ואלי טר). 13.00 בחצי היום. 13.25 המשך — קונצרט צהרים — בין פילדס: סוויטה (מנצח: גגוי דיילקם). ראבל: „בולרו". מנצח: שאול מינס). 14.00 סקירת עתו ני הצהרים. 14.10 לאם וילד — ליכוד עיר לפסח, לילדים הגדי לים — „אביל התאומים". 15.05 רדיודע — משדרים להרחבת הי דעת. 15.30 הדרכה למורים. 15.50 מאוצר הספרים. 16.05 רגע של עברית. 16.06 פליכס מנדלסון — דיוקנו של יוצר. 17.05 צלילי בית. 17.30 גלייקלו. 18.05 נוף הארץ. 18.10 עבודה ועובדים. 18.40 הי משנה היומית — סיכום שבועי. 18.55 להקלאי — סקירת מגמים. 19.00 היום הזה. 19.30 כה נשמע באומר. 19.40 נעימות קלות. 19.50 פרקים יום בתנ"ך: שמות, פרקים א', ב'. 20.05 כאן בבית. 20.45 פרקי חזנות „בבקשתך". 21.30 עולם הבדש. 22.05 רסיטל של הפסנתרן סינדי כץ, בתוכו: פני סיה אופוס 17, סזאר פרנק: אר בנה קטעים. 23.00 הלילה הזה. 23.25 בתצאות: קונצ'רטו כס. 5 בלהרכנוד ק. 219 לכינור ולהזי מרה (סולן ומנצח: דוד אויס טראך). 0.05 רגע של שיר. 2.00 העברה מרשת ב'. 3.05 עד אור הבוקר. 5.05 העברה מרשת ב' עד 6 בבוקר (כל היממה חדשות כל שעה).

גלי צה"ל

05.58 — ברכת השחר. 06.03 — צלילי בוקר + דיסים. 08.05 — דיס עם שיר. 10.055 — מידת הדין. 11.05 — חמים ד סקים + דיסים. 11.55 — הי סקופ קלי. 12.30 — המשך חמים וסטים. 13.30 — מי יגנה ומי יפסיד. 13.35 — המשך חמים וסקים. 13.55 — הודעות לחיילים. 16.05 — מצעד המדגניה. 17.05 14.05 — קינה קל + דיסים. — יומן הערב. 17.40 — פזמונים לכולכם + דיסים. 18.05 — תכניות היום של יום ד' בערב: האם יש מדינות עצמאיות בימינו? 19.05 — עם להקה אחת — התרנגולים. 20.05 — מרצוצבה. 21.05 — ביומן רדיו —, מה אמר שמואל. 22.05 — הלילה. 23.45 — שיחת חצות. 00.05 — יומן חצות. 00.30 — ציפורי לילה. 03.05 — פזמונים אל תוך השחר עד שעה 6 (כל היממה חדשות כל שעה).

תיאטרוני ישראל

הערב 3.4

הבימה:

דלתות דופקות:

תל-אביב האולם הגדול בשעה 8.30 בערב

זה, זה יולדה:

תל-אביב האולם הקטן בשעה 8.30 בערב

שלום שלום

ואין שלום:

צה"ל

הקאמרי:

נעורי ורדהלה:

תל-אביב

מלון פלזה:

צה"ל

התיאטרון העירוני חיפה:

סילבסטר 72:

חיפה

פרקי ירושלים

ירח חודש

מאת ג. קרסל

„בין המצור — ירושלים במלחמת העצמאות מאת אהרן שמעי, אחיהוד — אבגא ... 216 עמ'.

..., שכונות בספר שלפנינו, זה הוי שנבנר ובין אם ..., לרבות רישומי נוף הנופי סבע — יותרם כל נושא שמתובר נדרש הוסיף לו גם נופך שופע של חמימה לב. פרקים אלה, בוחוזים שונים בשנים ... בבאבקו של הגם על ... של ירושלים הבירה בי תקומה — היו לו בעין לנסוך אהבת אדם שלו, — אהבת הארץ ואהבת ירושלים, בסוג אותו אהבה, הי בשעות חן לפרקים, לנושאים ולי צורת „הנכתבה" גם יחד.

באמת, אמרו, שרישומים העוסי קים בהווי חולף, יפה שעתם גם לאחר שחלף הרגע, והנקודה הי אנושית השבויה בכתיבה, קשוה יפה בכל עת ושעה ונצחות היא בכל הזמנים והדורות. מעניין, שי נושאים הנראים היום כמעט „פרי היסטוריים", הם דווקא אקטואי ליים ביותר בימינו אנו. אכנם לפנינו עבר שגז ללא שוב, אך חייבים אנו לשוותו לפנינו היום ותמיד, בכדי שנראה את חליפות הזמנים ותמורותם במלוא אורם ותריפותם. ירושלים של-מעלה ושל מטה מלפני כמחצית היובל איננה זו שבימינו. פרקים אלה באים ללמדנו. כה הפסיעות שפסענו כי אז ועוד הלום והם באים להזכי רנו, שלא פסק המאבק על האח-זותנו בירושלים, בירת תנצח של ישראל, כאז כן עתה, על אף החליפות והתמורות.

חיבת ירושלים של המחבר איננה מופשטת כלל ועיקר. היא פרושה ודרועה לצרות ולצרות הנוף, לי אחינו ולשאיתם בעיבריה. ירוש לים של-מעלה ושל מטה מתמזגת לחטיבה אחת. שקשה להבחין בה למעלה ומה למטה, שכן כל אחת גיחובה כרעותה, ואין קיום לאחת בלא ריעותה. מובלכים ומודגשים ביותר דברים על עבודתה של ירושלים במערכותיה בימי כלי חמת השחרור, ודיוקים ההווי הבי קורטטים של המחבר בלבבים על העמידה בכלל ולא רק בירושלים בלבד.

גדולה מזו. חיבת ירושלים היא רק חלק, אם כי חלק עיקרי, מיוחד החיבות של המחבר, אלא שספרי קיהן יבואו אולי בנפרד בן הספד שלפנינו. גם ההוגיות המפכות יי עורר. בין אם אלו נובעות לצבר או להווה — כשפיות צליל והוא בבול להן בדברים מלבבי בים. הם מלבבים גם כשבסתכים להם דברי ביקורת, לפעמים, גם קשים כגידים. גם כשבמדור הבי הבר בפייה כללית הנוגעת, העיר פה ועיר שם, להיותו בהווה — הבפייה מתלבבת בתוך קירבה נפשית והדיה-אנושית.

אהבת האדם והארץ איננה בגדר היחודי אצל המחבר. אולם דווקא בכלל כך יפים פרקים אלה בימינו. פת יהודה עליכו הטיבה האיומה, המכלה כל הלוה טובה של יהודי אדם וציבור. כוב להחזיר לנשמה זה של כתיבה שנשתנה היום בתכלית השינוי.

לשמור על עצמאות

(הבוף מעמוד 7)

זה על הבפלגה הסוציאל-דמוי קראטית שנכתבה בבחירות המהר דיה והמוניציפליות בהדים האחר רון? אין הוא נוכה להאשמות בולגריה נגד הזהות הסוציאליס טים הצעירים; לדבריו, רבים מהם הינם גורמים חדבים במפלגה, אולם נטייה שבאלגיה באוניברסיטי טאות ובאי אלה כביפים פירוד גיים גדולים הרבה בוודאי לתגור בות שלילויות בין חלק מחוגבי הי מפלגה, והוא בבה שהספ"ד הבי בא את הדרך להתגבר על הקי ריים הפוקדים אותה כעת. אין, כמובן, גם לשכוח את האינפלאצי יה; לרבים בהאוכלוסיה יש תפי סה פשטנית כאילו יכולה הממשלה לבגוע כליל התהליך זה המתפשט בהתפתחויות בכלכלה העולמית. אין כנוס שהממשלה תסביר לי אורחים את המצב לאשורו („גם אתם בישראל צריכים לנהוג כך") והתפריך את העבודה והאופוזיציה. האיגודים המקצועיים אינם עד הפים לצימוחם האידיאולוגיים בבתוך המפלגה; יש להם עני נים מעשיים הוופים יותר. אך לא דבר אחד הוכה לו לשפר: „עם כל ההערכה לגבי החברים החדשים במפלגה בקרב הסטוד' טים, האקדמאים, המורים ובעלי המקצועות החופשיים אין לשכוח את הפועלים, האיגודים הגל לאחד שיש להם בדי פועלים בי בגודסבאג".

שלמה שפיר

צמתי-דרך

תקליטים

מאת זאב רבי-נוף

„אקורדי" — שני קונצ'רטי „בנתרי"; ארוכתה — „אספקוריקס".

... שני קונצ'רטי לפסנתר ותזמורת שוסטקוביץ': מס' 1 ... הצוצרה ולכלי-קשת, בי חנפים גרינברג (פסנתר) ... (חצוצרה), ובלווי הי ... בהגולת של ראמיו מוסקי יצחק של נגמי ריבדסטר ... הקונצ'רטו מס' 2 לי תזמורת סימפונית בביצוע בנו (מסנתר) ואותה הבי הפעם בניצוחו של אלכס ... שני היצירות נכתבו ... של 24 שנים. הראשונה ... והשניה ב-1957, ויש בי רבה משותף בכל הבחינות: קצרות (18 דקות ו-15 דקות) בוהק בתזמצמות על אף הכלא. הראשונה היא עם ... ביקורים, השניה בניצול של הכלים הסימפוניים. אר ... זה הפיקר. שוסטקוביץ' דרך כלל מפיק צמתי-דרכים ... ורות ואסכולות ובמגמות, ... ובקי-פולים. הוא רומאי שופש היטב ממלחינים כבו ... סקי ... הגזמתו בושפט ממר ... עבית, ואף יותר כמו ... וסקי, וכמו סטראבינסקי הי בית התפיסה שלו. הן אלה ... הניכחות. היצירות של ... אינן בין המדרכבות והמר ביצירתו, אך הן ודאי בין ... זיות ביופין. בפשטותן ... אמירים — פשטנות) וב ... הטאמבאמינד ותו המד ... יותר של המלחין. ... בדיסו כס' 1 משותף בצי קרקסים עליזים ומפרתולים, ... הוא האלם כגטמימי סאלי, גם זה חלק מהקרקס. הנך שעם את עיניך ואתה נבצא בעולמם של פדריק פליני ונינו רוטה, בכים אתה שומע כמין צוחר הבוסיקה של „8½" או „בוליוטה של הרוחות". לא הייתי נאומר ביותר מהביצוע הרגשני, אך לא כלוכך מדוייק, של גרינ ברג, לעומת הביצוע העשיר של פופוב. אך הרושם הזה נשכח היוסקד כשאתה שומע את ביתי קת המצה של שוסטקוביץ' עצי מו בביצוע בחורים של הקונצ'רטו השני. הוא הרבה יותר ישיר הזכר הפכיכים, מעין הרוחה של שמחה הסות, בלי ספק, אך עמות עי קמה לבכלל.

● „באך" — שני תקליטים: קאנטאטה מס' 80 ו-140; קאנ טאטה 147 ושלוש תזמורת (אי. אם. איי). — הקאנטאטות מס' 80 ו-140 הן בביצוע אלי אבלינג (סו פראן), בינם בייקר (קונטראלטו), תיאו אל אייר (טנור), האנס סוי טין (באס) עם מקהלת המדריגאלי הדרום-גרונית וקונסורציום מוסי קום בניצות ולפגאנג גאנאיין. הקאנטאטה מס' 147 ושלוש הי מוטות (226, 228 ו-230) הן בבי צוע של „אמליג וביקר (כב"ל), איאן פארטרידג' (טנור), ג'ק קרלייקיק (באס) ואקדמיה סנט מארטין-אין-דה-פילדס בניצוח דיי ויד וילקוקס. היצירות הגבצעים, שלכולן אין צורך לא בהצגה ולא בבקורת בכמס. הם יוצאים מן הכלל לכוסיקה יוצאת מן הכלל. אולם כבורונה אישית יש לי הי רושם כי כאן הטעם האישי הבי דוקדק, פלוס המצבירה הרגשי, קובעים. לא פחות מהתנאים הארי ביקטיביים. אינו מייעץ. כאן זה בלוהי-אפשרי, אך שפני האישי (גם אם יהיה ודאי כי שיאמרו כי זה די באנגלי) הוא החלק הי אחרון של 147 („יהו נשאר שבי

תהיי) המתוצית הסניה של 140 („התעוררה, קול קורא לנו").

● „בילי רזל כורטה, הלק בי (אר. סי. איי) — בלק אבד דייב) — שוד תקליט נוסף מהריטורסי פקט הבוטטאלגי של הביאה הקי לאסי והקורוהאה. הפעם התקליט היום ואיני מדבר בביבן של פים בבילה — הוא נדיר — אך זה קשה באוו.

דמיטרי שוסטאקוביץ'

שני (מבולל הקלטות בהבנים 1926—27 ו-1938—39) של בילי רול מורטון המפלפלים האחוכים שלו. כאן אתה קומע את ניו-אורליאנס הישנה בעודנה הי תרבותית-מבלמכטת ביותר, ואתה שומע את אותו המפנגנים המהי בים שהיוה מבין גבוי-מעבר כי סגנון תקופתי אחד לבא אחריו. לאוסטן של הקליטי באה. זה בשהו הכרוזי וגם נעים מאד. רצוי, אר לי, לשבבע גם כאלה שאינם הי בבי ג'אז טוב, שקליכת מוסיקה שונה ושונה מהרצפ המקובל של

● „באפלין הגדו — דאויוס ברובק" (פאראמאונט — אימפרי ניקס) — אם צ'אפלין החזר, הוא פוסח זאת בשוס שאתה קורא את רשימת פזמוני המפרסמים של גב הפציפה וגם רואה את הנוחד הקטן עם הפרח על פגיו. מה כנוגע לצלילים, זה בבהו אחר. דאויוס ברובק, לא אחר כאשר בא על דייב ברובק. מי דייב לנו, כי „התפיסה המלליה של התקליט כוספת על הקר בהיק דק של פארציסורות צ'אפלין לי טורים, הסרטים עצמם, וצ'אפלין האיש". אין לי ספק, כי עבודה כזו אכבם הושקעה כאן, אלא שהי תפיסה היא הפיסתו האישית של דאויוס ברובק, והוכה לכבד עליו וכל יצירתו הרבה-הרבה יותר ני אמר על צ'אפלין (גם אם שילם לאחרון את התבלוגים על הזכר יות...) ואחי באלה של מצם. קבב בבויין. צליל מבניון, פגוקים כפויטים, קובביציה אישית מאד בין ג'אז לבין פופ ובוסיקה כבכם בצבעת של עבים כסוריכים — כל אלה באלה על כל טעם, אולם ציאפי לין — יוה. אני אישית בעדיף את האבלה. כליהה.

● „מטה הללי" (בי. בי. אס.) — מרובאדור עכבי — כשה הללי טור יפה, מצליל יפה ובגוש רפוי מאוד מגוון שיש בו גם בצליל השסונה המסיסיים והוי לאגיס של ישראל. קול חם ומבורוה אי שית. ספק אם זו תגלית אמנותית גדולה. אך בלי ספק תקליט שי יבנים בבורה אינטימית בלת-מחייבת לרבים אב ההייב, וגם בבך אין לזהה.

האופרה הישראלית

מייסדת ומנהלת: א. דה-פיליפ

מבטיחה לחיילי צה"ל הנחה

2 הצגות אחרונות

תל-אביב 2.4 ב-6, 9.4 ב-6

מדם בטרפליי

עם אמנית המטרופוליטן

גודית דה-פול

תל-אביב

3.4 ב-6, 7.4 ב-8.30, 10.4 ב-6, 14.4 ב-6, 16.4 ב-6, 22.4 ב-6

ירושלים: 8.4 בבנייני האומה, 25.4 ב-6

נצרת עלית: 18.4 אבנות לעם

באר שבע: 21.4 „קרן" ב-8.30

נסיכת הקרקס

אופרטה מאת קלמן

בכות: ת"א — 13.4 ב-8.30

כרמן ביזה

עם גודית דה-פול מהמטרופוליטן אופרה

הצגה מיוחדת — חיפה 11.4 אלם ארמון ב-9 לה טראוויאטה ● ורדי

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

תיק 1183/74

בעניין עזבון המנוחה מלכה הרשקוביץ ת.ז. 0721816 שנפי טרה בתרבניה הערבית ביום ב' אלול תשל"ב — 13.8.72.

ובעניין: המבקש שמעון הרש קוביץ ת.ז. 542632 ברחוב יוסף הנביא הל אביב, ע"י ב"כ דב ענבר, עו"ד, אשר כתובתו למסי רת כתבי בי-דין היא: רחוב מרי דורק 28 תל-אביב.

להווי ידוע כי הוגשה לבית-המשפט בקשה לצו קיום ... על ירושת המנוחה הנ"ל.

הנני מזמין בזה כל אדם הטו-ען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה הנ"ל הרוצה להתנגד לה, להגיש, תוך חמשה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להבר זה, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כבוד בעניין.

דוד הדך — שופט

רשם בית המשפט המחוזי

ללקוחות „פזגז"

בבאר-שבע

ובאזור הדרום

אנא רשמו לפניכם את

מספר הטלפון החדש

סניף „פזגז" בבאר-שבע

057 - 78627

קופת חולים

של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ-ישראל

בית-הספר לפיסיותרפיה של קופ"ח

בשתוף מכון וינגייט

מודיע:

החלה ההרשמה לבית הספר לפיסיותרפיה

הלימודים יתקיימו במכון וינגייט, בבתי החולים ובמכונים לפיסיותרפיה.

תקופת הלימודים — 3 שנים.

הגיל מ-17½ עד 35 שנה.

תעודת בגרות חובה.

שפות עברית ואנגלית.

מתקבלים מועמדים אחרי שרות צבאי או משוחררי צבא.

ההרשמה תסתיים ב-31.5.74.

פרטים נוספים במשרד בית הספר במכון וינגייט דרך היפה ליד נתניה בכל יום בין השעות 8.00—16.00

מרכז קופת חולים

משרד המסחר והתעשיה

הודעה לציבור הצרכנים

בדבר מחיר קפה נמס (עלית)

משרד המסחר והתעשיה מודיע לציבור הצרכנים

כי

המחיר המכסימלי לצרכן שנקבע עבור קפה נמס (עלית) בקופסה בת 227 גרם הוא 9.15 ל"י ולא כפי שפורסם בטעות 9.20 ל"י, בלוח המחירים המכסימליים.

הלוח החדש דבר

המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות

ליד משרד החינוך והתרבות

בסיתוף עם:

שרות הסרטים הישראלי — משרד ההסברה

מרכז הסרט הישראלי — משרד המסחר והתעשיה

מודיעה על פתיחת ההרשמה

לתחרות הסרט הישראלי הקצר תשל"ד

בתחרות שהיא נושאת פרסים זכאים להשתתף סרטים קצרים עלילתיים הדוקומנטריים ב-16 מ"מ וב-35 מ"מ שהופקו לאחר ה-1.7.72, ומשך הקרנתם 8—45 דקות.

ההרשמה להתחרות תסתיים ב-30.4.74.

לקבלת התקנון וטופסי הרשמה נא לפנות לפי הכתובת: המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות, משרד החינוך והתרבות, בנין הדר דפנה, שד' שאול 39, תל-אביב

מושב עין יהב

מעוניין לקלוט משפחות צעירות

עם ילדים

על המעוניינים לפנות בכתב אל

למושב עין יהב ד.נ. ערבה

מלווה מצפון

רכוש מלווה מלחמה מרצון

האוניברסיטה העברית בירושלים

המשרד לקבלת תלמידים מחו"ל

בנין גולדשמידט — הר הצופים

רישום מועמדים לשנת-הלימודים תשל"ה

(1974/75)

הרישום יפתח ב-12.4.74

מתקבלות בקשות לכל הפקולטאות ובתי הספר

המועמדים הבאים מתבקשים להרשם באמצעות המשרד לקבלת תלמידים מחו"ל:

* בעלי תעודות-בגרות מחו"ל (מלבד מועמדים שהשלימו לפחות שנת-לימודים אחת כתלמידים מן המנין באוני ברסיטה בארץ).
* מועמדים הלומדים בתוכנית הכנה לעולים חדשים באוניברסיטאות בארץ.
* עולים חדשים המתכוננים לבחינות-בגרות ישראלית כיהודיות לעולים.
* מועמדים לליבודים מתקדמים שלמדו במוסד להשכלה גבוהה בחו"ל.

לשם קבלת טופס בקשה — נא לפנות בכתב (לכשרד לקבלת תלמידים מחו"ל, ת.ד. 24100, הר-הצופים ירושלים) או אישית (להיכל 214, בנין גולדשמידט, הר-הצופים).

מועמדים המעוניינים בישיון אישי — מתבקשים לפנות בכתב לכתובת הנ"ל או להתקשר לטלפון 288201 שלוחה 63, על מנת לקבוע מועד לראיון.

מועמדים לשנה א' חייבים להגיש את המסמכים עד 12.4.74.

אתר התיירות ראש הנקרה

רכבל ונקרות

מסעדה מצפה ראש הנקרה

דוכן מתנות ומזכרות

פתוח יום יום בשעות 08.00—17.00.

מכון לבון

‎1,000.- ל"י
מענק מיידי
בבנק הבינלאומי הראשון
חסכון 10000

* 10% מענק מיידי מהסכום המופקד.
* ערך החסכון והמענק נשמרים ע"י הצמדתם לאינדקס
* הריבית, המענק והפרשי ההצמדה פטורים ממס
* תוכל להפקיד בתכנית עד 10,000 ל"י.

הבנק הבינלאומי הראשון
סניף ראשי: שד' רוטשילד 39, ת"א טל' 623211

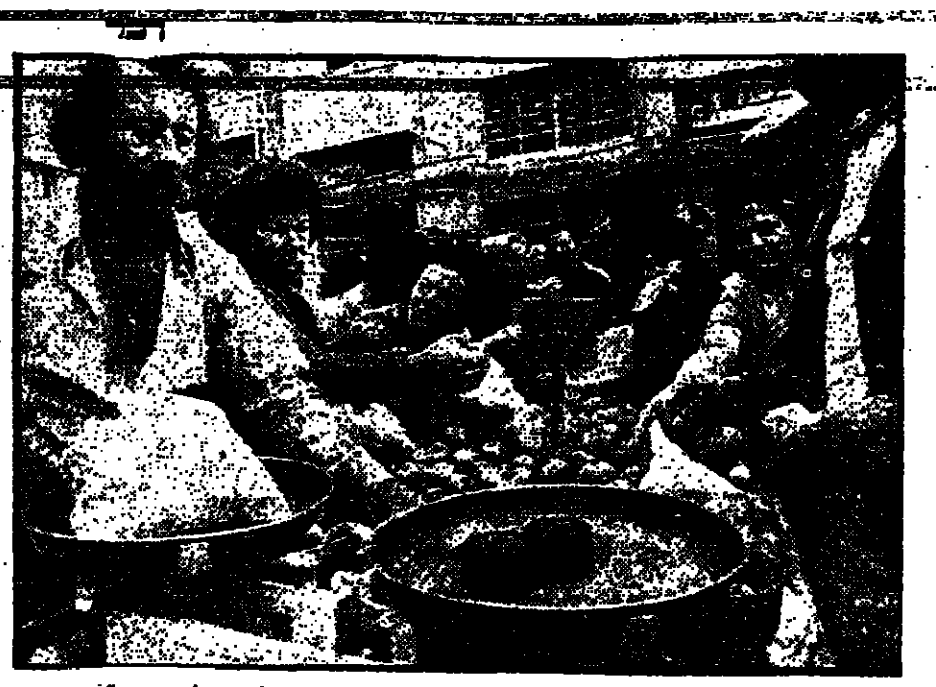
ערב פסח בשוק הכרמל בתל־אביב (צלום: שלום ברטל)

שוקלים ניצול רווחי ,טפחות' להוזלת דירות למעוטי יכולת

250,000 דירות ייבנו בארבע השנים הקרובות

מאת סופר "דבר"

משרד השיכון בודק את הקריטריונים שלפיהם ניתנות הסובסידיות למשתכנים והוא שוקל את ניצול חלק מרווחי "טפחות", כדי להוזיל דירות הניתנות למעוטי יכולת — אמר אתמול שר השיכון י. רבינוביץ במסיבת עיתונאים בירושלים.

מחירי הדירות מאמירים והמצב הגיע עד כדי כך שכמעט כל האוכלוסיה זקוקה לסובסידיה. בקשר לזה הטעים שר השיכון שבארבע השנים האחרונות התייקרו הוצאות הבנייה, בלי קרקע, ב־72 אחוזים, ואילו מחירי הדירות עלו ב־106 אחוזים.

משרד השיכון מתבקש לרסן את עליית המחירים על ידי הגדלת היצע הדירות. לשם כך יש לקצר את הבנייה בישראל הנמשכת שנתיים לעומת שנה אחת בחו"ל. כדי להשיג מטרה זו יבקש השר להחיש את גמר הבנייה, וליצור, בעצה אחת עם משרד המסחר והתעשיה, מלאי של מלט ופריטים אחרים המעכבים את גמר הבנייה. כן ישתדל המשרד, בשיתוף משרד הפנים והרשויות המקומיות, לפשט את תהליך אישורי הבנייה.

משרד השיכון יפעל לפי תכנית רב שנתית כדי לבנות רבע מיליון דירות בארבע השנים הקרובות מהן 150,000 דירות לצרכים סוציאליים: עולים, זוגות צעירים ודיירי שכונות העוני. לשם ביצוע תכנית זו דנים עם מינהל מקרקעי ישראל על מדיניות קרקעית. כן שוקלים להגדיל את הבסיס של מגרשי בנייה פנויים כדי להניע את הבעלים להציע אותם למכירה.

הקטנת הדירות היתה מעכבת את הבנייה ב־10—7 חדשים. הואיל ודיירים לתקן תכניות קיימות. אשר לעתיד ידון השר בבעיה עם משרד האוצר.

י. רבינוביץ טרם גיבש לעצמו הצעה בעניין הפלאת שכר הדירה. השר הקודם זאב שרף הכין הצעה. י. רבינוביץ ישמע את דעתם של הדיירים ובעלי הבתים וכן יבדוק את מימצאי הסקר על דירות מוכרות שהוכן בשנת 1971 ואשר יוגש בקרוב.

בתשובה לשאלה אמר השר, כי מנכ"ל המשרד י. שרון יפרוש לפי בקשתו. ויתמנה להיות מנהל סירון ופיתוח. שם ממלא מקומו טרם נקבע.

תנועת קניות גדולה בחנויות המזון וההלבשה

מאת כתבנו הכלכלי של "דבר"

בימים האחרונים גברה תנועת הקונים בחנויות המזון, ההלבשה וכלי הבית לקראת חג הפסח. ההתעוררות הרבה בקניות מורגשת ביום ב', ואתמול היתה הסתערות גדולה של עקרות־הבית על הסופרמרקטים בתל־אביב ובגוש־דן.

הפדיון בחנויות המזון וההלבשה הוא גדול מהמצופה. על אף עליית המחירים, ב־40—50 אחוז מאז פסח אשתקד, בכמה מקרים וההתייקרות גדולה עוד יותר, לא ניכר צמצום בהיקף הקניות בהשוואה לשנה שעברה. בעלי חנויות ובעלי סופרמרקטים לא הסתירו את הפתעתם מתנועת הקונים הגדולה, בעוד שהם ציפו לירידה מסויימת בפדיון עקב עליות המחירים והמצב הבטחוני.

בעלי החנויות מציינים, שתוספת חג שקיבלו תלמידי ביה"ס הרמה להגברת זרם הקונים בחנויות למתנות לכלי־בית. מנהלי חנויות הכלבו והחנויות, אינם זוכרים תנועת קונים כזו זה כשמונה חודשים.

התפשרות הקונים בחלק מהסופרמרקטים הזכירה את ההתנפלות שהיתה ביום הראשון למלחמת יום הכיפורים. גם אתמול ביצעו עקרות הבית קניות גדולות. המצב הגיע לידי כך, שבחלק מהסופרמרקטים היו אף תורים לקבלת עגלה פנויה.

זוגות צעירים יגישו בג"צ נגד ראש עיריית תל־אביב

מתנגדים לעיסקת העיריה עם הזוגות מנווה־אביבים

מאת רבקה הרניב, סופרת "דבר"

חלק מהנרשמים לשיכון זוגות צעירים מצפון לכביש רישפון בתל־אביב, עומדים להגיש, באמצעות עוה"ד אברהם ברקה, בקשה לבג"צ־תנאי נגד ראש העיריה, שלמה להט, על שהעיריה עשתה עיסקה עם 92 צעירים שעמדו להשתכן בנוה אביבים ובמקום זאת הבטיחה להם שיכון מצפון לרישפון, במקום הנקרא "רמת־אביב ג'". עוה"ד יבקש עיכוב ההגרלה לדירות מצפון לרישפון עד שתתברר חוקיות העיסקה על־ידי בית־המשפט.

לעותרים נודע, כי בכוונת העיריה להוציא ממיכסת הדירות המיועדות להגרלה ברמת־אביב ג' 92 דירות ולמסור בלי הגרלה לזוגות שהובטח להם שיכון בנוה־אביבים.

הסדר זה, אומרים העותרים, הוא על דעתו של ראש העיריה, אשר ויתר למעשה על הקמת שיכון לזוגות צעירים בנוה־אביבים, אולם הוא הוציא את 92 הדירות מההגרלה והקטין בכ־20 אחוז את סיכויי הזכיה של משתתפי ההגרלה.

כזכור, יצאה העיריה בסוף אוגוסט אשתקד בתכנית לבניית 1,100 דירות מצפון לכביש רישפון בשביל זוגות צעירים. ממיכסת הדירות האלה, שעדיין לא נבנו, יוחד אחוז מסויים בשביל כתות הבטחון, שוטרים ואחיות. לתכנית נרשמו כ־1300 זוגות, ועתה נתברר, כי מספר הדירות שיועמד להגרלה לא יעלה על 672. לפי הבנתו של ראש העיר יופחת מספר הדירות שנועד להגרלה, וכן יופחתו ממספר זה 92 הדירות המיועדות לצעירים שהיו כלולים בתכנית נוה־אביבים.

עוה"ד ברקה נפגש אתמול עם עוה"ד הניה שטיין, מהמחלקה המשפטית של העיריה ועם מנהל לשכתו של סגן ראש העיר פרץ אוניקובסקי, האחראי על תיק השיכון. הללו טענו לפניו, כי מועצת העיריה אישרה את החלטתו של ראש העיריה בענין הפרדת 92 הדירות. עם זאת לא יכלו להצביע על החלטת מועצת העיריה בענין זה, וגם לא על מועדה.

סופרת "דבר" מציינת, שלא זכור לה העלאת נושא זה בישיבה כמועצת העיריה. בבית־הדין הגבוה לצדק יעלה עוה"ד ברקה את השאלה: מדוע יש לפתור בעיית 92 הזוגות על חשבון הזוגות הנרשמים להגרלה ברמת־אביב ולמה לא להציע ל־92 הצעירים תכנית בנייה נפרדת על קרקע אחרת.

קרן תל־אביב לתרבות ולאמנות, שמשכנה כאן הקמתה בבנין המרכזי של העיריה בככר מלכי ישראל, נתבשרה אתמול, כי עליה לחפש משכן חדש, מחוץ לבנין העיריה, לפי הוראת ראש העיריה שלמה להט.

לסופר "דבר" נודע, כי הוצאת הקרן מבנין העיריה נובעת מהצורך במשרדים נוספים שהתעורר לאחר הקמת הנהלת העיריה החדשה. [illegible]

שלמה שמגר — יו"ר אגודת העתונאים בת"א

בישיבת ועד אגודת העתונאים אתמול הודיע יו"ר האגודה בתל־אביב, דן פתיר על פרישתו מתפקיד זה לרגל הבחרו ליו"ר האיגוד הארצי של עתונאי ישראל. ועד האגודה בחר בשלמה שמגר ליו"ר אגודת העתונאים בתל־אביב.

נהרגה בתאונה

ילדה בת חמש נדרסה למוות בתאונת "פגע וברח" שאירעה ביום ב' בדליית אל כרמל. הילדה ראסם פואד אחדיי, נפגעה ברחוב הראשי בכפר על ידי מכונית כבדה שחלפה במקום. המכונית נמלטה. המשטרה הוזעקה למקום ולאחר חיפושים וחקירה נעצר נהג מכונית, בן הכפר, החשוד כמעורב בתאונה.

צמצום נוסף בהספקת עופות לשוק

מאת סופר "דבר" לעניני חקלאות

בהספקת הפטמים לשוק תל אביב חל אתמול צמצום נוסף על זה של יום ב', אף כי לשוק הובאו גם עופות צעירים בגיל 8 שבועות.

סוחרי העופות לא באו על סיפוקם והביעו התמרמרות על כך, שדווקא לקראת החג יש מחסור בעופות. המחיר הסיטוני בשאר אבנם יציב. אך במצב שנוצר היה ודאי, כי המוכרים יעלו את המחיר לצרכן. בשוק הכרמל "התקוממו" הועלה המחיר עוד ביום ב'. לעומת זאת סופק כל הביקוש להודים והמחירים היו יציבים וסבירים למדי.

הספקת הקרפיונים נמשכה בקצב מוגבר. אך הביקוש הגואה לא בא על סיפוקו משתי סיבות: על אף ההפלאה הניכרת במחיר. זהו עדיין הדג הזול ביותר בין שאר הדגים (מגדלי הדגים תובעים תוך הפשי לקרפיונים לאחר שהורדה מהם הסובסידיה); לאחר שני חדשים של הפסקה בשיווקם "רעב" הציבור לקרפיונים. ובפרס לפני החג, המחיר שנקבע על ידי הממשלה — 5.90 ל"י לק"ג — נחשב ובעד ניקוי שולמה תוספת של חצי לירה לק"ג.

בשוק הירקות היתה אתמול הספקה שופעת וסדירה. כמות העגבניות גדולה, ובהן עגבניות יפות ממשש בגיצות בסיני. המחיר הסיטוני של העגבניות היפות ביותר היה אתמול 2.30 ל"י לק"ג, בהשוואה ל־3.80 ל"י בשנה שעברה לפני חג הפסח.

מקלעים על גלגלים טרקטור ואופנוע — בין הפריטים שהוחזרו לצה"ל

מקלעים רוסיים נגררים על גלגלים, מרגמה, טרקטור ואופנוע, נכללים בין אלפי הפריטים שהוחזרו על־ידי אזרחים, חיילי מילואים וחיילים, לנקודות האיסוף שפוזרו ברבים — מגלה "במחנה".

בין השאר הוחזרו טרקטור רוסי, שני מקלעי גוריונוב נגררים על גלגלים, 12 סירות קומנדו, מרגמה 52 מ"מ, 900 כלי נשק מסוגים שונים, 80 אלף כדורי־תחמושת קלה, 30 מכשירי קשר שונים, שלושה גנטורים, אופנוע צבאי, מקלט טלוויזיה, רשמקול, 1000 הולצות ו־1000 אגות מבנסיים, 800 מעילים, 10 סרבלי־טריזנאים, 1500 מחסניות לכלי־נשק, 1000 פריטי תגור, ארבעה מצפנים, 20 משקפות, 100 פריטים אופטיים כמו פריסקופים, ציוד אינפרא־אדום ומכבירי אור כוכבים.

כל האנשים שהחזירו את הציוד קיבלו אישור מסירה ולא ננקטו נגדם כל אמצעים משמעתיים. ב־1 באפריל יופרסו סריקות לאיתור ציוד צבאי ונשק כלל שעדיין לא הוחזרו. נגד המחזיקים בהם יינקטו אמצעים משמעתיים.

פיצול משרדים מקשה על שיקום נכים

מאת א. גבע, סופר "דבר"

הפיצול בין המשרדים השונים מקשה על העלאת שכר המתפרנסים מעבודה בבתיהם והקשה על שיקום נכים — דבר זה התברר בסקר שערכה המועצה הישראלית לשיקום.

נכים רבים אינם יכולים לצאת מבתיהם הם מתפרנסים מעבודות שהם מבצעים במקום מגוריהם. מפעלים רבים מוכנים לספק להם עבודה, אך המחירים נמוכים מאד, האשם וקיימת תחרות בין מוסדות ממשלתיים וציבוריים שונים.

תחרות קיימת בעיקר בין בתי הסוהר, בתי חולים לחולי נפש ונכים. בתי החולים וכן בתי הסוהר מוכנים להסתפק במחירים נמוכים מאד ועבודה זו פוגעת בנכים.

סקר שנערך על ידי המועצה הישראלית לשיקום מראה, כאמור, שאפשר להגדיל את כמות העבודה ולהגדיל את התשלום, אם ירכזו המשרדים השונים את מאמציהם.

המועצה עמדה לשכור בית בירושלים כדי לשקם בו ילדים הסובלים מבעיות של ריכוז וקורדינציה. כתברר, שלעתים גורמים הליקויים על ידי פגם קל במוח ואפשר לשקם במידה מסויימת ילדים שעד כה נחשבו חסרי סיכוי.

המועצה ערכה נסיון עם 8 ילדים ושיתפה בו פסיכולוגים, רופאים, עובדים סוציאליים, מומחים לתכנון מכשירים לנכים, אנשי חינוך, ר[illegible]. בזמן האחרון עמדה לשכור בניין כדי לטפל ב־40 ילדים נכים ירושלמיים.

בתיווך אחד המשרדים הממשלתיים הסכימה אגודת נשים להעמיד לרשות המועצה בניין. אולם באחרונה נסוגה אגודת הנשים, וקיימת סכנה שהנסיון לשקם 40 ילדים לא יתממש.

ראש ממשלת מחוז ברמן בגרמניה המערבית ונשיא הסנאט המקומי, האנס קושניק, נפגש אתמול עם מזכ"ל ההסתדרות ירוחם משל.

פולגת
מציעה לך
את מבחר מוצרי התשלובת
בגיר · אומן · Lee

בגיר
קונפקציה מעולה לגברים
ז'קטים, בלייזרים ומכנסים

בגיר
יצרני חליפות
Pierre Cardin Paris בישראל

אומן
סריגי אופנה לגברים ונשים

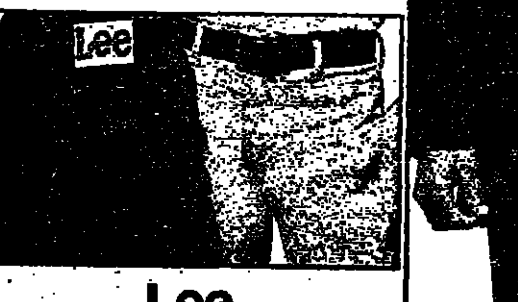

Lee
מכנסים חליפות ג'ינס ספורטיביות

מסריגי האיכות **פולגת Diolen** עם צמר

המבחר הגדול ביותר של
בגדי התשלובת לגברים ונשים בכל המידות.

תל־אביב: רח' אלנבי 100 • ירושלים: דרך יפו 42 (ככר ציון) • חיפה: רח' הרצל 18 (בית הקרנות)

בוטיק פייר קארדין
תל־אביב, רח' אלנבי 94

מחר הגרלת מפעל הפיס

בוא עם "אגד תיור" לטיול בסיני בחופשת הפסח

חדשנו את הסיורים בסיני לישראלים ולתיירים.

"אגד תיור" ו"אגד דן תיור" מציעים טיולים בכתיר עממי בני שלושה וארבעה ימים במסלול:
נואיבה, דהב, שרם א־שייח, אבו רודס, אבו זנימה, מנזר קתרינה וגבל סיני.

אוטובוסים מפוארים יוצאים:
מת"א בימים 7.4.74, 8.4.74, 9.4.74, 10.4.74, 11.4.74
מחיפה בימים 7.4.74, 11.4.74
בירושלים ב־9.4.74

לילדים עד גיל 12 הנחה.

פרטים והרשמה במשרדי "אגד תיור" ו"אגד דן תיור".
הדרכה בשפה העברית.

מערכת דבר־הפועלת

מודיעה למנויים

כי החוברת הבאה תהיה כפולה

לרגל יובל הארבעים של הירחון

והופיע לאחר חג הפסח

לחברנו
יהושע דולצ'ה ולרעיתו

ברכת מזל טוב
להולדת הנכדה

בית "דבר"

לחברנו
חיים כספי

אתך באבלך במות עליך

אמך ז"ל

בית "דבר"

לידידנו
עקיבא ליבנסקי

אתך באבלך במות

האם

בית יכין

במלאות שנה למותו של יקירנו
בן־ציון פריבס ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום חמישי 4.4.74 י"ב בניסן תשל"ד, בשעה 16.00 בבית הקברות כפר־סבא

המשפחה

במלאות שלושים לפטירתה של
אשתי, אמנו, אחותנו וסבתנו היקרה
מרים זדרוביץ ז"ל

תערך מחר יום חמישי י"ב ניסן תשל"ד 4.4.74 בשעה 3.30 אחה"צ אזכרה וגילוי מצבה בבית העלמין בתל־מונד

המשפחה

תנחומיה ממרכז הכפר
לכל ידידינו שהביעו תנחומים באבלנו בכתב ובע"פ, תודתנו על כך

המשפחה

לסגן אלוף **דני אגמון**

משתתפים באבלך

חבריך במפקדת היחידה

פיס עם ספח־סיכוי מיוחד
רבע מיליון במכה אחת!

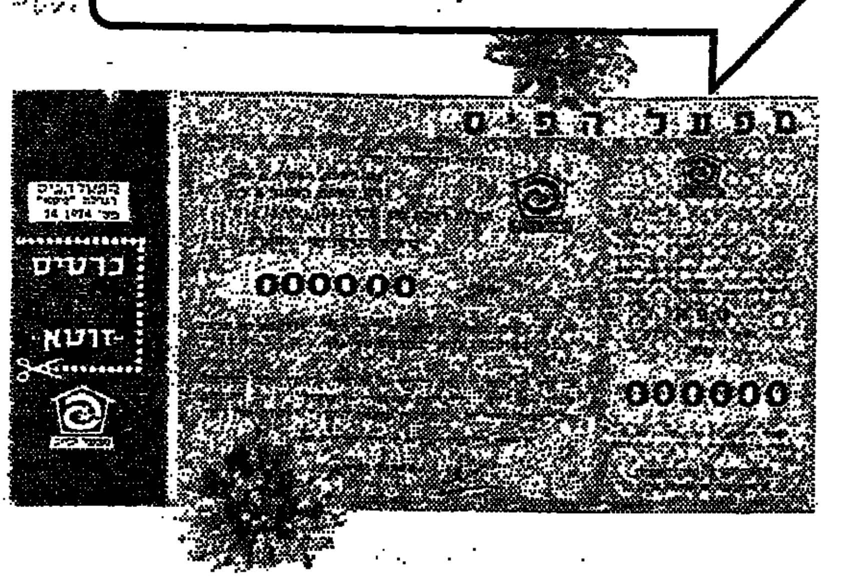

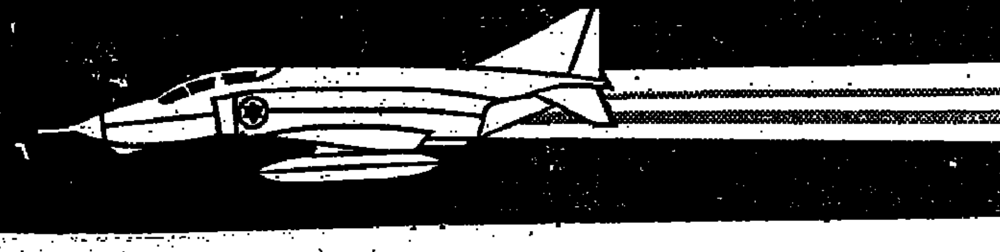

למד בטכני של חיל האויר